

دفترچه شماره ۱

صبح جمعه
۱۴۰۰/۳/۲۹

آزمون عمومی دوازدهم گروه‌های آزمایشی علوم تجربی، ریاضی، هنر و منحصرأً زبان

نام:
نام خانوادگی:
 محل امضا:

درخت تو گر بار دانش بگیرد
به زیر آوری چرخ نیلوفری را

آزمون ۲۹ خرداد ماه - سال ۱۴۰۰

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی آزمون عمومی گروه‌های آزمایشی علوم تجربی، علوم ریاضی، هنر و منحصرأً زبان؛ تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

فارسی

۱- کدام گزینه می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«بهرام، کام، دمان، پدرام، جولانی، ستوه»

(۱) قصد، نیکو، بی‌نیاز، خسته

(۲) کیوان، آرزو، خروشنده، درمانده

(۳) نیت، هولناک، پشمینه‌پوش، خسته

(۴) آرزو، آراستگی، گدا، درمانده

۲- معانی واژه‌های «غنا، درای، خنیده، خطوط» تمام‌اً به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

(۱) آوازخوانی، زنگ کاروان، مشهور، گامها

(۲) توانگری، زخم، معروف، قدم

(۳) بی‌نیازی، زنگ کاروان، نامدار، قدمها

(۴) آوازخوانی، زخم، مشهور، گامها

۳- با توجه به واژه‌های زیر، در کدام موارد معنی بعضی واژه‌ها نادرست است؟

الف) (شفیع: پایمرد)، (فایق: بلند)، (قسیم: دارای نشان پیامبری)

ب) (محب: یار)، (تعییر: بازگویی)، (محظوظ: بھرہور)

ج) (شرزه: شیر)، (داروغه: شب‌گرد)، (آخته: برکشیده)

د) (تجربید: تنهایی گزیدن)، (جُل: پوشش)، (معهود: شناخته شدن)

(۴) ب، د، الف

(۳) الف، ب، ج

(۲) الف، ج، د

(۱) ج، د، ب

۴- در کدام گروه غلط املایی وجود دارد؟

(۱) روضه و باغ، وزر و گناه، محمل و کجاوه

(۲) خوان و طبق، بهایم و ستوران، زهی و آفرین

(۳) انایت و توبه، ضماد و مرهم، چریخ و طلوع

(۴) عمام و تکیه‌گاه، خذلان و درمانده‌گی، سبو و کوزه

۵- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

(۱) وی عبا نمود و گفت: مطاوعت ملک بر من فرض است و بادیه فراق او بی‌شک دراز و بی‌پایان خواهد گذشت.

(۲) چون جاسوس بشنید و حاجب ولایت چشم محسوس بدید پیری بود در ذی اندوه زینت غربت و هیئت وحشت و حیرت داشت.

(۳) تربیت پادشاه بر قدر منفعت باید که در سلاح ملک از هر یک بینند، چه اگر بی‌هتران خدمت اسلام را وسیلت سعادت سازند خلل به کارها

راه یابد و اهل هنر ضایع مانند.

(۴) اما از محضران بی‌بصران نظراء این دقایق و اعتبار بدين حقایق درست نیاید و الا این غرایب محجوب نیست و این عجایب مستور نه.

۶- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

آتش درویشی ایندر عالم غذّار زن
تا در این هایل بیابان حال این آواره چیست
صفد ز سورت او گوهر مذاب دهد
زین قصه ریخت اشک غم، از قصه، روزگار

- (۱) پیش از آن کز غدر عالم لال گردد جان تو
(۲) جامی از هول رقیب آورد رو در راه هجر
(۳) سوم هیبت او گر گذر کند بر آب
(۴) افتاده شور و ولولهای در میان خلق

۷- پدید آورنده چند اثر نادرست معرفی شده است؟

«قابوس‌نامه (عنصرالعالی کیکاووس)، دیوار (جمال میرصادقی)، پیرمرد چشم ما بود (نیما یوشیج)، تفسیر سوره یوسف (ع) (احمدبن محمدبن زید طوسی)، گوشواره عرش (سیدعلی موسوی گرمارودی)، سیاستنامه (خواجه نصیرتوسی)، اخلاق محسنی (ملا محسن فیض‌کاشانی)، سمفونی پنجم جنوب (نزار قبانی)، سه پرسشن (تولستوی)»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۸- شاعر از آرایه‌های کدام گزینه تمامًا بهره برده است؟

«چه لعبت است که از مهر ماه رخسارش / چو تار طرّه او روز من شب تار است»

- (۱) استعاره، ایهام تناسب، تشبيه، جناس تام
(۲) ایهام، تشبيه، تضاد، استعاره
(۳) ایهام تناسب، مجاز، تضاد، تشبيه
(۴) ایهام، مجاز، جناس تام، استعاره

۹- آرایه‌های بیت «مشکین از آن نشد دم خلقت که چون صبا / بر خاک کوی دوست گذاری نمی‌کنی» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) اسلوب معادله، تشبيه، کنایه، استعاره
(۲) حسن تعلیل، استعاره، تشبيه، تناسب
(۳) حسن تعلیل، تلمیح، جناس، تشخیص
(۴) تشخیص، اسلوب معادله، تلمیح، کنایه

۱۰- آرایه‌های درون کمانک در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) تا با کمان ابرو بنشست در کمین
(۲) از بوی تو در تاب شود آهوی مشکین
(۳) اگر دلجویی طفلان نمی‌شد سنگ راه من
(۴) گریه ظاهر ندارد جنگ با سنجین دلی
- در خون خویش بنشاند از تیر دلنشینم (ایهام، جناس)
گر باز کنند از شکن زلف تو تابی (جناس تام، اغراق)
به مجنون یاد می‌دادم ز خود بیرون دویدن را (تشبيه، کنایه)
می‌کشد پروانه را و اشک می‌بارد چراغ (تشخیص، پارادوکس)

۱۱- آرایه‌های «تشبيه، استعاره، پارادوکس، ایهام و مجاز» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) نظر به دانه کس نیست سیرچشمان را
ب) خون دلم از حسرت یک جام به جوش است
ج) پیداست ز کوکو زدن فاخته با سرو
د) عالم از ناله عشق مبادا خالی
ه) رسانیده است حسن او به جایی بی‌وفایی را
- به آب خشک بود گردش آسیای مرا
آبی به سر آتش من زن که نجوشم
کان پیش قد دلکشت اندام ندارد
که خوش‌آهنگ و فرح‌بخش هوایی دارد
که عشق از خدا خواهند تقریب جدایی را

- (۱) ج، ه، الف، ب، د
(۲) ج، ب، ه، د، الف
(۳) د، ب، ه، ج، الف

۱۲- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در همه گزینه‌ها درست است، به جز:

- شمع کافوری نسازد دل خنک پروانه را (مضافقالیه- مسنده)
 از خرابات تو مهر گرم رو پیمانه‌ای (منادا- نهاد)
 طفل ما را دامن آخر زمان خواهد نواخت (مضافقالیه- مفعول)
 رخاست پابوس تا همچون رکابم داده‌اند (متهم- متهم)

- (۱) عاشقان را نیست بر دل، سردی معشوق بار
 (۲) ای زمین از سبحة ذکر تو کمتر دانمای
 (۳) هیچ کس را دل به اشک آتشین ما نسوخت
 (۴) تا قیامت پایم از شادی نیاید بر زمین

۱۳- در همه ابیات، صفت مضافقالیه وجود دارد به جز بیت:

به ترک صحبت یاران خود چه آسان گفت
 تاب آن زلف پریشان تو بی‌چیزی نیست
 گشاد کار من اندر کرشمه‌های تو بست
 به صدهزار زبان بلبلش در اوصاف است

- (۱) فغان که آن مه نامهربان مهرگسل
 (۲) خواب آن نرگس فتن تو بی‌چیزی نیست
 (۳) خدا چو صورت ابروی دلگشای تو بست
 (۴) کنون که بر کف گل جام باده صاف است

۱۴- در ابیات کدام گزینه نقش «تبیعی» به کار رفته است؟

مگر شما ایل قد نگار من دارد
 بر سرو قامتی که به حسرت جوان برفت
 غارت کنیم باده و شاهد به بر کشیم
 از روی کرم شاه جهان بنده‌نواز است

- الف) به پای سرو در افتاده‌اند لاله و گل
 ب) تلخ است شربت غم هجران و تلخ تر
 ج) بیرون جهیم سرخوش و از بزم صوفیان
 د) من بنده ندارم هنری درخور شه لیک

(۴) د، الف

(۳) ج، الف

(۲) الف، ب

(۱) ج، د

۱۵- در میان مصراع‌های زیر، اجزای چند جمله «نهاد + مسنده + فعل» است؟

- الف) ماهی ار مرد آب را چه غم است?
 ب) چو خاک می‌شوم آن به که خاک پای تو باشم
 ج) دل در هوست خون شد و جان در طلب سوخت
 د) زخمی که بر دل آید، مرحم نباشد آن را
 ه) سخت زیبا دلبر است او، چشم بد دور از رخش

(۴) شش

(۳) پنج

(۲) چهار

(۱) سه

۱۶- «آن» در مصراع‌های زیر، به ترتیب نشانه چیست؟

- الف) چون ابر رخت هستی، کش سوی کوهساران
 ب) هم چمان برون آیی، هم چمانه برگیری
 ج) عاشق از جانان بنفسستان و لالستان بود
 د) ساقی حیات بخشد چون باد نوبهاران

(۲) جمع، حالت، نسبت، جمع

(۴) جمع، صفت فاعلی، نسبت، زمان

(۱) مکان، حالت، مکان، جمع

(۳) مکان، صفت فاعلی، نسبت، زمان

۱۷- مفهوم بیت «هیچ کس را حاصل جمعیت از اسیاب نیست/ بحر را هم موج بی تایی ز جوش گوهرست» در کدام گزینه تکرار نشده است؟

بیمار من به بیشتر راحت رسیده است

(۱) تا دل ز خارخار تمنا شده است پاک

ورنه با مسوی میان یار همتایم ما

(۲) نارسایی‌های طالع مانع است از اتحاد

چو باشد تقاضای تلخ از پیاش

(۳) حلوات ندارد شکر در نیاش

در کام هر که ذوق قناعت چشیده است

(۴) آزادگی به تخت سلیمان برابرست

۱۸- همه ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؛ به جز ...

«بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی آتش، کسی را بوی عود آمد»

خام است میوه‌ای که خورد آفتاب کم

(۱) بی داغ عشق پختگی از دل طمع مدار

که عود مجرمش از پاره‌های دل باشد

(۲) از آن ز انجمن عشق بوی جان آید

وز سوز غافل‌اند که در جان مجرم است

(۳) آری خوش است وقت حریفان به بوی عود

ور عود نسوخت بوی این عود چراست

(۴) گر آتش دل نیست پس این دود چراست

۱۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

دل منه چون غافلان بر طول ایام بهار

(۱) می‌شود در جلوه‌ای کوتاه چون مدد شهاب

چون باد عمر ما به تکاپو گذشته است

(۲) از مسراغ منزل آسودگی مجو

دفتر عمر چو اوراق خزان ریخته است

(۳) تا تو شیرازهاش از طول امل می‌سازی

تکیه‌ای بی‌مغز بر عمر سبک‌جولان مکن

(۴) در نظر واکردنی طی می‌شود عمر حباب

۲۰- مفهوم کدام گزینه با عبارت «کل آناء يتريش بـما فيـه» متناسب نیست؟

جوهر می را توان دریافت از سیمای خُم

(۱) می‌توان از صورت هر کس به معنی راه برد

سوزی که در دل است در اشعار بنگرید

(۲) آتشکده است باطن سعدی ز سوز عشق

اسرار نهفته و آثارش آشکار

(۳) من از خواص عشق چه گویم، سخن که هست

در کدو هر چه نهفته است ز ساغر پیداست

(۴) می‌کند گل ز جبین، تیرگی و صافی دل

۲۱- همه ابیات با بیت زیر، تناسب مفهومی دارند؛ به جز ...

پس من چگونه گویم، کاین درد را دوا کن»

«دردی است غیر مردن، کان را دوا نباشد

دردی درد به دست آر و دوا باز گذار

(۱) عاشقان را به جز از درد نباشد درمان

پیش صاحب درد باشد دارو و درمان عزیز

(۲) خستگان زندگان دانند قدر درد عشق

به دوا درد طلب را نتوان درمان کرد

(۳) بی‌قراری نتوان برد به دریا از موج

چون مریض عشق جز مردن ندارد چاره‌ای

(۴) بهر درمان دردرس دادن طبیبان را چه سود

۲۲- در کدام گزینه هر دو بیت، قرابت مفهومی دارند؟

دارد از جز تو فراغت چون فرشته از طعام

الف) در مقام شوق تو مست شراب عشق تو

محروم از این شرف به یقین دان، فرشته‌اند

ب) عشق از برای زینت انسان پدید شد

چون کشور سلطان ستمکار خرابم

ج) از ملک وجودم اثری عشق تو نگذاشت

گوش نقابل نباشد محروم اسرار عشق

د) آن چه گفت ایزد به آدم با ملک هرگز نگفت

(۲) ب، د

(۱) الف، ب

(۴) الف، ج

(۳) ج، د

۲۳- مفهوم کدام بیت، نادرست آمده است؟

زان‌که سوز شمع تا پایان بود (عشق ابدی است)

(۱) هر دم از سر گیر چون شمع و بسوز

تا نفس باقی است نتوان لب ز استغفار بست (توصیه به ترک خود)

(۲) در محبت کم گناهی نیست اظهار وجود

کس چرا جان را از آن جان جهان دارد دریغ (بازگشت به اصل)

(۳) در کنار بحر صائب قطره دریا می‌شود

طبع ارباب ستم را ز ستم باز آرد (ظلم ستیزی)

(۴) مرد باید که به لطف سخن و حسن خطاب

۲۴- کدام بیت از نظر معنایی متفاوت است؟

صورت خوب آفرید و سیرت زیبا

(۱) اکبر و اعظم خدای عالم و آدم

صورتی در زیر دارد آن چه در بالاستی

(۲) چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی

بلکه آن مغز است و این عالم چو پوست

(۳) خاصه با غی کین فلک یک برگ اوست

تا به باطن در روی بینی تو بیست

(۴) این نشان ظاهر است این هیچ نیست

۲۵- مفهوم مقابل شعر زیر را در کدام گزینه می‌توان یافت؟

«ای منتظر، مرغ غمین در آشیانه! من گل به دستت می‌دهم، من آب و دانه... / می‌کارمت در چشم‌ها گل نقش امید»

غم خور که به جز روزی خود نتوان خورد

(۱) ای دل جور عشق جز غمت روزی نیست

غم نیست و گر هست نصیب دل اعداست

(۲) می‌هست و درم هست و بت لاله‌رخان هست

وز پس هر غم طرب افزاید

(۳) کار چون بسته شود بگشاید

رفیق عشق چه غم دارد از نشیب و فراز

(۴) غم حبیب نهان به ز گفت و گوی رقیب

عربی، زبان قرآن

■■ عین الأنسِب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢٦ - ٣٥) ■■

٢٦- ﴿لَنْ تَتَالُوا الْبَرَّ حَتَّىٰ تُتَفَقَّوْ مِمَّا تُحِبُّونَ﴾:

١) نیکی را به دست نخواهید آورد تا اینکه از آنچه دوست می‌دارید انفاق کنید!

٢) خوبی هرگز به دست نخواهد آمد تا اینکه از چیزی که دوست دارید ببخشید!

٣) هرگز بر نیکی نایل نخواهید شد مگر اینکه آنچه را که دوست می‌دارید انفاق کنید!

٤) هرگز به مقام نیکوکاری نخواهید رسید تا اینکه از آنچه دوست‌داشتی است ببخشید!

٢٧- «تَبَيَّنَ الْأَثَارُ الْقَدِيمَةُ الَّتِي اكْتَسَبَتْ أَنَّ إِهْتَمَامَ النَّاسِ بِالَّذِينَ أَمْرُ فَطْرَيْ وَلَكِنْ بَعْضُ الشَّعَائِرِ خُرَافِيَّةً!»:

١) آثار کهنی که آن را کشف نموده بیان می‌کند قطعاً توجه انسان به دینداری مسئله‌ای ذاتی است ولی بعضی آیین‌ها خرافی است!

٢) آثار قدیمی‌ای که کشف گردیده است آشکار می‌کند که توجه مردم به دین مسئله‌ای ذاتی است اما برخی آیین‌ها خرافی است!

٣) آثار باستانی‌ای که کشف نمودند آشکار می‌سازد که اهمیت‌دادن مردم به دین امری فطری بوده اما برخی آیین‌ها خرافاتی است!

٤) آثار کهنی که کشف شده بیان کرده که توجه مردم به دینداری مسئله‌ای فطری است ولی بعضی از عقاید خرافی می‌باشد!

٢٨- «إِذَا أَرَدْتُمْ أَنْ تَفْعَلُوا عَمَلاً يُجْمِعُ فِيهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلَا تَكْذِبُوا فِيْنَ الْكِذْبِ مَفْتَاحُ الشَّرِّ!»:

١) هرگاه خواستید کاری کنید که تمام خیر دنیا و آخرت در آن است پس دروغ نگویید چرا که کلید بدی است!

٢) اگر بخواهید کاری انجام دهید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع شود پس دروغ نگویید چه دروغ کلید بدی است!

٣) هرگاه اراده کنید که عملی را انجام دهید که موجب خیر دنیا و آخرت است پس دروغ نگویید که آن کلید بدی می‌باشد!

٤) چنانچه بخواهید کاری انجام دهید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد پس نباید دروغ بگویید زیرا دروغ کلید بدتری است!

٢٩- «قَدْ يَنْدِمُ الْإِنْسَانُ مِنْ قَوْلِهِ أَوْ فَطْلِهِ خَاسِرًا وَيَتَمَّنِي: لَيْتَنِي تَأْمَلْتُ قَبْلَهَا أَكْثَرَ!»:

١) گاهی آدم زیان‌دیده از گفته یا کردار خود پشیمان است و آرزو می‌کند کاش من بیشتر از قبل بیندیشم!

٢) چه بسا انسان از گفتار یا کردار مضر خود پشیمان شود و آرزو کند ای کاش قبلش بیشتر تأمل کرده بودم!

٣) گاه آدمی از سخن یا کار زیانبارش پشیمان است و آرزو می‌کند ای کاش من پیش از آن بیشتر تأمل می‌کردم!

٤) شاید انسان زیان‌دیده از گفتار یا کردار خویش پشیمان شود و آرزو کند کاش من پیش از آن بیشتر دقّت می‌کردم!

٣٠- «حاولُوا دائِمًا أَنْ تَغْلِبُوا شَهُوتَكُمْ فَإِنَّ الشَّهُوَةَ مِنْ أَهْمَّ أَسْبَابِ تَفْضِحِ الَّذِي لَا يَسْتَطِعُ أَنْ يَغْلِبَهَا!»:

١) همیشه تلاش کنید که بر شهوتتان غلبه کنید چرا که شهوت از مهم‌ترین دلایل رسوایی کسی است که نمی‌تواند بر آن غلبه کند!

٢) همیشه سعی کنید تا بر شهوت خود تسلط یابید زیرا شهوت مهم‌ترین دلیلی است که رسوایی کسی را که قادر نیست بر آن تسلط یابد!

٣) همواره بکوشید که بر شهوت خویش غلبه کنید چرا که شهوت از مهم‌ترین دلایلی است که رسوایی کسی را که نمی‌تواند بر آن غلبه کند!

٤) تلاشتان همواره این باشد که بر شهوتتان چیره شوید زیرا شهوت از مهم‌ترین سبب‌هایی است که هر که نمی‌تواند بر آن چیره شود بدان رسوایی گردد!

٣١- «بدأ أبي يتكلّم عن البحار و الحيوانات البحريّة ليعرّفنا على الدلفين؛ إنّه حيوان عجيب ينقذ إنساناً من الغرق و يوصله إلى الشاطئ!»:

- ١) پدرم شروع به صحبت در مورد دریاها و حیوانات دریایی کرد تا به ما دلفین را معرفی نماید، آن حیوان شگفتی است که انسانی را از غرق شدن نجات می‌دهد و او را به ساحل می‌رساند!
- ٢) پدرم صحبت کردن درباره دریاها و جانوران دریایی را آغاز کرد تا ما با دلفین آشنا شویم، همانا آن حیوان عجیبی است که انسانی را از غرق شدن نجات داده و به ساحل دریا رسانده است!
- ٣) پدرم شروع کرد در مورد دریاها و حیوانات دریایی صحبت کند تا به ما دلفین را معرفی کند، آن حیوان عجیبی است که انسانی او را از غرق شدن نجات می‌دهد و او را به ساحل می‌رساند!
- ٤) آغاز سخن پدرم در مورد دریاها و حیوانات آبی بود تا دلفین به ما معرفی شود، او همان حیوان عجیبی است که انسانی را از غرق شدن نجات می‌دهد تا او را به ساحل برساند!

٣٢- «السعادة هي أن يكون لديك عين لا ترى إلا الجمال و قلب يغفر سينات الآخرين و روح يملأها الأمل!»:

- ١) سعادت این است که چشمتش به جز زیبایی چیزی نبیند و قلب بدی‌های دیگران را ببخشید و روح را امید سرشار کرده باشد!
- ٢) خوشبختی آن است که چشمی داشته باشی که تنها زیبایی را ببیند و قلبی که بدی‌های دیگران را ببخشد و روحی که امید آن را پر کند!
- ٣) سعادت آن است که برای تو چشمی باشد که فقط زیبایی را مشاهده کند و قلبی که بدی‌های دیگران را ببخشد و روحی که سرشار از امید باشد!
- ٤) خوشبختی آن است که تو چشمی داشته باشی که زیبایی را با آن ببینی و قلبی که از کارهای بد دیگران درگذرد و روحی که آن فقط از امید پر شود!

٣٣- عین الخطأ:

- ١) ربنا وفّقنا لخدمة الدين يستحقون خدمة صادقة!: پروردگارا ما را برای خدمت به کسانی که سزاوار خدمتی صادق اند، موقّق بفرما!
- ٢) إذا عصّت رياح شديدة تحرّكَت أغصان الأشجار فانكسّرت و شاقّطَت على الأرض!: اگر بادهای شدید بوزد شاخه‌های درختان را حرکت می‌دهد پس شکسته می‌شوند و بر زمین سقوط می‌کنند!
- ٣) لا لاعب يأخذ الكرة باليد حين يبدأ الفريق باللّعب إلا حارس المرمى!: هنگامی که دو تیم بازی را شروع می‌کنند، هیچ بازیکنی به جز دروازه‌بان توپ را با دست نمی‌گیرد!
- ٤) لعل السائرين يتذمرون بقوانين المُرور التِّزام يوم الامتحان!: امید است رانندگان قوانین راهنمایی و رانندگی را همچون روز امتحان رعایت کنند!

٣٤- عین الصحيح:

- ١) لا تَيَأسْ بل إجْتَهِدْ لكي يُعَوَضْ هذا النَّقْصُ!: نا امید نباش بلکه تلاش کن تا این نقص را جبران کنی!
- ٢) كنْتُ أثْيَتْ بِقَمِيصِ أَزْرَقِ لَأْخِي الصَّغِيرِ مِنْ سَفَرِيِ!: برای برادر کوچکم از سفرم پیراهنی آبی می‌آوردم!
- ٣) جُرِحَ القَطْ و لَعِقَ جُرْحَه عَدَّة مَرَّاتٍ حَتَّى يَلْتَمِ!: گربه زخمی شد و زخم‌های خود را چند بار لیسید تا بهبود یابد!
- ٤) ذَهَبَتْ نَحْوَ ضَيْفِنَا الْحَمِيمِ مُشْتاَقًا لِأَظْهَرِ فَرْحَيِ!: مشتاقانه به طرف مهمان صمیمی مان رفتم تا خوشحالی ام را به او اظهار کنم!

٣٥- «قطعاً با سکوت گوش فرادادن به معلم به دانش آموزان در یادگیری بسیار کمک می‌کندا»:

١) إنَّ الإنصات للمعلم يُساعد المُتعلِّمين على التعلم كثيراً!

٢) إنَّ الاستماع إلى المُدرِّسة يُساعد تلميذاتها في تعلم كثيراً!

٣) الإنصات للمعلم يُساعد التلاميذ على التعليم مُساعدةً كثيرةً!

٤) يُساعد الاستماع إلى المدرس المُتعلِّمين في التعليم مُساعدةً!

■■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٣٦ - ٤٢) بما يناسب النص:

من العوامل التي تسبب أن لا نصل إلى أغراضنا هو أننا نتوقع من أنفسنا أكثر مما نستطيع. طالبنا يريد أن يصل إلى درجة لم يحاول له بما فيه الكفاية. تاجرنا يتوقع الربح أكثر من محاولته و رأس ماله وهذا جمِيع الأصناف في المجتمع. فلنعلم أن هذا السلوك يشدد الإضطراب في الحياة و ينتُج إلى اليأس في النهاية حينما لا نحصل على ما نتوقع، فلهذا كثير من المفكرين يؤكدون على التعادل في هذا المجال تأكيداً. الإفراط في جعل الأهداف والإشتياق بها يمكن أن يُبرّدنا و التفريط في التوقع عن الذات يمكن أن يؤدي إلى الكسلة و الخمول. نعم، الثقة بالنفس تهيئ المرأة لمواجهة الشدائِد و الرجاء يسهل الظروف القاسية لها ولكن هذان لا يتعارضان مع الواقعية في الحياة والعاقل هو الذي يعرف قدر نفسه معرفة دقيقة!

٣٦- عين الصحيح حسب النص:

١) على الإنسان العاقل لا يتوقع من نفسه شيئاً!

٢) لا شيء يقدر أن يُسهل الظروف القاسية ولو أننا نظن هكذا!

٣) ليس الواقع أقل من تصوُّرنا عن ذاتنا لزوماً بل يختلف لأيّ رجل!

٤) معرفة النفس تزيد الثقة بالنفس كما تبعُدنا عن الإضطراب و الحزن!

٣٧- عين الخطأ عن مفهوم العبارة: «الإفراط في جعل الأهداف و الإشتياق بها يمكن أن يُبرّدنا..»

١) الدهر يجعل برد اليأس على من اشتاق به كثيراً!

٢) اليأس في انتظار المرأة الذي لديه آمال لا تناسبه!

٣) الذي لا يعرف مقاصده صحيحاً فإن الحسرة مأواه!

٤) المُتَكَبِّر يُبَيِّس في النهاية لأنه لا يحصل على ما يُريد!

٣٨- النص يدل على:

١) التعادل في المحاولة و الإستراحة للطلاب!

٢) كيفية البيع و الإشتراء و ازدياد التفَّع فيهما!

٣) تسهيل الظروف الصعبة بالترجي و الشاطط!

٤) الإنفات و البصيرة على النفس كما هي أهلها!

٣٩- عين عنواناً لا يناسب النص:

١) خير الأمور أوسطها!

٢) التعادل في التوقع عن الذات!

٣) ما يحتاج المرأة للوصول إلى غايته!

٤) الثقة بالنفس و الرجاء أمران يلزمان للنجاح!

■ عین الصحيح في الإعراب والتّحليل الصرفي (٤٢-٤٠)

٤٠- «يتوقع»:

- ١) فعل مضارع - على وزن يتفعل (مزيد ثلثي) / فاعله «تاجر»؛ و الجملة فعلية
- ٢) فعل - من وزن: تفعّل؛ حروفه الأصلية: ت ق ع - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- ٣) مضارع - للمفرد المذكر - مضارعه: توقيع؛ و له حرفان زائدان / فعل و فاعل؛ خبر للمبتدأ
- ٤) فعل - للمفرد المذكر الغائب - له ثلاثة حروف أصلية؛ من مصدر: توقيع - مجهول / فاعله مذوف

٤١- «تبرد»:

- ١) فعل - له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد فقط (= مزيد ثلثي) / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية، و ليس له مفعول؛ يُعادل المضارع الإنترامي في الفارسية
- ٢) فعل مضارع - حروفه الأصلية: ب ر د؛ مضارعه: تبرد؛ مصدره: ضمير «نا»؛ و الجملة فعلية؛ يُعادل الماضي الاستمراري في الفارسية
- ٣) مضارع - للمفرد المذكر الغائب (أي للغائب) - اسم فاعله: بارد (من مادة: ب ر د) / فعل و مع فاعله جملة فعلية؛ ضمير «نا» مفعوله
- ٤) فعل مضارع - صيغته للمفرد المذكر الغائب - مصدره على وزن: تفعيل، و له حرف زائد- معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله ضمير «نا» المتصل

٤٢- «المفكّرين»:

- ١) جمع سالم للمذكر - اسم فاعل؛ حروفه الأصلية: ف ك ر؛ و له حرف زائد واحد / جاز و مجرور
- ٢) جمع - اسم فاعل (فعله الماضي: فكّر؛ فعله المضارع: يُفَكِّر) - معرفة / مجرور بحرف جـ «من»
- ٣) مذكر - اسم فاعل (مصدره: فكّر؛ دون حرف زائد) - معرف بـأـل / مجرور بحرف الجـ؛ «من المفكّرين»: خبر
- ٤) اسم - مأخوذ من مصدر «تفكّر» (على وزن: تفعّل، و له حرفان زائدان) / مجرور بحرف الجـ؛ «من المفكّرين»: جاز و مجرور

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٣ - ٥٠)

٤٣- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) كُنَا قد ذَهَبَنَا إِلَى الْمَتَجَرِ لِنَشَتَرَيْ بَطَارِيَّةً لِجَوَالِ أَمَّنَا!
- ٢) إِنَّ اللَّهَ أَمَرَ رَسُولَهُ بِمُدَارَاهِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَهُ بِإِدَاءِ الْفَرَائِضِ!
- ٣) مَظَاهِرُ التَّقْدُمِ فِي مِيَادِينِ الْعِلْمِ وَ الصِّنَاعَةِ وَ الْأَدَبِ شُسْمَى حَضَارَةً!
- ٤) ثُعُدُ شِيمَلُ مُسْتَشَرَّقَةً مَشْهُورَةً وَ هِيَ كَائِتُ مُشْتَاقَةً إِلَى كُلِّ مَا يَرْتِبِطُ بِالشَّرْقِ!

٤٤- عين الخطأ:

- ١) المَمَرُّ: مكان عبور العابرين و غالباً ليس عريضاً!
- ٢) الفَأْسُ: لها سِنٌ عريضة و تُصْنَعُ يَدُها من الخشب!
- ٣) الدَّمَعُ: سائل ملحي يَتَراكمُ في العين و جمعه «الدَّمَاءُ»!
- ٤) الْوَكْنَةُ: مكان تجتمع فيها الطيور التي بنتها و مُرادفها «الوَكْرُ»!

٤٥- عین غير المناسب للفراغ: اليوم إبتدأت المراسيم في الساعة الخامسة و الثالث، إنّها طالت ساعةً و عشرين دقيقة؛ فترك جميع الحضار صالة المراسيم بعد إنتهائها في . . . .

١) الساعة السادسة و أربعين دقيقة

٢) الساعة السابعة إلا ربعاً

٣) الساعة السادسة و النصف

٤) الساعة السابعة إلا عشرين دقيقة

٤٦- عین حرف الثون من الحروف الزائدة للفعل:

١) لا مدينة إلا وقد انتشر الوباء فيها!

٢) إنّي لا أذكر الكلمات ولا ينطق لسانِي!

٣) من الناس من يقرأ القرآن وهو لا ينتفع به!

٤) ينتظر الوالدان أسفل الجبل ويستقلان فراخهما!

٤٧- عین اسم تفضيل يكون فاعلاً:

١) حصل الفائز الأول على جائزة قيمة!

٢) هذه حقيقة واضحة لا يعلمها أكثر الناس!

٣) قُطر هذه الشجرة يبلغ أكثر من ثلاثة أمتار!

٤) هم ينتظرون مُساعدتك فعليك أن تُرسل أكثر من هذا!

٤٨- عین ما ليس فيه فعلٌ ماضٍ بمعنى المضارع:

١) من عاش خادماً تحت قدم أمه عاش فوق رؤوس قومه!

٢) إنّ الجوّ كان شديداً البرودة أثناء فصل الشتاء!

٣) إذا أصبحت السيارة مُعلّة فاتّصل بالمُصلح!

٤) كان موعد إثمار شجرتنا الصغيرة قريباً!

٤٩- عین «كأنّ» يختلف مفهومها في العبارات:

١) كأنّ التلميذ المشاغب قد تتبّه و ندم من عمله!

٢) العلم كأنّه نور يقذفه الله في قلب كلّ من يُحبّه!

٣) كأنّ عين المؤمن ينبع يجري ماؤه و يُطهّر قلبه!

٤) الذين يقاتلون في سبيل الله كأنّهم بنيان مرصوص!

٥- عین فعلًا قد أزيل منه الشك:

١) إنّ المؤمن يشكّر ربّه دائمًا و يعبده شاكراً!

٢) تَسْعَى أن تبتعد عن مواضع اللّهم إِبْتَعَاً سريعاً!

٣) أَنْصَحُكُم بِقِرَاءَةِ هَذَا الْكِتَابِ نَصِيحةً تُنْهِيكم إِلَى أَهْدَافِكُمْ!

٤) بعد تحذير العُراب تبتعد الحيوانات الذكية إِبْتَعَاً عن منطقة الخطر!

دانش آموزان اقلیت های مذهبی، شما می توانید سوال های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی

۵۱- پاسخ هر یک از سوال های مطرح شده به ترتیب، کدام است؟

- عملکرد مانع تکامل انسان که خود را برتر از آدمیان می پنداشد، چیست؟

- شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن چه بازتابی دارد؟

- مانعیت از خوشی های زودگذر از مختصات کدام یک از سرمایه های انسان است؟

(۱) يُضْلِّلُهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا - وَ لَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ الْوَأْمَةَ - إِنَّمَا يَنْذَرُكُ أَوْلَى الْأَلْبَابِ

(۲) أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ - وَ لَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ الْوَأْمَةَ - إِنَّ هَدَيَنَاهُ السَّبِيلُ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا

(۳) أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ - وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَأَهْمَاهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا - إِنَّمَا يَنْذَرُكُ أَوْلَى الْأَلْبَابِ

(۴) يُضْلِّلُهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا - وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَأَهْمَاهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا - إِنَّ هَدَيَنَاهُ السَّبِيلُ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا

۵۲- شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار در انسان معتقد به معاد، به چه دلیل است؟

(۱) چون حیات دنیا چیزی جز ننگ و ذلت برای او نیست.

(۲) زیرا می تواند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون کند تا به یأس دچار نشود.

(۳) چون راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را در پیش نمی گیرد.

(۴) زیرا می داند هیچ یک از کارهای نیک او در آن جهان بی پاداش نمی ماند.

۵۳- از مفاهیمی که در ذیل آمده است، هر کدام در صدد تشریح و تبیین چه موضوعی هستند؟

- «گرامی داشته شدن در باغ های بهشتی»

- «به سخره و بازی گرفتن نماز خواندن مردم»

- «کسانی که خداوند با آنها سخن نمی گوید و در قیامت به آنها نمی نگردد»

(۱) نحوه زندگی در دنیا- عهد و پیمان الهی - بهره گیری انسان از عقل

(۲) عهد و پیمان الهی- بهره گیری انسان از عقل- نحوه زندگی در دنیا

(۳) بهره گیری انسان از عقل- نحوه زندگی در دنیا- شکستن عهد و پیمان الهی

(۴) نحوه زندگی در دنیا- بهره گیری انسان از عقل- شکستن عهد و پیمان الهی

۵۴- کدام عبارت مصادقی از «انقلبتم علی اعقابکم» است؟

(۲) «اسس بنیانه علی شفا جرف هار»

(۱) «فلن يضر الله شيئاً»

(۴) «لم يك مغيرا نعمة»

(۳) «انه كان فاحشة»

۵۵- یکی از ویژگی های عزم قوی که از پژوهش در وحی الهی به دست می آید، کدام است و امام کاظم (ع) در مورد آن چه فرمایشی دارد؟

(۱) «وَ اصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ»- «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود.»

(۲) «إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَرَمِ الْأُمُورِ»- «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود.»

(۳) «إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَرَمِ الْأُمُورِ»- «خدایا می دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده ای است که با آن خواستار تو شده باشد.»

(۴) «وَ اصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ»- «خدایا می دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده ای که با آن خواستار تو شده باشد.»

۵۶- مطابق با آیات وحی چه زمانی دوست داشتن کسی غیر از خداوند امری ناپسند است و نتیجه صادقت در دوستی با خدا چیست؟

- (۱) «اشد حباً» - «يحببكم الله»
(۲) «كحب الله» - «يحببكم الله»
(۳) «اشد حباً» - «تحبون الله»
(۴) «كحب الله» - «تحبون الله»

۵۷- رسیدن انسان به جایی که احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است، می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نکند

تابع انجام کدام عمل است که خداوند مؤمنان را به آن فرمان داده است؟

- (۱) «يا ايهـ الـذـينـ آـمـنـواـ اـسـتـجـيـبـوـ اللهـ وـ لـلـرـسـوـلـ اـذـاـ دـعـاـكـمـ لـمـاـ يـحـبـبـكـمـ»
(۲) «يا ايهـ الـذـينـ آـمـنـواـ اـطـيـعـوـ اللهـ وـ اـطـيـعـوـ الرـسـوـلـ وـ اـوـلـىـ الـامـرـ مـنـكـمـ»
(۳) «كتـبـ عـلـيـكـمـ الصـيـامـ كـمـاـ كـتـبـ عـلـىـ الـذـينـ مـنـ قـبـلـكـمـ»
(۴) «اـنـ الصـلاـةـ تـنـهـيـ عـنـ الـفـحـشـاءـ وـ الـمـنـكـرـ وـ لـذـكـرـ اللهـ اـكـبـرـ»

۵۸- هر کدام از عبارات قرآنی زیر به ترتیب درباره چه کسانی است؟

- لا يرْهِقُ وجوهَهُمْ قَتْرٌ وَ لَا ذَلَّةٌ

- اوئلک هم خیر البرية

- سنتدرجهم من حيث لا يعلمون

(۱) للذين احسنوا الحُسْنِي - انَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ - الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

(۲) للذين احسنوا الحُسْنِي - وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات- الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

(۳) من كان يريد العزة- انَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ- الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ

(۴) من كان يريد العزة- وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات- الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ

۵۹- مطابق کلام علوی، تشخیص راه رستگاری و راه حل نهایی برون رفت از مشکلات عصر بعد از ایشان، به ترتیب کدام است؟

- (۱) شناسایی فراموش‌کنندگان قرآن کریم- ثابت قدم بودن در مسیر الهی
(۲) شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم- ثابت قدم بودن در مسیر الهی
(۳) شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم- طلب راه حل از اهل آن
(۴) شناسایی فراموش کنندگان قرآن کریم- طلب راه حل از اهل آن

۶۰- این که عمل غلط انسان در برابر امتحان الهی، عقب‌ماندگی و خسaran او را به دنبال دارد، مفهوم مستنبط از کدام آیه مبارکه است؟

(۱) «أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتَرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آَمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفَتَّشُونَ»

(۲) «كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَتُهُ الْمَوْتُ وَ نَبْلُوُكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ»

(۳) «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ الطَّمَانَ بِهِ...»

(۴) «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهًا هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا»

۶۱- مفهوم برترین عبادت در کدام بیان روایی آمده است و نویدبخش امید به آینده زیبا زایدۀ چیست؟

(۱) «تفکروا فی كل شی»- اعتقاد ذهنی
(۲) «تفکروا فی كل شی»- ایمان قلبي

(۳) «لا تفکروا فی ذات الله»- اعتقاد ذهنی
(۴) «لا تفکروا فی ذات الله»- ایمان قلبي

۶۲- مطابق آیات وحیانی این که «خداوند مالک همه چیز است» ریشه در کدام موضوع دارد؟

- ۲) «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ»
- ۳) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ»
- ۴) «وَلَا يُشَرِّكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

۶۳- در آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَخَذُوا عَدُوًّا وَ عَدُوًّا كُمْ أُولَئِكَ...» به ترتیب، علت و شرط عدم اتخاذ دوستی با دشمنان خدا چیست؟

(۱) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا»- «تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ»

(۲) «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»- «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا»

(۳) «تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ»- «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

(۴) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا»- «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

۶۴- نشأت گرفتن اختیار انسان از اراده الهی، مؤید چیست و ارتباط اراده الهی چگونه رابطه‌ای است؟

- (۱) قضای الهی- از نوع اثربذیری خاص و بطور مستقیم
- (۲) قضای الهی- از نوع وابستگی به عامل بالاتر
- (۳) تقدير الهی- از نوع اثربذیری خاص و بطور مستقیم
- (۴) تقدير الهی- از نوع وابستگی به عامل بالاتر

۶۵- کدام عناوین با عبارت‌های مربوط به خود مناسب دارند؟

الف) انسان متوجه زشتی گناه نشود ← گام به گام کشاندن به سوی گناه

ب) وعده گناه کن و بعد توبه کن ← به تأخیر انداختن توبه از حیله‌های شیطان

ج) «ان الله يغفر الذنوب جميعاً» ← سبقت رحمت بر غصب

د) خروج گناهان از قلب و شستشوی آن ← تصفیه

- (۱) الف و ج
- (۲) الف و ب
- (۳) ب و د
- (۴) ج و د

۶۶- هر یک از اوصاف زیر به ترتیب، به کدام یک از سنن الهی اشاره می‌کند؟

- اگر خداوند بر کسی سخت می‌گیرد، باز هم از دریچه لطف و مهربانی است.

- آنان که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، در عین بهره‌مندی بی کم و کاست از دنیا، در آخرت آتش دوزخ دارند.

- فرصت‌ها و نعمت‌های الهی، وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می‌گیرد.

(۱) امداد خاص یا توفیق- املاع و استدراج- تأثیر اعمال انسان در زندگی او

(۲) سبقت رحمت بر غصب- املاع و استدراج- تأثیر اعمال انسان در زندگی او

(۳) سبقت رحمت بر غصب- امداد عام الهی- املاع و استدراج

(۴) امداد خاص یا توفیق- امداد عام الهی- املاع و استدراج

۶۷- مطابق آیه سوره یس، انسان‌ها نسبت به کدام پیمان باید متعهد باشند و چه برهانی برای انجام آن بیان شده است؟

(۱) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ»- وجود دشمنی روشن و آشکار

(۲) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ»- راه مستقیم بودن قیام برای خدا

(۳) «أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ»- راه مستقیم بودن قیام برای خدا

۶۸- با توجه به معیارهای تمدن اسلامی، عبارات «سخن زهرة بن عبد الله خطاب به رستم فرخزاد که ما برای مردم بهتر از دیگر حکومت‌ها هستیم

و ما نمی‌توانیم مثل شما باشیم» و «خروج خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس از دایرۀ ولایت الهی» به ترتیب با کدام آیات الهی ارتباط دارد؟

(۱) «لقد ارسلنا رسالنا بالبيانات و انزلنا معهم الكتاب والميزان» - «فلهم اجرهم عند ربهم و لا خوف عليهم ولاهم يحزنون»

(۲) «لقد ارسلنا رسالنا بالبيانات و انزلنا معهم الكتاب والميزان» - «اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولى الامر منكم»

(۳) «هل يستوى الذين يعلمون والذين لا يعلمون انما يتذکر اولوا الالباب» - «اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولى الامر منكم»

(۴) «هل يستوى الذين يعلمون والذين لا يعلمون انما يتذکر اولوا الالباب» - «فلهم اجرهم عند ربهم و لا خوف عليهم ولاهم يحزنون»

۶۹- به حالت اول درآوردن استخوان‌های انسان، مربوط به چه زمانی است و تحقق آن، پاسخ خداوند به چه کسانی است؟

(۱) زنده شدن همه انسان‌ها- منکرین وقوع و امكان معاد

(۲) شنیدن صدایی مهیب برای اولین مرتبه - درخواست کنندگان بازگشت به دنیا

(۳) زنده شدن همه انسان‌ها- درخواست کنندگان بازگشت به دنیا

(۴) شنیدن صدایی مهیب برای اولین مرتبه - منکرین وقوع و امكان معاد

۷۰- کدام یک از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی با «تفیه» از سوی معصومین (ع) ارتباط بیشتری دارد و در این مسئولیت چه چیزی مشخص می‌شود؟

- (۱) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی- فرصت و توان مقابله با موانع استقلال و کمال
- (۲) استقامت و پایداری در برابر مشکلات- فرصت و توان مقابله با موانع استقلال و کمال
- (۳) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی- معیار درستی یا نادرستی عملکرد ما
- (۴) استقامت و پایداری در برابر مشکلات- معیار درستی یا نادرستی عملکرد ما

۷۱- بنابر کلام نورانی وحی، سرنوشت مستضعفان واقعی و کسانی که مستضعف بودن را به عنوان راهی برای بهانه‌گیری قرار داده‌اند، چگونه رقم خواهد خورد؟

- (۱) هراس آنان به امنیت تبدیل خواهد شد.- با سوگند دروغ، خداوند بر دهان آنان مهر می‌زند.
- (۲) پیشوا و مقتدای جامعه خواهند بود.- وسعت زمین بهانه آنان را بی‌ارزش می‌نماید.
- (۳) پیشوا و مقتدای جامعه خواهند بود.- با سوگند دروغ، خداوند بر دهان آنان مهر می‌زند.
- (۴) هراس آنان به امنیت تبدیل خواهد شد.- وسعت زمین بهانه آنان را بی‌ارزش می‌نماید.

۷۲- خطای آنان که می‌پندارند به استمرار نبوت ایمان دارند چیست و چه عاقبتی برای آنان ترسیم شده است؟

- (۱) «أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ»- «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»
- (۲) «أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ»- «أَن يُضْلِلُهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»
- (۳) «يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ»- «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»
- (۴) «يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ»- «أَن يُضْلِلُهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»

۷۳- هر یک از وقایع زیر به ترتیب، حدوداً چند سال پیش یا پس از رحلت پیامبر (ص) رخ داد؟

- شهادت امام حسین (ع) توسط امت پیامبر (ص)
- تبدیل حکومت مسلمانان به سلطنت
- اعلام مسلمانی متظاهرانه ابوسفیان

- (۲) پنجاه سال بعد- سی سال بعد- دو سال قبل
  - (۳) پنجاه سال بعد- سی سال بعد- پنج سال قبل
- ۷۴- هر یکی از عبارت‌های زیر ناظر بر کدام یک از عناوین مرتبط با عزت نفس می‌باشد؟
- اعطای جایگاه نیکو به انسان‌ها در خلقت از سوی خداوند
  - فَلَا تَبَيَّنُوا إِلَيْهَا

- بندۀ کسی مثل خودت نباش

- (۱) توجه به عظمت خداوند- راه‌های تقویت عزت نفس- شناخت ارزش خویشتن
- (۲) شناخت ارزش خویشتن- راه‌های تقویت عزت نفس- توجه به عظمت خداوند
- (۳) شناخت ارزش خویشتن- آثار بهره‌مندی از عزت نفس- توجه به عظمت خداوند
- (۴) توجه به عظمت خداوند- آثار بهره‌مندی از عزت نفس- شناخت ارزش خویشتن

۷۵- به ترتیب ثمرة «اجابت دعوت قرآن بر حفظ عفاف قبل از ازدواج» و «رابطه غیرشرعی چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف» چیست؟

- (۱) هموار کردن راه وصول به همسر با ایمان و متعهد- دامن‌گیر شدن زیان آن تا روز قیامت
- (۲) سامان بخشی زندگی به بهترین وجه توسط خداوند- دامن‌گیر شدن زیان آن تا روز قیامت
- (۳) هموار کردن راه وصول به همسر با ایمان و متعهد- افراط در گناه و کاهش فشار جنسی
- (۴) سامان بخشی زندگی به بهترین وجه توسط خداوند- افراط در گناه و کاهش فشار جنسی

زبان انگلیسی

۱۵ دقیقه

کل مباحث

دھم، یازدھم و دوازدھم

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The Trans-Siberian Railway ... (88) ... by some as the most memorable journey on Earth. Measuring nearly 9,300 km, it is ... (89) ... and takes approximately a week to complete. It is one incredible train journey from Red Square to the Great Wall, crossing Siberia, Mongolia, the Gobi Desert and ... (90) ... in the great city of Beijing. The journey has captured the ... (91) ... of travelers from far and wide since construction began in 1891. Although officials have been building this line since 1891, it is still being ... (92) ... today. The original Trans-Siberian railway was built from Moscow to Vladivostok on the orders of Tsar Alexander III.

88-	1) has been described	2) that described	3) which is described	4) has described
89-	1) the most longest railway lines of the world		2) the longest railway line in the world	
	3) the longest railway lines of the world		4) among the longest railway line in the world	
90-	1) arrive	2) to arrive	3) arriving	4) arrives
91-	1) communication	2) generation	3) location	4) imagination
92-	1) respected	2) destroyed	3) expanded	4) founded

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

If you get really hot, your body sweats to cool down. If you're too cold, your body shivers to warm up. If germs enter your body, you get a fever, an abnormally high body temperature. Sweating, shivering, and having a fever may seem like bad things, but they are all healthy reactions. They show that your body is working well. And all of those reactions begin in a small part of your brain.

The hypothalamus is only about the size of an almond, but it does very important tasks. One of its jobs is to control your body temperature. Your body usually stays at a regular temperature, but that temperature can sometimes change. For example, during a fast game of soccer, your body temperature rises. The hypothalamus quickly sends signals to your sweat glands. When the sweat glands create sweat, your body begins to cool down. It soon returns to a normal temperature. The hypothalamus also works when you are ill. When bad germs attack your body, it makes white blood cells. These signal the hypothalamus to raise your body's temperature.

You now have a fever. Your skin may look flushed and feel hot to the touch. Your body loses water. The rise in your body's temperature helps to kill the germs. A fever is also your body's way of telling you that you're sick, so you should take care of yourself. Your hypothalamus is very hard-working!

93- What is the main reason the author has written the passage?

1) To tell people how not to get sick	2) To explain why people sweat
3) To explain what the hypothalamus does	4) To share opinions about sweat glands

94- What probably happens when the cause of a fever goes away?

1) The body shivers to get warm.	2) The body returns to a normal temperature.
3) The body temperature rises.	4) The sweat glands work hard.

95- Based on the passage, what advice would a doctor probably give to a person with a fever?

1) Do not get plenty of rest.	2) Keep your body hot.
3) Double up your medications.	4) Drink a lot of water.

96- Which of the following is defined in the passage?

1) Germ	2) Signal
3) Almond	4) Fever

PASSAGE 2:

What does a professor in Bangladesh have in common with a cowboy in Canada, a lawyer in London and a shopkeeper in Soweto? Not much, maybe, but they do share some things: firstly, they can all probably speak the same language, i.e. English, even if they also speak another language. Secondly, they are all citizens of the Commonwealth.

The Commonwealth came into existence in 1931 when Britain gave independence to four of its most important colonies, Canada, South Africa, Australia and New Zealand. The five countries decided that although each was an independent state, they had a lot of things in common, particularly a common cultural heritage, and they would continue to keep close links in a lot of fields. They also agreed that the King or the Queen of England would be the symbolic head of state even if each country was free to govern itself in the way it wanted to.

In many ways, the Commonwealth is like a smaller version of the United Nations, made up of most of the world's English-speaking countries with the exception of the USA. After the U.N., it is the most important organisation in the world in which rich developed countries (like Britain, Canada, and Australia) can discuss cultural and economic questions with developing countries.

Unlike the United Nations, it does not have any permanent assembly. Heads of government from all Commonwealth countries meet once every two years. However, there are also regional Commonwealth conferences, where countries from all continents of the world come together and discuss the problems of their continent or region.

97- According to the passage, the most important factor that made Britain and its previous colonies found the Commonwealth was having ... .

- 1) a common history
- 2) a common cultural heritage
- 3) independence
- 4) a common language

98- Which of the following is TRUE about the Commonwealth?

- 1) It is as important as the U.N.
- 2) Its member countries are from all continents of the world.
- 3) It is made up of all of the world's English-speaking countries.
- 4) The King or the Queen of England is the real head of its member countries.

99- The word “They” in paragraph 2 refers to .... .

- 1) the five countries
- 2) links
- 3) fields
- 4) things in common

100- There is enough information in the passage to answer which of the following questions?

- 1) When was the Commonwealth founded and where is it located now?
- 2) What percent of the world's population have joined the Commonwealth so far?
- 3) Is it possible for other countries to become a new member of the Commonwealth?
- 4) What are some similarities and the differences of the Commonwealth and the U.N.?

دوازدهم ریاضی

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

محل امضاء:

دفترچه شماره ۲
صبح جمعه
۱۴۰۰/۰۳/۲۹

آزمون جامع سوم (هدیه) (۱۴۰۰ خرداد ۲۹)

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

مدت پاسخگویی: ۱۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۳۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضیات	۵۵	۱۰۱	۱۵۵	۸۵ دقیقه
۲	فیزیک	۴۵	۱۵۶	۲۰۰	۵۵ دقیقه
۳	شیمی	۳۵	۲۰۱	۲۳۵	۳۵ دقیقه

تعداد سوال‌ها و زمان پاسخ‌گویی به سوال‌ها دقیقاً مشابه کنکور سراسری سال قبل (۹۹) در نظر گرفته شده است.

نقد و ارزشی سنجی سه‌ماهی

آزمون ۲۹ خرداد ماه ۱۴۰۰

اختصاصی دوازدهم ریاضی (نظام جدید)

پذیدآورندگان

نام درس	نام طراحان
حسابان ۲ و ریاضی پایه	کاظم اجلالی - عادل حسینی - افشنین خاصه‌خان - فرامرز سپهری - علی سلامت - حمید علیزاده - جهانبخش نیکنام وحید ون آبادی
هندسه و آمار و ریاضیات گستته	امیرحسین ابومحبوب - سامان اسپهرم - علی ایمانی - جواد حاتمی - سید محمد رضا حسینی‌فرد - افشنین خاصه‌خان - فرزانه خاکپاش محمد خندان - ندا صالح پور - مجید علایی‌نسب - احمد رضا فلاخ - سرژ یقیازاریان تبریزی
فیزیک	بابک اسلامی - محمد اکبری - عظیم آقچه لی - بهمن قمری - افشنین کردکولی - مصطفی کیانی - جلیل گلی - غلامرضا محبی سید علی میرنوری
شیمی	مجتبی اسدزاده - امیرحسین بختیاری - علی بیدختی - محمد رضا بورجاید - احمد رضا جشانی‌پور - کامران جعفری امیر حاتمیان - مرتضی خوش‌کیش - حمید ذبیحی - حسن رحمتی کوکنده - فاطمه رحیمی - مرتضی رضائی‌زاده - سید رضا رضوی رضا سلیمانی - جواد سوری لکی - رسول عابدینی‌زواره - مجتبی عبادی - محمد عظیمیان زواره - محمدحسن محمدزاده مقدم هادی مهدی‌زاده - حسین ناصری‌ثانی - محمد نکو - سید رحیم هاشمی‌دهکردی - شهرام همایون‌فر

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲ و ریاضی پایه	هندسه و آمار و احتمال	ریاضیات گستته	فیزیک	شیمی	گزینشگر
ایمان حسین‌نژاد	سید علی میرنوری	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	کاظم اجلالی		
علی یاراحمدی سید علی موسوی مهلا تابش‌نیا محمد رضا یوسفی	سید سروش کریمی‌مدادی زهره آقامحمدی حیدر زرین‌کفش	مجتبی تشهیعی عادل حسینی فرزانه خاکپاش	مجتبی تشهیعی عادل حسینی فرزانه خاکپاش	علی مرشد علی ارجمند	ویراستار استاد: مهدی ملارمضانی	گروه ویراستاری
	ویراستار استاد: سید علی میرنوری					
محمدحسن محمدزاده مقدم	بابک اسلامی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	عادل حسینی		مسئول درس
محمد قره‌قلی	---	---	---	---	---	باریینی نهایی

گروه فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
نرگس غنی‌زاده	مسئل دفترچه
مدیر گروه: مازیار شیروانی‌مقدم	گروه مستندسازی
عصمت رمضانی - نوشین اشرفی	حروف‌نگار
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۶۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۰۱ - مجموعه جواب‌های نامعادله $|x - a| < \frac{1}{2}$ زیرمجموعه‌ای از مجموعه جواب‌های نامعادله $|x| > 2|x - 1|$ است.

مجموعه مقادیر ممکن برای a کدام است؟

$\emptyset$ (۴)

$[-\frac{1}{3}, \frac{1}{6}]$ (۳)

$[-\frac{1}{2}, -\frac{1}{3}]$ (۲)

$[-\frac{1}{2}, -\frac{1}{6}]$ (۱)

۱۰۲ - اگر x_1 و x_2 جواب‌های معادله $x^2 + bx + 2 = 0$ باشند، مقدار b کدام باشد تا حاصل ضرب جواب‌ها واسطه حسابی مقادیر $\frac{1}{x_1}$

و $\frac{1}{x_2}$ باشد؟

$\pm 4\sqrt{3}$ (۴)

$\pm 2\sqrt{3}$ (۳)

$\pm 2\sqrt{5}$ (۲)

$\pm 4\sqrt{5}$ (۱)

۱۰۳ - دو کارگر A و B با هم کاری را در ۶۰ روز انجام می‌دهند. کارگر A همان کار را به تنها یکی، ۵۰ روز بیشتر از کارگر B تمام می‌کند. اگر پس از ۱۰ روز کار کردن مشترک، کارگر A کار را ترک کند، کارگر B باقی‌مانده کار را در چند روز انجام می‌دهد؟

$\frac{500}{7}$ (۴)

$\frac{250}{3}$ (۳)

۸۱ (۲)

۸۰ (۱)

۱۰۴ - اگر فاصله نقطه A(-۲, ۱) از خط $6x - 8y = k$ برابر ۳ باشد، مجموع مقادیر k کدام است؟

۴۶ (۴)

۴۴ (۳)

۴ (۲)

۴۰ (۱)

۱۰۵ - اگر $\{f, g\} = \{(2, 4), (1, 3), (4, 2), (3, 6)\}$ باشد، مجموع اعضای برد تابع

$\frac{g}{f+g^{-1}}$ کدام است؟

$\frac{11}{12}$ (۴)

$\frac{7}{12}$ (۳)

$\frac{7}{6}$ (۲)

$\frac{3}{4}$ (۱)

۱۰۶ - تابع f هر عدد حقیقی را که به عنوان ورودی می‌پذیرد، آن را از ۶ کم می‌کند و سپس جذر حاصل را به عنوان خروجی تحویل می‌دهد. تابع g نیز هر عدد حقیقی را که به عنوان ورودی قبول می‌کند، آن را با دو برابر مربعش جمع کرده و حاصل را به عنوان خروجی تحویل می‌دهد. تابع fog کدام مجموعه از اعداد زیر را می‌تواند به عنوان ورودی قبول کند؟

$(-\infty, -1] \cup [-\frac{3}{2}, +\infty)$ (۲)

$[-1, \frac{5}{2}]$ (۱)

$[-2, \frac{3}{2}]$ (۴)

$(-\infty, -2] \cup [\frac{3}{2}, +\infty)$ (۳)

-۱۰۷- در یک دستگاه تصفیه آب، داخل فیلتر، لایه‌ای تمیز کننده قرار دارد که حدود ۶۰ درصد از ناخالصی‌ها را حذف می‌کند. با قرار

دادن حداقل چند لایه در فیلتر می‌توان حداقل ۹۸ درصد ناخالصی آب را از بین برد؟ ($\log 5 \approx 0.7$)

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

-۱۰۸- اگر $x = a$ جواب معادله $\log_{\sqrt{2}}(x^2 + 10x) = 3 + \log_{\sqrt{2}}(x+3)$ باشد، حاصل $\log_{\sqrt{2}}(a+4)$ کدام است؟

-۰/۶ (۴)

۰/۶ (۳)

۱ (۲)

-۱ (۱)

-۱۰۹- اگر $\cos(\frac{3\pi}{4})$ باشد، مقدار $\tan(\frac{3\pi}{4}) \cos(\frac{13\pi}{4})$ کدام است؟

 $\frac{\sqrt{5}}{2} - 1$ (۴) $\sqrt{3} - 1$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}$ (۲) $\sqrt{5} - 2$ (۱)

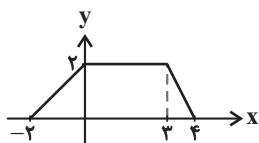
-۱۱۰- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin 2\pi x - \cos \frac{\pi}{2} x}{x-1} & ; x \neq 1 \\ a\pi & ; x=1 \end{cases}$ در $x=1$ پیوسته باشد، مقدار a کدام است؟

-۲ (۴)

۱ (۳)

 $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱)

-۱۱۱- نمودار تابع f در شکل زیر رسم شده است. مساحت سطح محدود به نمودار تابع $(-1 - g(x))$ و محور x ها کدام است؟

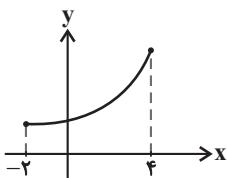
۲۷ (۲)

۳۶ (۱)

۹ (۴)

۱۸ (۳)

-۱۱۲- نمودار تابع f به صورت زیر است. اگر دامنه تابع $[a, b]$ باشد، حاصل $\frac{b}{a}$ کدام است؟

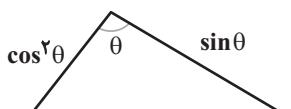
 $\frac{2}{3}$ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۶ (۳)

-۱۱۳- بیشترین مقدار ممکن برای مساحت مثلث زیر کدام است؟

 $\frac{1}{2}$ (۲)

۱ (۱)

 $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{1}{4}$ (۳)

۱۱۴ - تمام جواب‌های معادله $\tan^3 x = 3 \cot\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

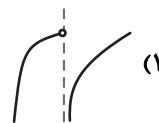
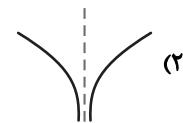
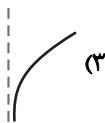
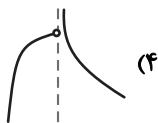
$$k\pi \quad (4)$$

$$k\pi + \frac{\pi}{6} \quad (3)$$

$$k\pi + \frac{\pi}{3} \quad (2)$$

$$\frac{k\pi}{3} \quad (1)$$

۱۱۵ - وضعیت تابع $f(x) = \frac{1}{[x] - x}$ در همسایگی $x=0$ شبیه کدام نمودار است؟ ([], نماد جزء صحیح است).

۱۱۶ - اگر $f(x) = 2\cos^2\left(\frac{\pi}{6} - \frac{x}{4}\right)$ باشد، مقدار $f'(\pi)$ کدام است؟

$$-\frac{1}{\lambda} \quad (4)$$

$$\frac{1}{\lambda} \quad (3)$$

$$-\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (1)$$

۱۱۷ - معادله خط مماس بر نمودار $f(x) = \frac{1}{x+1}$ در نقطه‌ای که مقدار مشتق اول و دوم تابع f برابر هستند، کدام است؟

$$x + 4y = -1 \quad (2)$$

$$x - 4y = -2 \quad (1)$$

$$x - 4y = -3 \quad (4)$$

$$x + 4y = -5 \quad (3)$$

۱۱۸ - اگر تابع $f(x) = ax^3 + (a+4)x^2 - 3x + 2$ فقط یک نقطه بحرانی داشته باشد، مقادیر a کدام است؟

$$\{-16, -1, 0\} \quad (4)$$

$$\{-1, 0, 16\} \quad (3)$$

$$\{-16, 0, 1\} \quad (2)$$

$$\{1, 16\} \quad (1)$$

۱۱۹ - برای تابع $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - ax^2 - a$ ، مقدار a کدام می‌تواند باشد تا خط گذرنده از نقاط ماقزیم و مینیمم نسبی نمودار تابع f ، موازی با نیمساز ربع دوم و چهارم باشد؟

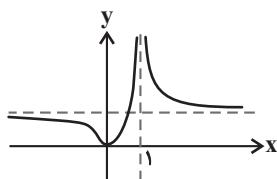
$$\frac{\sqrt{10}}{5} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{10}}{2} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{6}}{3} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{6}}{2} \quad (1)$$

۱۲۰ - شکل مقابل نمودار تابع $y = \frac{x^2 + ax}{x^2 + bx + c}$ را نشان می‌دهد. حاصل $a+b+c$ کدام است؟

$$\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$-2 \quad (4)$$

$$1 \quad (1)$$

$$-1 \quad (3)$$

۱۲۱- نقاط ثابت B و C به فاصله 10 واحد از یکدیگر در صفحه مفروض‌اند. چند نقطه مانند A در این صفحه وجود دارد به گونه‌ای

که $S_{\triangle ABC} = 15$ و $AB = 7$ باشد؟

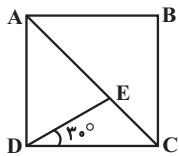
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۱۲۲- در شکل زیر چهارضلعی $ABCD$ مربع و $\hat{CDE} = 30^\circ$ است. طول پاره خط CE چه کسری از طول قطر مربع است؟

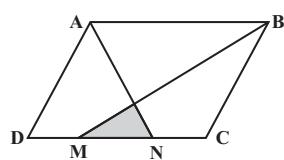
$$\frac{\sqrt{2}-1}{2}$$

$$\frac{2-\sqrt{2}}{2}$$

$$\frac{\sqrt{6}-\sqrt{2}}{4}$$

$$\frac{\sqrt{3}-1}{2}$$

۱۲۳- در شکل زیر نقاط M و N ضلع CD را به سه قسمت مساوی تقسیم کرده‌اند. مساحت متوازی‌الاضلاع $ABCD$ چند برابر

(۱۵)

(۲۴)

(۱)

(۱۸)

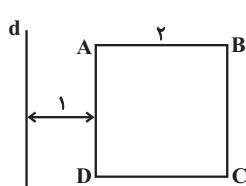
۱۲۴- در مثلث ABC , طول میانه‌های AM و BN به ترتیب 9 و 6 است. اگر این دو میانه بر هم عمود باشند، طول میانه CP در این مثلث کدام است؟

$$9\sqrt{2}$$

$$3\sqrt{13}$$

$$6\sqrt{3}$$

$$3\sqrt{10}$$

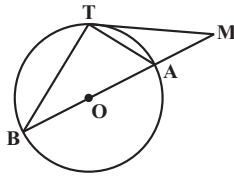
$$12\pi$$

$$18\pi$$

$$8\pi$$

$$16\pi$$

۱۲۵- در شکل مقابل، مربع $ABCD$ را حول خط d دوران می‌دهیم. حجم حاصل از این دوران کدام است؟

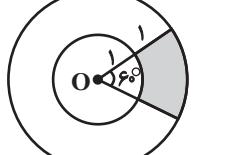
$$30^\circ$$

$$33^\circ$$

$$36^\circ$$

$$40^\circ$$

۱۲۶- در شکل زیر، اگر $\hat{M} = 240^\circ$ باشد، اندازه زاویه B کدام است؟

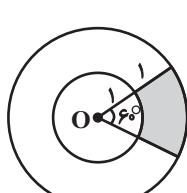

$$\frac{\pi}{2}$$

$$\frac{\pi}{4}$$

$$\pi$$

$$\frac{\pi}{3}$$

۱۲۷- در شکل زیر، دو دایره هم مرکز هستند. مساحت قسمت رنگی کدام است؟

$$\frac{\pi}{2}$$

$$\frac{\pi}{4}$$

$$\pi$$

$$\frac{\pi}{3}$$

۱۲۸- طول مماس مشترک خارجی دو دایره متقاطع $(O', 2R)$ و $(O, 3R)$ که طول وتر مشترک آن‌ها $2R$ باشد، کدام است؟

$$(\sqrt{6}+2)R$$

$$(\sqrt{6}+2)R$$

$$(\sqrt{6}+\sqrt{3})R$$

$$(\sqrt{6}+\sqrt{2})R$$

۱۲۹- نقطه A به فاصله $\sqrt{3}$ از خط d مفروض است. بازتاب نقطه A نسبت به خط d را 'A مینامیم. اگر نقطه 'A را حول نقطه A به اندازه 150° در جهت حرکت عقربه‌های ساعت دوران دهیم تا نقطه "A حاصل شود، مساحت مثلث "AA'A کدام است؟

$36\sqrt{3} \quad (4)$

$36 \quad (3)$

$18\sqrt{3} \quad (2)$

$18 \quad (1)$

۱۳۰- در مثلث قائم‌الزاویه ABC ($\hat{A} = 90^\circ$)، $\hat{B} = 30^\circ$ و $\hat{C} = 60^\circ$ است. نقاط E و F به ترتیب روی اضلاع BC و AC به گونه‌ای قرار دارند که EF کدام است. طول BC = 4CE و AC = 6AF است.

$3\sqrt{2} \quad (4)$

$15 \quad (3)$

$\sqrt{13} \quad (2)$

$2\sqrt{3} \quad (1)$

۱۳۱- از رابطه ماتریسی $\begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} A \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -5 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ -10 & -4 \end{bmatrix}$ کدام است؟

$-4 \quad (4)$

$4 \quad (3)$

$-2 \quad (2)$

$2 \quad (1)$

۱۳۲- اگر دستگاه معادلات $\begin{cases} kx + (1-2k)y = a \\ -(k+2)x + 3ky = b \end{cases}$ بی‌شمار جواب داشته باشد، بزرگ‌ترین مقدار $\frac{a}{b}$ کدام است؟

$\frac{1}{3} \quad (4)$

$\frac{1}{2} \quad (3)$

$-\frac{1}{2} \quad (2)$

$-\frac{1}{3} \quad (1)$

۱۳۳- به ازای کدام مقدار k، مجموع ریشه‌های معادله $\begin{vmatrix} 1 & 0 & k \\ x & x+2 & 4 \\ x-1 & 0 & x \end{vmatrix} = 0$ برابر صفر است؟

$3 \quad (4)$

$2 \quad (3)$

$1 \quad (2)$

$0 \quad (1)$

۱۳۴- خط $x+y=3$ شامل یکی از قطرهای دایره‌ای است که از دو نقطه (۰,۲) و (۱,۰) عبور می‌کند. معادله این دایره کدام است؟

$x^2 + y^2 - 3x - 3y + 2 = 0 \quad (2)$

$x^2 + y^2 + 3x + 3y + 2 = 0 \quad (1)$

$x^2 + y^2 - 3x - 3y - 2 = 0 \quad (4)$

$x^2 + y^2 + 3x + 3y - 2 = 0 \quad (3)$

۱۳۵- نقاط F(۱,۲) و F'(۱,-۲) کانون‌های یک بیضی هستند و نقطه M(۳,۱) روی این بیضی قرار دارد. طول قطر کوچک این بیضی کدام است؟

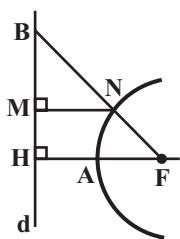
$3\sqrt{5} \quad (4)$

$2\sqrt{5} \quad (3)$

$\frac{3\sqrt{5}}{2} \quad (2)$

$\sqrt{5} \quad (1)$

۱۳۶- در سهمی شکل زیر F کانون و d خط هادی سهمی است. اگر BN = ۱ و AH = ۴ باشد، طول پاره‌خط MN کدام است؟

$2\sqrt{3} - 2 \quad (1)$

$2\sqrt{2} - 1 \quad (2)$

$2 \quad (3)$

$\frac{3}{4} \quad (4)$

۱۳۷- اگر بردارهای $\vec{k} = 3\vec{j} + 3\vec{u}$ و $\vec{v} = 4\vec{i} - \vec{j} - 3\vec{k}$ قطرهای یک متوازیالاضلاع باشند، نسبت طولهای دو ضلع غیرمجاور این متوازیالاضلاع کدام میتواند باشد؟ ($\vec{i}$ ، $\vec{j}$ و $\vec{k}$ بردارهای یکه محورهای مختصات هستند).

$$2(4) \quad \sqrt{3}(3) \quad \sqrt{2}(2) \quad 1(1)$$

۱۳۸- اگر $\vec{i}$ ، $\vec{j}$ و $\vec{k}$ بردارهای یکه محورهای مختصات باشند، حاصل عبارت $\vec{i} \cdot (\vec{k} \times (\vec{k} \times \vec{i})) + \vec{j} \cdot (\vec{i} \times (\vec{i} \times \vec{j})) + \vec{k} \cdot (\vec{j} \times (\vec{j} \times \vec{k}))$ کدام است؟

$$-3(4) \quad 3(3) \quad -1(2) \quad 1(1)$$

۱۳۹- اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، گزاره $\sim p \wedge (p \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim p \wedge q$ همواره همارز با کدامیک از گزارههای زیر است؟

$$F(4) \quad T(3) \quad \sim p(2) \quad p(1)$$

۱۴۰- اگر $A_n = \{m \in \mathbb{Z} \mid m \geq -n, 2^m \leq 2n\}$ باشد، آنگاه چند مجموعه مانند B وجود دارد به گونهای که B زیرمجموعه بوده ولی زیرمجموعه A_2 نباشد؟

$$96(4) \quad 64(3) \quad 32(2) \quad 16(1)$$

۱۴۱- مجموعه $A = \{a, b, c, d, e, f\}$ را به چند طریق میتوان به دو بخش افزای کرد به طوری که دو عضو a و b در یک بخش قرار نگیرند؟

$$32(4) \quad 16(3) \quad 8(2) \quad 7(1)$$

۱۴۲- اگر A و B دو پیشامد دلخواه باشند، آنگاه حاصل $P(A' \cup B') - P(A - B)$ همواره برابر کدام است؟

$$P(A)(4) \quad P(A')(3) \quad P(B')(2) \quad P(B)(1)$$

۱۴۳- جعبهای شامل ۱۰ لامپ است که ۳ تا از آنها معیوب هستند. به تصادف، به طور متوالی و بدون جایگذاری، ۳ لامپ از این جعبه خارج میکنیم. با کدام احتمال حداقل یکی از این لامپها معیوب است؟

$$\frac{7}{10}(4) \quad \frac{33}{40}(3) \quad \frac{21}{40}(2) \quad \frac{17}{24}(1)$$

۱۴۴- از بین ۵ کارت به شمارههای ۱ تا ۵، کارتی را به تصادف انتخاب میکنیم و سپس سکهای را به تعداد عدد روی کارت پرتاب میکنیم. اگر دو بار سکه رو بباید، با کدام احتمال شماره کارت انتخاب شده بزرگتر از ۳ است؟

$$\frac{17}{80}(4) \quad \frac{17}{21}(3) \quad \frac{11}{16}(2) \quad \frac{11}{21}(1)$$

۱۴۵- اگر میانگین ۵ داده ۱۴، ۱۲، ۱۷، ۱۵ و x برابر $15/6$ باشد، دامنه میان چارکی این دادهها کدام است؟

$$5/5(4) \quad 5(3) \quad 4/5(2) \quad 4(1)$$

۱۴۶- اگر انحراف معیار دادههای $x_1, x_2, x_3, x_4, x_5, x_6, x_7, x_8, x_9$ برابر صفر باشد، واریانس دادههای $x_1 - 4, x_2 - 3, x_3 - 2, x_4 - 1, x_5, x_6 + 1, x_7 + 2, x_8 + 3, x_9 + 4$ کدام است؟

$$\frac{20}{3}(4) \quad 6(3) \quad \frac{16}{3}(2) \quad 5(1)$$

۱۴۷ - اگر $d \neq 1$ باشد، آن‌گاه به ازای مقادیر مختلف طبیعی n ، d چند مقدار متمایز دارد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۴۸ - باقی‌مانده تقسیم عدد $A = \frac{10!}{0!} + \frac{10!}{1!} + \frac{10!}{2!} + \dots + \frac{10!}{10!}$ بر ۷ کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۱۴۹ - چند عدد طبیعی پنج رقمی به صورت $\overline{a \cdot bab}$ وجود دارد که مضرب ۹۹ باشد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۵۰ - برای ارسال یک نامه باید ۶۶۰۰ تومان تمبر به آن زده شود. به چند طریق می‌توان این کار را با تمبرهای ۲۵۰ و ۴۰۰ تومانی انجام داد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۵۱ - گراف شکل مقابل چند زیرگراف ۲-منتظم دارد؟

۵ (۲)

۴ (۱)

۷ (۴)

۶ (۳)

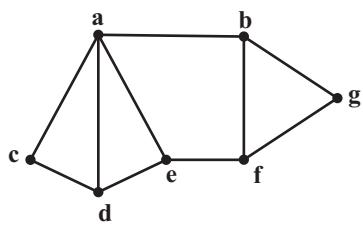
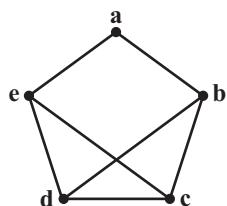
۱۵۲ - گراف شکل مقابل، چند مجموعه احاطه‌گر مینیمم دارد؟

۶ (۱)

۷ (۲)

۸ (۳)

۹ (۴)

۱۵۲ - معادله $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 12$ چند جواب طبیعی دارد؟

۱۶۵ (۴)

۱۳۲ (۳)

۶۷ (۲)

۴۵ (۱)

۱۵۴ - چند تابع غیریوشا از مجموعه $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ به مجموعه $B = \{a, b, c\}$ می‌توان نوشت به گونه‌ای که شامل زوج‌های مرتب $(5, b)$ و $(4, a)$ باشد؟

۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰ (۲)

۸ (۱)

$$B = \begin{array}{|c|c|c|}\hline & & \\ \hline & & \\ \hline & 2 & \\ \hline & & \\ \hline & & \\ \hline \end{array}$$

یک مربع لاتین باشد، آن‌گاه چند مربع لاتین به صورت

$$A = \begin{array}{|c|c|c|}\hline & & 1 \\ \hline & & \\ \hline & 3 & \\ \hline \end{array}$$

۱۵۵ - اگر A متعامد باشد؟

۴ (۴)

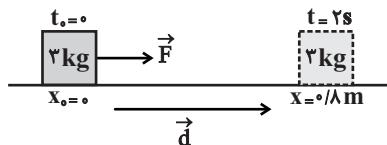
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۱۵۶- مطابق شکل زیر، نیروی افقی و ثابت $\vec{F}$ ، به جسم ساکنی به جرم 3kg در لحظه $t_0 = 0$ وارد شده و آن را روی سطح افقی بدون اصطکاکی طی مدت 2s به اندازه 8m در جهت نشان داده شده جابه‌جا می‌کند. کار نیروی $\vec{F}$ در این جابه‌جایی چند ژول است؟

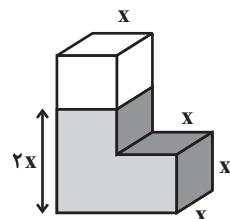

- ۱) $1/2$
۲) $3/6$
۳) $0/48$
۴) $0/96$

- ۱۵۷- ماشینی، یک بسته 4kg کیلوگرمی را از مکان آغازین $\vec{d}_i = 0/5\vec{i} + 2/5\vec{j}$ به مکان پایانی $\vec{d}_f = 7/5\vec{i} + 12\vec{j}$ در مدت 2s جابه‌جا می‌کند. اگر نیروی ماشین ثابت و برابر با $\vec{F} = 2\vec{i} + 4\vec{j}$ باشد، توان متوسط این ماشین چند وات است؟ (تمام اندازه‌ها در SI هستند).

- ۱) $14\sqrt{10}$
۲) 16
۳) 18
۴) 32

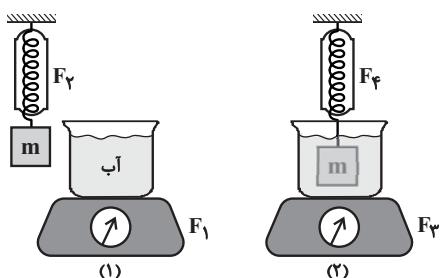
- ۱۵۸- مطابق شکل، درون ظرف مایعی به ارتفاع $2x$ ریخته‌ایم. اگر بزرگی نیروی وارد بر کف ظرف از طرف مایع F و وزن مایع W باشد،

$$\frac{F}{W} \text{ نسبت کدام است؟}$$

- ۱) $\frac{4}{3}$
۲) $\frac{5}{4}$
۳) $\frac{8}{3}$

- ۱۵۹- مطابق شکل، ترازو و نیروسنجه در حالت اول F_1 و F_2 و در حالت دوم F_3 و F_4 را نمایش می‌دهند. اگر در هر دو شکل، اجسام در حال تعادل بوده و آب از ظرف بیرون نریزد، کدام گزینه صحیح است؟

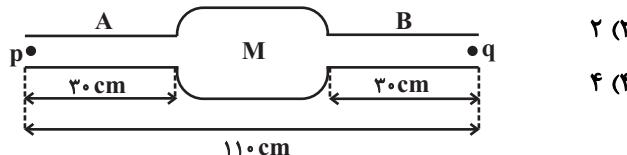

- ۱) $|F_3 - F_1| = |F_4 - F_2|$
۲) $|F_3 - F_1| > |F_4 - F_2|$
۳) $|F_3 - F_1| < |F_4 - F_2|$
۴) $F_3 > F_1, F_4 > F_2$

- ۱۶۰- مطابق شکل، در ناحیه M لوله‌ای افقی به شعاع r در امتداد دو لوله افقی A و B با قطر یکسان 4cm بسته شده است. جریان

آب با تندی ثابت $2/5\text{ cm/s}$ در لوله‌های A و B جاری است. اگر ذره‌ای در مکان p رها کنیم و 10^4 ثانیه طول بکشد تا ذره با

طی مسیری مستقیم به مکان q برسد، r چند سانتی‌متر است؟ (جریان آب به صورت لایه‌ای و پایا است).

- ۱) 1
۲) 2
۳) 4

- ۱) 16
۲) 3

۱۶۱ - کره فلزی توپر A در دمای θ_A دارای چگالی ρ_A و کره فلزی توپر B در همان دما، دارای چگالی $\rho_B = 2\rho_A$ است. اگر به هر دو کره بطور یکنواخت گرمای یکسان بدھیم و ضریب انبساط خطی فلز B دو برابر ضریب انبساط خطی فلز A باشد، تغییر حجم کره B چند برابر کره A خواهد بود؟ (گرمای ویژه فلز A، ۲ برابر گرمای ویژه فلز B است).

$$2(4) \quad \frac{1}{2} \quad 3(3) \quad \frac{1}{4}(2) \quad 1(1)$$

۱۶۲ - در ظرفی آب صفر درجه سلسیوس داریم. یک قطعه فلز به جرم ۵۸۰g با دمای ۴۲۰°C را درون آب می‌اندازیم. پس از

$$c_{\text{آب}} = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}} = 70^{\circ}\text{C} \text{ فلز} \quad \text{برقراری تعادل، دمای مجموعه چند درجه سلسیوس می‌شود؟ (اتلاف گرما ناچیز، آب}$$

است).

$$4/2(4) \quad 5(3) \quad 5/25(2) \quad 6(1)$$

۱۶۳ - مطابق شکل زیر، میله فلزی عایق‌بندی شده‌ای با ضریب رسانندگی ۸۴ واحد SI. طول ۴۰cm و سطح مقطع ۵cm^۲ بین دو چشمۀ با دماهای ثابت قرار دارد. گرمایی که طی مدت ۱۶ دقیقه منتقل می‌شود چند گرم یخ صفر درجه سلسیوس را به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل می‌کند؟ ($L_F = 336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$)

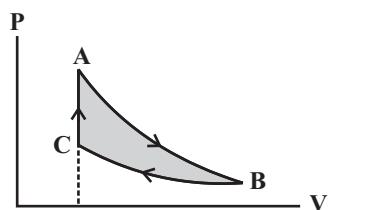
- ۱۰(۱)
۲۰(۲)
۳۰(۳)
۴۰(۴)

۱۶۴ - نمودار (P – V) فرایندی که نیم مول گاز آرمانی طی می‌کند، به صورت شکل زیر است. اندازه اختلاف دمای بین دو حالت A و B

$$(R = 8 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}}) \quad \text{چند درجه فارنهایت است؟}$$

۱) ۶۰۰
۲) ۸۷۳
۳) ۱۰۸۰
۴) ۱۳۵۳

۱۶۵ - مطابق شکل، یک چرخه ترمودینامیکی شامل یک فرایند بی‌دورو، یک فرایند همدما و یک فرایند هم حجم در دستگاه (P-V) برای مقدار معینی گاز آرمانی نشان داده شده است. گرمای داده شده به گاز در فرایند هم حجم ..... با

- ۱) با مساحت چرخه برابر است.
۲) با کار انجام شده توسط گاز در فرایند بی‌دورو برابر است.
۳) با گرمای مبادله شده در فرایند همدما برابر است.
۴) با کار انجام شده روی گاز در فرایند هم حجم برابر است.

۱۶۶- یک موتور درون سوز در هر چرخه ۵ گرم بنزین مصرف می کند و ۱۵۰ کیلوژول گرما هدر می دهد. اگر گرمای حاصل از سوختن هر گرم بنزین معادل با 40 kJ باشد، بازده این موتور چند درصد است؟

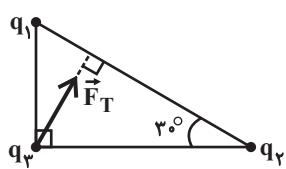
(۴) ۴۰

(۳) ۳۳

(۲) ۳۰

(۱) ۲۵

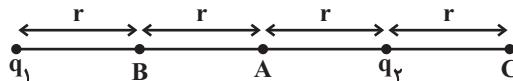
۱۶۷- در شکل زیر، بردار نیروی الکتریکی برایند وارد بر بار نقطه‌ای q_3 از طرف q_1 و q_2 ، در راستای ارتفاع وارد بر وتر مثلث

است. حاصل $\frac{q_2}{q_1}$ کدام است؟

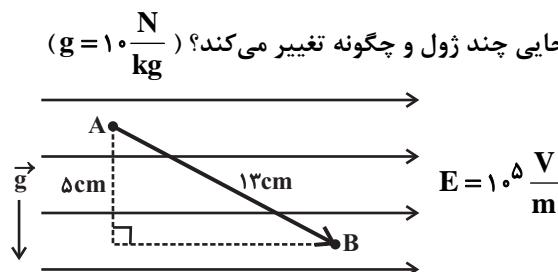
(۲) $\sqrt{3}$ (۱) $3\sqrt{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{9}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$

۱۶۸- در شکل زیر، اگر میدان الکتریکی برایند ناشی از دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_1 و q_2 در نقطه A برابر با صفر باشد، میدان الکتریکی برایند ناشی از آن‌ها در نقطه B چند برابر نقطه C است؟

(۲) $\frac{16}{9}$ (۱) $\frac{9}{16}$ (۴) $\frac{1}{3}$

(۳) ۳

۱۶۹- مطابق شکل زیر، ذره بارداری به جرم 20 g و بار $C = 5 \mu\text{C}$ در فضایی شامل دو میدان گرانشی و الکتریکی یکنواخت از نقطه A تا نقطه B جابه‌جا می‌شود. انرژی پتانسیل کل این ذره در این جابه‌جایی چند ژول و چگونه تغییر می‌کند؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

(۱) ۰/۰۵، کاهش می‌یابد.

(۲) ۰/۰۵، افزایش می‌یابد.

(۳) ۰/۰۷، افزایش می‌یابد.

(۴) ۰/۰۷، کاهش می‌یابد.

۱۷۰- خازنی که دی الکتریک بین صفحات آن هوا است، به یک مولد متصل است و انرژی ذخیره شده در آن U است. در این حالت فضای بین صفحات خازن را با یک دی الکتریک با ضریب ۲ پر می‌کنیم. سپس خازن را از مولد جدا کرده و دی الکتریک را از آن خارج می‌کنیم، در این حالت انرژی ذخیره شده در آن U' می‌شود. نسبت $\frac{U'}{U}$ کدام است؟

(۴) ۴

(۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$

(۱) ۱

۱۷۱- روی گرمکن‌های الکتریکی مشابه، عدددهای 220 V و 400 W نوشته شده است. چند تا از گرمکن‌ها را و چگونه بهم بیندیم تا با استفاده از یک باتری 110 V ، توان مصرفی آن‌ها 400 W شود؟

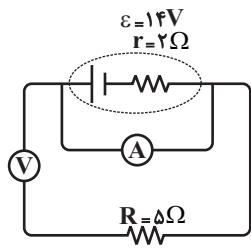
(۲) - متوالی

(۱) ۲ - موازی

(۴) - موازی

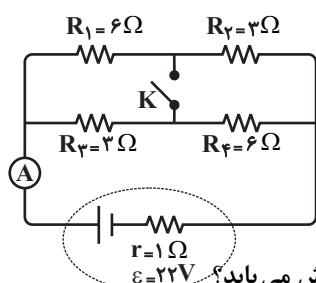
(۳) ۴ - متوالی

۱۷۲ - در مدار شکل زیر، ولت‌سنج و آمپرسنج ایده‌آل، به ترتیب از راست به چپ، چه عددهایی را بر حسب یکاهای SI نشان می‌دهند؟

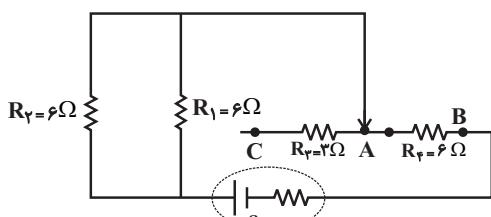
- (۱) صفر و ۷
- (۲) ۱۰ و ۲
- (۳) ۱۴ و صفر
- (۴) ۲ صفر و

۱۷۳ - در شکل زیر، ابتدا کلید K باز است. اگر آن را ببندیم، عددی که آمپرسنج ایده‌آل نشان می‌دهد، چه مقدار تغییر می‌کند؟

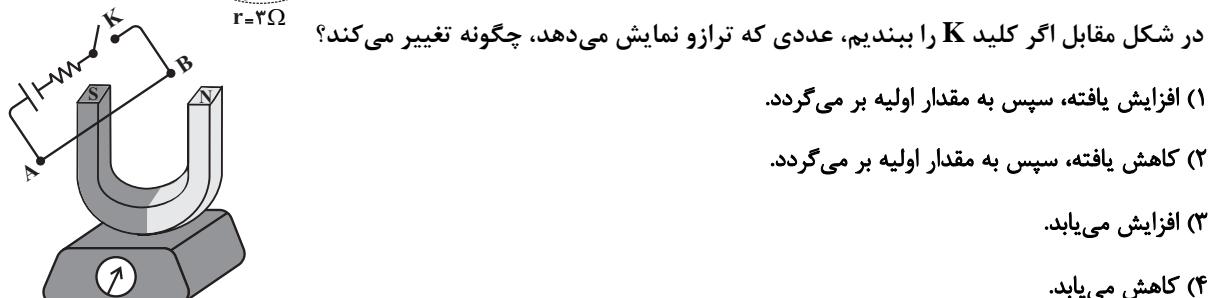
- (۱) ۰ / ۴A کاهش می‌یابد.
- (۲) ۰ / ۴A افزایش می‌یابد.
- (۳) ۰ / ۵A افزایش می‌یابد.
- (۴) ۰ / ۵A کاهش می‌یابد.

۱۷۴ - در مدار شکل زیر، با انتقال لغزنده از A به C، توان خروجی مولد تقریباً چند درصد کاهش می‌یابد؟

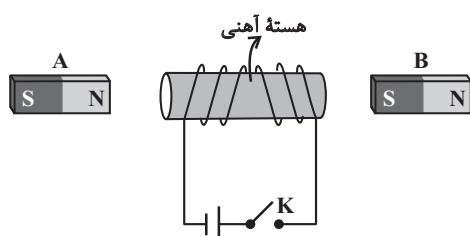
- (۱) ۹۲
- (۲) ۹۰
- (۳) ۸۵
- (۴) ۱۵

۱۷۵ - در شکل مقابله اگر کلید K را ببندیم، عددی که ترازو نمایش می‌دهد، چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) افزایش یافته، سپس به مقدار اولیه بر می‌گردد.
- (۲) کاهش یافته، سپس به مقدار اولیه بر می‌گردد.
- (۳) افزایش می‌یابد.
- (۴) کاهش می‌یابد.

۱۷۶ - اگر مطابق شکل، کلید K را ببندیم، نیروی وارد بر آهنربای A ..... و نیروی وارد بر آهنربای B ..... است.

- (۱) جاذبه - جاذبه
- (۲) جاذبه - دافعه
- (۳) دافعه - جاذبه
- (۴) دافعه - دافعه

۱۷۷ - پیچه مسطحی، شامل ۱۰۰۰ دور است. اگر شار مغناطیسی عبوری از داخل پیچه در مدت زمان t به طور منظم از $2Wb$ به صفر بررسد، بار الکتریکی القابی $C = 50$ در آن شارش می‌شود. مقاومت الکتریکی این پیچه چند اهم است؟

- ۱) ۲۵ (۱)   ۲) ۱۰ (۳)   ۳) ۴۰ (۴)

۱۷۸ - اگر از یک سیم‌لوله بدون هسته به طول 50cm که سطح هر حلقه آن 20cm^2 و دارای ۱۰۰۰ حلقه نزدیک به هم است، جریان

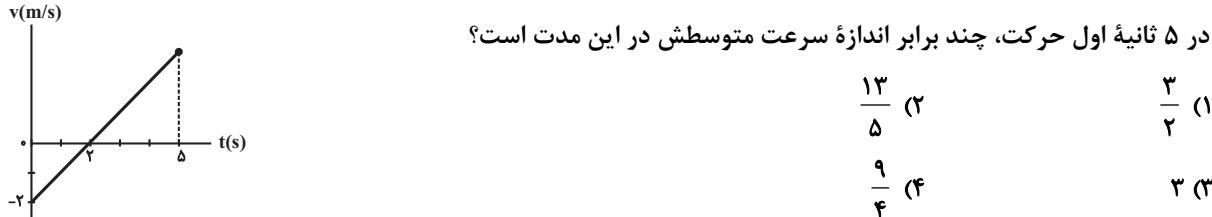
$$2A \text{ عبور کند، انرژی الکترومغناطیسی ذخیره شده در آن چند میلیژول است؟ } (\mu_0 = 12 / 5 \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}})$$

- ۱) ۲/۵ (۱)   ۲) ۵ (۳)   ۳) ۲۰ (۴)

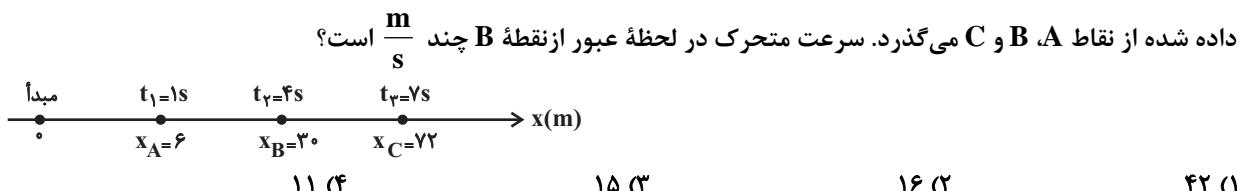
۱۷۹ - متحرکی با شتاب ثابت در امتداد محور x به مدت t_1 ثانیه حرکت می‌کند. اگر در لحظه t_1 ، در دورترین فاصله‌اش از مبدأ مکان در t_1 ثانیه اول حرکتش باشد، در این صورت کدام گزینه صحیح نیست؟ ($t > t_1$)

- ۱) حرکت متحرک در t_1 ثانیه اول حرکتش، کندشونده است.
 ۲) بلافاصله پس از لحظه t_1 ، حرکت متحرک تندشونده است.
 ۳) مسافت طی شده و جابه‌جایی‌اش در کل زمان حرکت، هماندازه هستند.
 ۴) تندی متوسطش در t_1 ثانیه اول حرکت با سرعت متوسطش در این مدت، هماندازه است.

۱۸۰ - نمودار سرعت - زمان متحرکی که در امتداد محور x با شتاب ثابت حرکت می‌کند، مطابق شکل است. تندی متوسط متحرک در ۵ ثانیه اول حرکت، چند برابر اندازه سرعت متوسطش در این مدت است؟

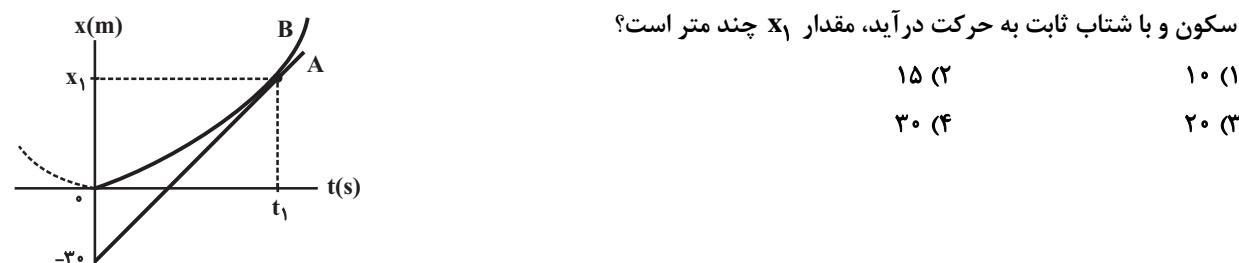

۱۸۱ - مسیر حرکت متحرکی که با شتاب ثابت در امتداد محور x حرکت می‌کند مطابق شکل زیرداده شده و متحرک در لحظه‌های

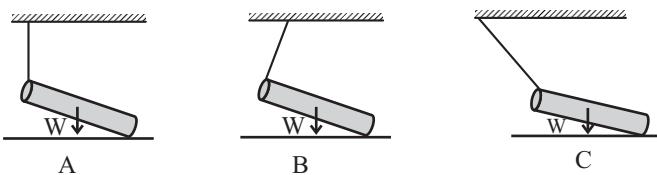

۱۸۲ - نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B که در امتداد محور x حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است. اگر متحرک B از حال

سکون و با شتاب ثابت به حرکت درآید، مقدار x چند متر است؟

- ۱۸۲ - مطابق شکل، یک میله همگن به وزن W توسط ۳ ریسمان ابریشمی و سبک به سقف متصل است. اگر سطح افقی بدون اصطکاک باشد، در کدام گزینه، میله در حال تعادل است؟

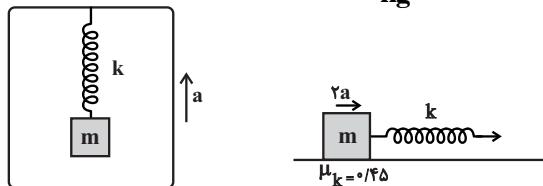

- C (۱)
B (۲)
A (۳)

(۴) در هر سه حالت در حال تعادل است.

- ۱۸۴ - اگر مطابق شکل زیر، تغییر طول فنر با ثابت k در هر دو حالت یکسان باشد و شتاب جسم روی سطح افقی دو برابر شتاب جسم

داخل آسانسور باشد، شتاب جسم داخل آسانسور چند متر بر مجدور ثانیه است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$ و جرم فنر ناچیز است.)

- ۴/۵ (۲)
۱/۵ (۴)
۵/۵ (۱)
۲/۲ (۳)

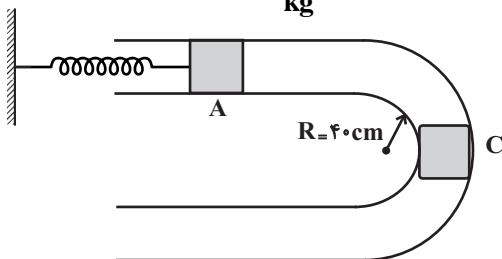
- ۱۸۵ - چتریابی به جرم $80 kg$ مدتی پس از یک پرش آزاد، چترش را باز می‌کند و ناگهان نیروی مقاومت هوا به $1440 N$ افزایش

می‌یابد. شتاب چتر باز در این لحظه ..... متر بر مجدور ثانیه در جهت ..... است. ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

- (۱) ۰، پایین
(۲) ۱/۸، بالا
(۳) ۸، بالا
(۴) ۱/۸، پایین

- ۱۸۶ - مطابق شکل مهره ۵۰۰ گرمی می‌تواند آزادانه و بدون اصطکاک در امتداد لوله راهنمای واقع در صفحه افقی حرکت کند. اگر انرژی فنر فشرده شده در نقطه A پشت مهره، ۲ ژول باشد و مهره را در A از حال سکون رها کنیم، بزرگی نیرویی که از طرف

لوله بر مهره در گذر از C در مسیر دایره‌ای به شعاع R وارد می‌شود، چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

- $5\sqrt{5}$ (۱)
۱۰ (۲)
۲ (۳)
۵ (۴)

- ۱۸۷ - نوسانگری به جرم $2/5 kg$ متعلق به فنری با ثابت $10 \frac{N}{cm}$ در امتداد محور X با دامنه A نوسان می‌کند. حداقل چند ثانیه طول

می‌کشد تا نوسان گر از لحظه‌ای که از مکان $\frac{A}{2} +$ با تنیدی در حال کاهش می‌گذرد، به مکان $\frac{A}{2} -$ با تنیدی در حال افزایش

$$\text{بررسد؟ } (\pi = 3)$$

- (۱) ۰/۷۵
(۲) ۰/۵
(۳) ۰/۳
(۴) ۰/۲۵

۱۸۸ - دوره نوسان یک آونگ ساده ۲ ثانیه است. طول آونگ را چند درصد و چگونه تغییر دهیم تا آونگ در همان محل، در مدت ۷۲ ثانیه، ۴۵

$$(g = \pi^2 \frac{N}{kg})$$

(۱) ۳۶ درصد افزایش دهیم.
 (۲) ۳۶ درصد کاهش دهیم.

(۳) ۶۴ درصد افزایش دهیم.
 (۴) ۶۴ درصد کاهش دهیم.

۱۸۹ - نوسانگری به جرم ۲۰۰ گرم در امتداد افقی در حال نوسان است. اگر در لحظه‌ای که انرژی پتانسیل و جنبشی نوسانگر برابرند،

تندی نوسانگر $\frac{m}{s} / ۰$ باشد، انرژی مکانیکی (کل) نوسانگر چند میلی‌ژول است؟

(۱) ۶۴ (۲) ۳۲ (۳) ۱۲۸ (۴) ۹۶

۱۹۰ - در اثر حرکت حشره‌ای در سطح ساحل، امواج سطحی عرضی و طولی با تندی $150 \frac{m}{s}$ و $50 \frac{m}{s}$ در سطح ساحل گسیل می‌شود.

اختلاف زمان رسیدن این دو موج به یک پایی عقرب ماسه‌ای در فاصله ۶۰ سانتی‌متری حشره، چند میلی‌ثانیه است؟

(۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴) ۹

۱۹۱ - میدان الکتریکی یک موج الکترومغناطیسی سینوسی، در نقطه‌ای معین و دور از چشممه، در یک لحظه به‌طرف بالا است. اگر موج انرژی را به‌طرف شمال انتقال دهد، میدان مغناطیسی موج در این نقطه و در این لحظه در کدام جهت است؟

(۱) پایین (۲) جنوب (۳) مشرق (۴) غرب

۱۹۲ - دو دستگاه صوتی در یک محیط، صداهایی با تراز شدت صوت $I_1 = 28 \text{ dB}$ و شدت صوت $I_2 = 92 \text{ dB}$ و شدت صوت

$$\frac{I_2}{I_1} \text{ تقریباً کدام است؟ } (\log 2 \simeq 0.3)$$

(۱) 2×10^6 (۲) $2 / 5 \times 10^6$ (۳) 4×10^6 (۴) $2 / 5 \times 10^7$

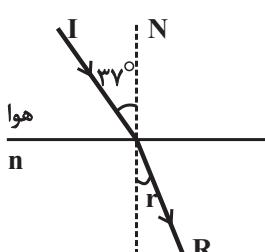
۱۹۳ - یک خفاش در حالی که با تندی ثابت $15 \frac{m}{s}$ به سمت مانعی در حرکت است، جیغ کوتاهی گسیل می‌کند و بازتاب صوت خود را پس از 0.2 ثانیه دریافت می‌کند. فاصله مانع از خفاش درست در لحظه ارسال صوت چند متر بوده است؟

$$صوت = \frac{m}{s} = 343$$

(۱) $3/43$ (۲) $3/58$ (۳) $3/28$ (۴) $3/84$

۱۹۴ - مطابق شکل پرتوی نوری از هوا با زاویه تابش 37° به سطح محیط شفافی با ضریب شکست n تابیده و وارد محیط شده است.

اگر زاویه تابش 16° افزایش یابد، زاویه شکست .....

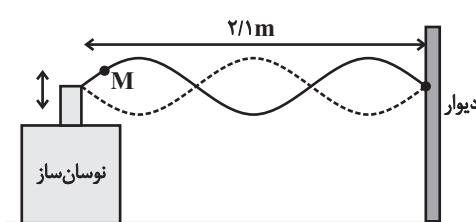
(۱) 16° افزایش می‌یابد.

(۲) 16° کاهش می‌یابد.

(۳) کمتر از 16° افزایش می‌یابد.

(۴) بیشتر از 16° افزایش می‌یابد.

- ۱۹۵- موج ایستاده ایجاد شده در یک طناب، در لحظه‌ای که بسامد نوسان‌ساز 360 Hz است، مطابق شکل نمایش داده شده است. در این لحظه به ترتیب از راست به چپ، چند نقطه هم‌فاز و هم دامنه دیگر با M وجود دارد و تنیدی انتشار موج عرضی در طناب

- چند $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ است؟
- (۱) ۳ و ۵۰۴
  - (۲) ۶ و ۵۰۴
  - (۳) ۳ و ۳۷۸
  - (۴) ۶ و ۳۷۸

- ۱۹۶- تابع کار دو فلز A و B به ترتیب $6/75\text{ eV}$ و $6/3\text{ eV}$ است. اگر نوری با طول موج 155 nm به هر دو فلز بتابد، بیشینه تنیدی فوتوالکترون‌های فلز A چند درصد کمتر از بیشینه تنیدی فوتوالکترون‌های B است؟ ($hc = 1240\text{ eV} \cdot \text{nm}$)

- (۱) ۲۲/۵
- (۲) ۲۵
- (۳) ۳۷/۵
- (۴) ۵۰

- ۱۹۷- اگر کوتاه‌ترین طول موج در رشتة پغوند ($n' = 5$) هیدروژن اتمی را با λ و طول موج اولین خط طیف اتمی هیدروژن در رشتة بالمر ($n' = 2$) را با λ' نمایش دهیم، اختلاف این دو طول موج $(\lambda' - \lambda)$ چند نانومتر است؟ ($1\text{ nm} = 10^{-9}\text{ m}$)

- (۱) ۶۷۱۸
- (۲) ۷۴۳۸
- (۳) ۲۲۷۳
- (۴) ۱۷۸۰

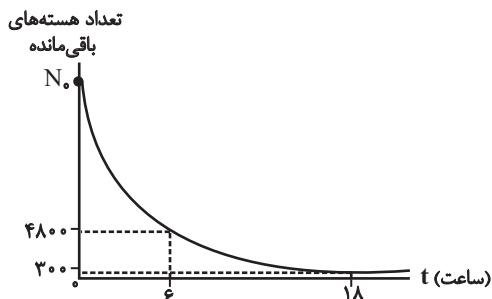
- ۱۹۸- اگر شعاع بور برای اتم هیدروژن 0.05 nm فرض شود، انرژی فoton گسیلی در گذار الکترون از حالت مانا با شعاع مداری 0.08 nm به حالت مانا با شعاع مداری 0.02 nm چند ریدبرگ است؟

- (۱) $\frac{3}{16}$
- (۲) $\frac{15}{16}$
- (۳) $\frac{3}{4}$
- (۴) $\frac{1}{16}$

- ۱۹۹- در واپاشی هسته‌ای، با گسیل الکترون، به ترتیب از چپ به راست تعداد نوترون‌ها ..... و عدد اتمی .....

- (۱) بدون تغییر مانده - یک واحد کاهش می‌یابد.
- (۲) بدون تغییر مانده - یک واحد افزایش می‌یابد.
- (۳) یک واحد کاهش - یک واحد افزایش می‌یابد.
- (۴) یک واحد افزایش - یک واحد کاهش می‌یابد.

- ۲۰۰- اگر نمودار تعداد هسته‌های باقی‌مانده بر حسب زمان برای یک مادهٔ پرتوزا به صورت شکل زیر باشد، N_0 کدام است؟

- (۱) ۹۶۰۰
- (۲) ۱۷۲۰۰
- (۳) ۱۹۲۰۰
- (۴) ۸۲۰۰

شیمی

۲۰۱ - کدام مطلب نادرست است؟

۱) چهارمین عنصر فراوان در سیاره مشتری، دومین عنصر فراوان در زمین است.

۲) عنصرها به طور ناهمگون در جهان هستی توزیع شده‌اند.

۳) با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای هیدروژن و هلیم متراکم شده و مجموعه‌هایی گازی به نام سحابی را ایجاد می‌کنند.

۴) یک نمونه طبیعی لیتیم، محلولی از دو ایزوتوپ (هم‌مکان) است و با افزایش عدد جرمی، پایداری آن‌ها کاهش می‌یابد.

۲۰۲ - اتم X دارای سه ایزوتوپ طبیعی می‌باشد. اگر مجموع ذرات زیراتمی در سنگین‌ترین ایزوتوپ آن با فراوانی ۱۱٪ برابر ۳۸ و در سبک‌ترین ایزوتوپ آن برابر ۳۶ باشد، درصد فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ X کدام است؟ (اتم X دارای ۱۲ الکترون و جرم اتمی میانگین آن 32 amu است). (جرم اتمی را برابر عدد جرمی در نظر بگیرید.)

۲۱ (۴)

۶۹ (۳)

۷۹ (۲)

۱۰ (۱)

۲۰۳ - در آرایش الکترونی اتم عنصر X، ۱۵ الکترون با $n+1=5$ وجود دارد. این عنصر در کدام گروه از جدول تناوبی جای دارد و در آرایش الکترونی اتم آن چند زیرلایه از الکترون اشغال شده است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

۸ - ۱۷ (۴)

۸ - ۱۵ (۳)

۴ - ۱۷ (۲)

۴ - ۱۵ (۱)

۲۰۴ - اگر ۷۵٪ از الکترون‌های ظرفیتی اتم یک عنصر دارای اعداد کوانتومی $n=3$ و $l=2$ باشند، .... .

۱) این عنصر در گروه ۸ از جدول دوره‌ای جای دارد.

۲) در آرایش الکترونی اتم این عنصر سه لایه به طور کامل از الکترون پر شده است.

۳) عدد اتمی آن دو برابر عدد اتمی عنصری است که ۲ الکترون با $n=3$ و $l=1$ دارد.

۴) بین این عنصر و آخرین عنصر هم دوره آن، ۱۰ اتم قرار گرفته‌اند.

۲۰۵ - کدام گزینه نادرست است؟

۱) درصد حجمی گاز آرگون در هوای پاک و خشک از درصد حجمی سایر گازهای نجیب بیشتر است.

۲) در لایه تروپوسفر با افزایش ارتفاع، دما همچون فشار، کاهش می‌یابد.

۳) در معادله نمادی $\text{C}_7\text{H}_8(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g})$ پس از موازنی، مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها برابر ۷ است.۴) در ساختارهای لوویس CH_2O و HCN , CO , SO_2 در مجموع سه پیوند یگانه وجود دارد.**۲۰۶ - کدام گزینه درست است؟**

۱) در صنعت از دگرشکل نیتروژن برای گندزدایی میوه‌ها، سبزیجات و از بین بردن جانداران ذره‌بینی استفاده می‌شود.

۲) گازی که برای خنک کردن قطعات الکترونیکی دستگاه‌های تصویربرداری مانند MRI کاربرد دارد، فراوان‌ترین عنصر در سیاره مشتری است.

۳) از واکنش نیتروژن مونوکسید و اکسیژن در حضور نور خورشید، اوزون تروپوسفری ایجاد می‌شود.

۴) از سوختن جرم یکسانی هیدروژن نسبت به سوختن زغال‌سنگ، بنزین و گاز طبیعی، گرمای بیشتر و آلاینده کمتری ایجاد می‌شود.

- ۲۰۷ مخلوطی به حجم $L/5$ از گازهای هیدروژن و اتان را در شرایط STP در حضور اکسیژن کافی طبق معادله‌های موازن نشده زیر می‌سوزانیم. در صورتی که مجموع جرم آب حاصل از هر دو واکنش برابر $g/72$ باشد، به صورت تقریبی چند درصد حجمی از $C_2H_6(g) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g) + H_2O(l)$ ($H = 1$, $O = 16$: g.mol $^{-1}$) $C_2H_6(g) + O_2(g) \rightarrow H_2O(l)$

(۴) ۴۰

(۳) ۲۵

(۲) ۲۰

(۱) ۳۰

- ۲۰۸ برای تبدیل کامل CO_2 حاصل از سوختن کامل $1/14$ لیتر بنزین با چگالی 8 g.mL^{-1} به کلسیم کربنات به چند گرم CaO نیاز است و اگر این مقدار CaO را درون آب حل کنیم، چند مول باز $Ca(OH)_2$ تولید می‌شود؟ (فرمول مولکولی بنزین را $CaO(s) + CO_2(g) \rightarrow CaCO_3(s)$ در نظر بگیرید). (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

(۴) ۸۰، ۴۴۸۰

(۳) ۸۰، ۳۵۸۴

(۲) ۶۴، ۴۴۸۰

(۱) ۶۴، ۳۵۸۴

- ۲۰۹ در ظرفی که حاوی 200 میلی‌لیتر محلول 6 g مولار مس (II) سولفات است، مقداری فلز آلومینیم اضافه می‌کنیم، پس از مصرف کامل یون‌های مس (II)، مخلوطی از آلومینیم و مس به جرم $35/16$ گرم در ظرف باقی می‌ماند. جرم آلومینیم اولیه چند گرم بوده است؟ ($Al = 27$, $Cu = 64: g.mol^{-1}$) (واکنش موازن نشود).

(۴) ۸/۶۷

(۳) ۲۳/۷

(۲) ۱۰/۸۳

(۱) ۷/۶۸

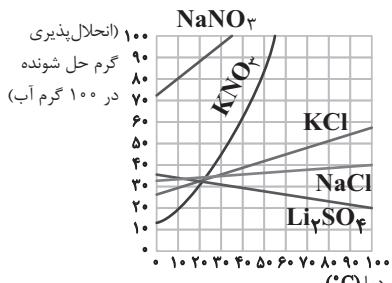
- ۲۱۰ با توجه به شکل، هرگاه 225 گرم محلول سیر شده پتاسیم کلرید در دمای $75^\circ C$ را تا دمای $45^\circ C$ سرد کنیم، چند گرم KCl به صورت رسوب از آن جدا می‌شود و چگالی محلول نهایی چند گرم بر میلی‌لیتر خواهد بود؟ (از تغییر حجم محلول چشم‌پوشی شود و چگالی آب را 1 g.mol^{-1} در نظر بگیرید. گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

(۲) ۱/۱، ۶۰

(۴) ۱/۴، ۶۰

(۱) ۱/۴، ۱۵

(۳) ۱/۱، ۱۵

- ۲۱۱ کدام مطلب درست است؟

(۱) در مخلوط آب و هگزان ماده‌ای که پایین قرار می‌گیرد به عنوان رقیق‌کننده رنگ کاربرد دارد.

(۲) در ساختار یخ هر اتم اکسیژن به دو اتم هیدروژن با پیوند هیدروژنی و به دو اتم هیدروژن دیگر با پیوند اشتراکی متصل است.

(۳) آب و هگزان حتی به میزان ناچیزی در یکدیگر حل نمی‌شوند.

(۴) ید و هگزان به دلیل ناقطبی بودن در هم حل می‌شوند و محلولی سبز رنگ می‌سازند.

- ۲۱۲ کدام موارد از مطالعه زیر درست‌اند؟

(آ) امین عنصر جدول دوره‌ای، در ساخت وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها کاربرد دارد.

(ب) همه فلزهای اصلی جدول دوره‌ای عناصر با تشکیل کاتیون به آرایش گاز نجیب می‌رسند.

(پ) همه یون‌های فلزات واسطه، رنگی می‌باشند.

(ت) اغلب فلزهای واسطه در طبیعت به شکل ترکیب‌های یونی یافت می‌شوند.

(ث) استفاده از طلا در لباس فضانوردان به دلیل بازتاب زیاد پرتوهای خورشیدی می‌باشد.

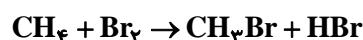
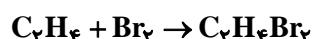
(۴) آ, ب, پ

(۳) ب, ث

(۲) آ, ت, ث

(۱) فقط آ, پ

۲۱۳- مخلوطی از گازهای اتن و متان به جرم $5/87$ گرم با یک کیلوگرم برم با خلوص 80% درصد به طور کامل واکنش می‌دهد. درصد حجمی متان در این مخلوط کدام است؟ (ناخالصی‌ها در واکنش شرکت نمی‌کنند و $H=1, C=12, Br=80: g/mol^{-1}$)

$$75/4$$

$$25/3$$

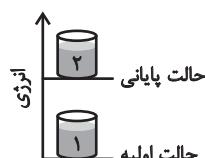
$$87/5/2$$

$$12/5/1$$

۲۱۴- جرم آب تولید شده در سوختن کامل آلکانی، $\frac{3}{3}$ برابر جرم آلکان مصرف شده اولیه است. نام آیوباک این آلکان کدام می‌تواند باشد؟ ($C=12, H=1, O=16: g/mol^{-1}$)

(۱) متیل پروپان   (۲) ۲، ۲-دی‌متیل‌بوتان   (۳) ۴-هگزان   (۴) هگزان

۲۱۵- سامانه (۱) را که محتوی آب صفر درجه سلسیوس است، در یک اتاق بزرگ با دمای $25^{\circ}C$ قرار می‌دهیم. پس از مدت طولانی، کدام مطلب زیر در مورد آن نادرست است؟

(۱) انتقال گرما به سامانه (۱) تا برابر شدن دمای آن با دمای اتاق ادامه می‌یابد.

(۲) پس از مدت طولانی، اتاق $\theta = 25^{\circ}C$ خواهد شد.

(۳) در این فرایند برخلاف سامانه، دمای اتاق تغییر محسوسی نمی‌یابد.

(۴) رسیدن سامانه (۱) به حالت پایانی پدیده‌ای گرم‌گیر بوده و فرایند انجام شده را می‌توان به صورت « $Q + \text{سامانه } (2) \rightarrow \text{سامانه } (1)$ » نوشت.

۲۱۶- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- شیمی‌دان‌ها به موادی که فرمول مولکولی یکسان اما ساختار متفاوتی دارند، ایزومر (تک‌پار) می‌گویند.
- یکی از فراورده‌های حاصل از سوختن کامل مواد آلی در دمای اتاق، H_2O است که حالت مایع دارد.
- اگر یک واکنش شیمیایی با ΔH وابسته به آن بیان شود، به آن واکنش ترموشیمیایی می‌گویند.
- گاز اتان نخستین بار از سطح مرداب‌ها جمع‌آوری شده، از این‌رو به گاز مرداب معروف است.
- ارزش سوختی چربی‌ها از ارزش سوختی کربوهیدرات‌ها و پروتئین‌ها کم‌تر است.

$$5/4$$

$$4/3$$

$$3/2$$

$$2/1$$

۲۱۷- کدام گزینه نادرست است؟

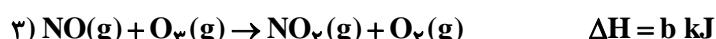
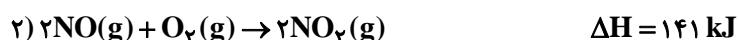
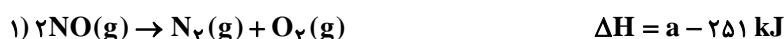
(۱) فرمول شیمیایی بنزآلدهید به صورت C_7H_6O بوده و یک ترکیب سیرنشده و آروماتیک است.

(۲) در فرمول شیمیایی ساده‌ترین آمین، نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی برابر ۵ است.

(۳) لیکوپن ترکیبی سیرنشده بوده و از آن به عنوان بازدارنده استفاده می‌شود.

(۴) اوره ترکیبی قطبی است و به خوبی در آب حل شده و محلولی همگن پدید می‌آورد.

۲۱۸- با توجه به واکنش‌های داده شده، آنتالپی واکنش $2N_2(g) + 5O_2(g) \rightarrow 4NO(g) + 2O_3(g)$ بر حسب کیلوژول کدام است؟

$$2(b-a) - 360/4 \quad 2(a-b) - 360/3 \quad 643 - 2(a-b)/2 \quad 643 - 2(a+b)/1$$

۲۱۹ - مقداری NaN_3 در ظرفی ۵ لیتری تجزیه می‌شود. با توجه به داده‌های جدول زیر که به یکی از مواد شرکت‌کننده در واکنش

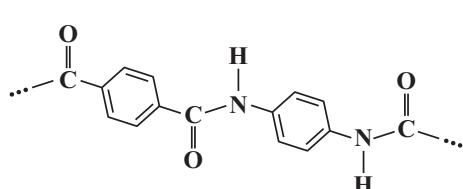

(mol · L ⁻¹)	زمان (s)	۵	۱۰	۱۵	۲۰	۲۵	۳۰
	غلظت	۰/۰۳	۰/۰۴۵	۰/۰۵۵	۰/۰۶	۰/۰۶	۰/۰۶

مربوط است، سرعت واکنش از ابتدا تا انتهای واکنش چند مول بر دقیقه است؟ (۱) ۰/۰۰۱ (۲) ۰/۰۰۳ (۳) ۰/۰۰۵ (۴)

۲۲۰ - اختلاف جرم مولی واحد تکرارشونده پلیمر حاصل از $\text{HO}-\text{CH}_2-\text{OH}$ و $\text{HOOC}-\text{COOH}$ و جرم مولی واحد تکرارشونده

$$(O=16, N=14, C=12, H=1: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

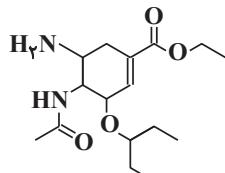
(۱) ۱۶۴

(۲) ۱۲۲

(۳) ۱۳۶

(۴) ۱۴۸

پلیمر نشان داده شده در شکل زیر، کدام است؟ (۱) ۱۶۴ (۲) ۱۲۲ (۳) ۱۳۶ (۴) ۱۴۸

۲۲۱ - با توجه به ساختار مولکول داده شده چند مورد از عبارت‌های زیر در مورد این مولکول به درستی بیان شده است؟

(آ) در ساختار آن گروه‌های عاملی آمینی، اتری و کربوکسیل وجود دارد.

(ب) از واکنش این مولکول با مقدار کافی آب در شرایط مناسب، امکان تشکیل اتانول وجود دارد.

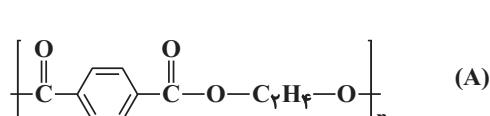
(پ) از واکنش این مولکول با مقدار کافی آب در شرایط مناسب، امکان تشکیل اتانوئیک اسید وجود دارد.

(ت) در صورتی که این مولکول با یک کربوکسیلیک اسید واکنش دهد، تعداد عامل‌های آمینی این مولکول دو برابر می‌شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۲۲ - از واکنش دی‌اسید سازنده پلیمر A و دی‌آمین سازنده پلیمر B، پلیمری با جرم مولی $52 \times 10^6 / 3$ گرم بر مول تولید می‌شود.

$$(C=12, H=1, N=14, O=16: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

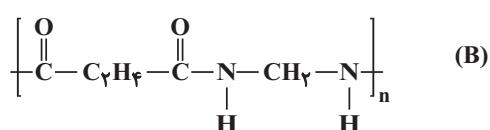

(۱) ۵۰۰۰۰۰

(۲) ۵۰۰۰۰

(۳) ۲۰۰۰۰

(۴) ۲۰۰۰۰۰

۲۲۳ - یک باز آرنیوس است که از انحلال هر مول از آن در آب، ..... مول یون تولید می‌شود و کاغذ pH در تماس با محلول

آن به رنگ ..... در می‌آید.

(۱) گوگرد تری‌اسید، ۲، آبی

(۲) کلسیم اکسید، ۲، آبی

(۳) سدیم اکسید، ۴، آبی

(۴) قرمز

(۵) کربن‌دی‌اسید، ۳، قرمز

- ۲۲۴- اگر ..... میلی لیتر هیدروبرمیک اسید با $\text{pH} = ۲ / ۰$ را به ..... میلی لیتر محلول نیتریک اسید با غلظت $۰ / ۰۲ \text{ mol} \cdot \text{L}^{-۱}$ اضافه کنیم در نهایت $\text{pH} = ۵ / ۰$ محلول با حاصل می شود. (گزینه ها را از راست به چپ بخوانید) (راهنمایی:

$$(\log \delta \approx ۰ / ۷, \log \lambda \approx ۰ / ۹)$$

$$۲۰۰ - ۳۰۰ \quad ۱۰۰ - ۴۰۰ \quad ۴۰۰ - ۱۰۰ \quad ۳۰۰ - ۲۰۰$$

- ۲۲۵- ثابت یونش اسید HA در دمای ۲۵°C برابر $۳ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-۱}$ است. ۲۰۰ میلی لیتر محلول این اسید با $\text{pH} = ۲ / ۵$ با چند میلی مول سدیم هیدروکسید به طور کامل واکنش می دهد؟

$$۱ / ۲ \times ۱۰^{-۳} \quad ۱ / ۶ \times ۱۰^{-۳} \quad ۱ / ۲ \quad ۱ / ۶$$

- ۲۲۶- کدام گزینه درست است؟ ($\text{H=1}, \text{O=16}, \text{Ca=40:g} \cdot \text{mol}^{-۱}$)

۱) اگر $[\text{OH}^-]$ در یک محلول آبی، ۲۰ برابر شود، pH آن به اندازه ۲ واحد افزایش می یابد.

۲) اگر حجم محلول پتاسیم هیدروکسید را با افزودن آب به ۱۰ برابر حجم اولیه افزایش دهیم، pH محلول به اندازه یک واحد کاهش می یابد.

۳) در غلظت و دمای یکسان، pH محلول نیترو اسید بیشتر از pH محلول فورمیک اسید است.

۴) کلسیم هیدروکسید یک اکسید بازی بوده و از احلال ۱۴۸ گرم از آن در آب، ۲ مول یون هیدروکسید در آب تولید می شود.

- ۲۲۷- جدول زیر اطلاعات مربوط به دو سلول گالوانی متشکل از نیم سلول های استاندارد A ، B و C را نشان می دهد. چند مورد از عبارت های زیر درست است؟ (کاتیون پایدار A^+ ، $\text{B}^{۲+}$ و $\text{C}^{۳+}$ در نظر بگیرید).

ولتاژ سلول	کاتد	آند	شماره سلول
+۱/۱	C	A	۱
+۰/۳۶	B	A	۲

$$(A = ۶۵, C = ۶۴: g \cdot mol^{-۱})$$

• در سلول گالوانی $\text{C} - \text{B} - \text{A}$ ، آئیون ها برخلاف الکترون ها از طریق دیواره

متخلخل، از نیم سلول B وارد نیم سلول C می شود.

• ترتیب قدرت کاهندگی به صورت $\text{C}^{۳+} > \text{B}^{۲+} > \text{A}^+$ است و $\text{C}^{۳+}$ نمی تواند B را اکسید کند.

• محلول $\text{B}(\text{NO}_۳)$ را می توان در ظرفی از جنس فلز C نگهداری نمود و قوی ترین اکسیدنده $\text{C}^{۳+}$ است.

• ولتاژ سلول $(\text{B} - \text{C})$ برابر $۷۴ / ۰$ ولت است.

• اگر تیغه ای از جنس A درون محلول حاوی کاتیون $\text{C}^{۳+}$ قرار بگیرد، بعد از مبادله $۰ / ۰۲ \times ۱۰^{۲۲}$ الکترون، جرم تیغه در نهایت $۰ / ۰۵$ گرم افزایش می یابد. (C تولید شده بر روی تیغه می نشیند).

$$۴ (۴)$$

$$۳ (۳)$$

$$۲ (۲)$$

$$۱ (۱)$$

$E^\circ_{\text{Ag}^+/\text{Ag}} = +0 / 8 \text{ V}$		
$E^\circ_{\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}} = 0 / 34 \text{ V}$		
$E^\circ_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}} = \dots (4) \dots$		
$E^\circ_{\text{Zn}^{2+}/\text{Zn}} = -0 / 76 \text{ V}$		
$E^\circ_{\text{Mg}^{2+}/\text{Mg}} = -2 / 37 \text{ V}$		
.....(۱)....	$1/24 \text{ V}$	.....(۲)....
$E^\circ (\text{V})$		

- ۲۲۸- در شکل رو به رو، هر خط عمودی یک سلول گالوانی از دو فلز را نشان

می دهد. با توجه به آن چند مورد از مطالعه زیر نادرست است؟

- مقدار عددی (۱) برابر با $1/56$ ولت می باشد.

- مقدار عددی (۴) و (۲) به ترتیب $+0/43$ و $-0/93$ ولت می باشد.

- در سلول گالوانی حاصل از $\text{Mg} + \text{Cu}$ با گذشت زمان از جرم تیغه مس کاسته می شود.

- emf حاصل از سلولی که بیشترین ولتاژ را ایجاد می کند به اندازه $3/61$ واحد از (۴) بیشتر است.

۳

۲

۱

۰ صفر

- ۲۲۹- کدام گزینه نادرست است؟

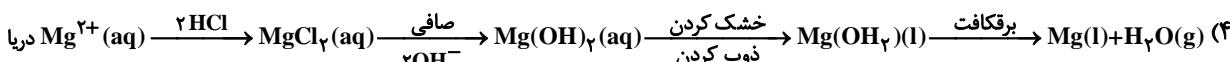
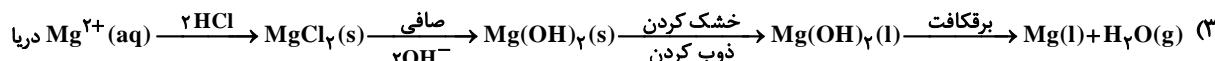
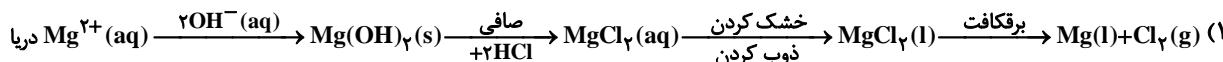
(۱) اتم BrO_4^- در گونه BrO_4^- ، همانند اتم اکسیژن در OF_2 فقط نقش اکسیدگی دارد.

(۲) عدد اکسایش کربن در متانوئیک اسید، هشت واحد بزرگتر از مجموع اعداد اکسایش کربن ها در بنزن است.

(۳) مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش دهنده ها در نیم واکنش $\text{NO}_3^- + \text{H}^+ + \text{e}^- \rightarrow \text{HNO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ پس از موازنیه، برابر با ۵ است.

(۴) سلول گالوانی $\text{Mg} - \text{Ag}$ کمتر از $\text{Zn} - \text{Au}$ emf سلول گالوانی $\text{Mg} - \text{Au}$ است.

- ۲۳۰- در کدام گزینه مراحل تهیه فلز منیزیم از آب دریا درست نشان داده شده است؟

- ۲۳۱- جاهای خالی هر یک از عبارات زیر به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (گزینه ها را از راست به چپ بخوانید).

- نقطه ذوب سیلیسیم از الماس ..... است.

- موادی مانند ..... جزو مواد مولکولی به شمار می روند. زیرا ذره های سازنده آن ها مولکول های مجزا هستند.

- گرافیت ..... گرافن، یک جامد کووالانسی دو بعدی به شمار می رود.

- در ساخت مته ها و ابزار برش شیشه استفاده می شود.

(۱) بیشتر، CO_2 ، برخلاف، سیلیس

(۲) AsH_3 ، همانند، الماس

(۳) کمتر، SO_2 ، همانند، الماس

(۴) کمتر، H_2O ، همانند، سیلیس

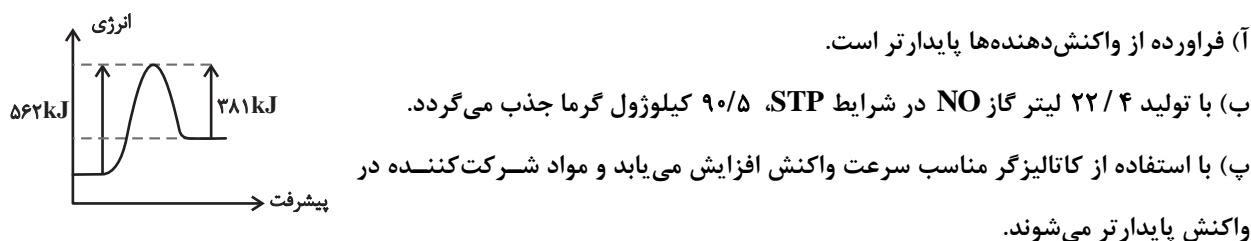
۲۳۲ - کدام گزینه درست است؟

- (۱) اتم مرکزی در نقشه پتانسیل الکترواستاتیکی مولکول‌های آمونیاک و گوگرد تری‌اکسید با رنگ یکسان نشان داده می‌شود.
- (۲) رنگ قرمز در نقشه‌های پتانسیل الکترواستاتیکی تراکم بیشتر ذرات زیراتمی بدون بار را نشان می‌دهد.
- (۳) گشتاور دوقطبی مولکول‌های کربونیل‌سولفید و اتین به تقریب برابر صفر است.
- (۴) وجود جفت الکترون ناپیوندی روی اتم مرکزی می‌تواند تقارن و توزیع یکنواخت بارهای الکتریکی در مولکول‌های چنداتمی را بهم زند.

۲۳۳ - با توجه به آرایش الکترونی عنصرهای داده شده، ترکیب یونی حاصل از کدام دو عنصر دارای آنتالپی فروپاشی شبکه کمتری است؟

- A : $[_{10}\text{Ne}] 3s^1$ E , A (۱)
- B : $[_{18}\text{Ar}] 4s^1$ C , A (۲)
- C : $[_{2}\text{He}] 2s^2 2p^5$ D , B (۳)
- D : $[_{18}\text{Ar}] 3d^{10} 4s^2 4p^5$ C , B (۴)
- E : $[_{2}\text{He}] 2s^2 2p^4$

۲۳۴ - با توجه به نمودار داده شده که به واکنش $\text{N}_2(g) + \text{O}_2(g) \rightarrow 2\text{NO}(g)$ مربوط است، چند مورد از عبارت‌های داده شده درست‌اند؟

ت) اگر واکنش در دو جهت انجام شود، سرعت واکنش رفت از سرعت واکنش برگشت بیشتر است.

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

۲۳۵ - از اکسایش ..... می‌توان ..... تهییه کرد و اختلاف جرم مولی این دو ماده ..... گرم بر مول است. (گزینه‌ها را از راست

$$(H=1, C=12, O=16: \text{g.mol}^{-1}) \quad \text{به چپ بخوانید.}$$

✓ دفترچه پاسخ

۱۴۰۰ خرداد ماه

عمومی دوازدهم

رشته‌های تجربی، ریاضی، هنر و منحصرآ زبان

طراحان به ترتیب حروف الفبا

حسن اصغری، حنیف اخجمی‌ستوده، احسان بزرگر، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش زمانی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری، سید محمد هاشمی	فارسی
ولی برچی، حسین رضایی، امیر رضائی‌رنجبر، محمدرضا سوری، کاظم غلامی، مرتضی کاظم شیروودی، سید محمد علی مرتضوی، الهه مسیح خواه، مهدی نیکزاد	زبان عربی
محمد آصالح، محبوبه ابتسام، حسین ابراهیمی، امین اسدیان پور، علیرضا ذوالقاری‌زحل، محمد رضایی‌بقا، محمدرضا فرهنگیان، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجه، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی	فرهنگ و معارف اسلامی
حسن روحی، محمدحسین شکوری، محمد طاهری، ساسان عزیزی‌نژاد، عقیل محمدی‌روش، محدثه مرآتی، نوید مبلغی، عمران نوری	زبان انگلیسی

گزینشگران و پراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه و پرستاری	رتبه‌پور	مستندسازی
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری مریم شمیرانی	پرگل رحیمی	فریبا رئوفی
زبان عربی	مهدی نیکزاد	سید محمد علی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی حسین رضایی اسماعیل یونس پور	فرهاد موسوی	لیلا ایزدی
فرهنگ و معارف اسلامی	احمد منصوری	احمد منصوری	علیرضا ذوالقاری‌زحل فاطمه صفری سکینه گلشنی	علیرضا آبنوشین	محمده پرهیز کار
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	_____	_____
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	سیده عرب	سعید آقچملو رحمت‌الله استیری	_____	سیده جلالی

گروه فنی و تولید

الهام محمدی	مدیران گروه
معصومه شاعری	مسئول دفترچه
مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
زهرا تاجیک	حروف‌نگار و صفحه‌آرایی
سوران نعیمی	ناظرات چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

(مسن فارسی - شیراز)

واژه‌های «مهر» و «تار» ایهام تناسب دارند / «روز» مجاز از روزگار / «روز و شب» تضاد / ایجاد کرده است / «چه لعبت است»، «ماه رخسار» و «چو تار» تشبيه دارند. توجه: «لعبت» استعاره نیست زیرا فعل استنادی است [او] چه لعبت است که «او» مشبه است و «لعبت» مشبه به است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(هنیف اخفیمی سثوره)

حسن تعلیل: باد صبا خوشبو است. چون از کوی یار گذر کرده است. تشبيه: تو مثل صبا تشخیص و استعاره: صبا دمتش را به سبب گذر از کوی یار خوش کرده است. تناسب: دم و صبا

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مسن وسلری - ساری)

در بیت گزینهٔ «۴»، پارادوکس به کار نرفته است. تشخیص: اشک باریدن چرا غریب گزینهٔ «۱»: دلنشیں ایهام دارد: ۱- تیری که در دل می‌نشیند. ۲- جذاب و دوستداشتی / جناس: کمان، کمین گزینهٔ «۲»: جناس تام: تاب، (اضطراب)، تاب (پیچ و شکن) / اغراق: آهو از زلف یار در تاب شود. گزینهٔ «۳»: تشبيه: دلچوی طفلان به سنگ راه تشبيه شده است. / «سنگ راه شدن» کنایه از «مانع شدن»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۸- گزینه «۳»

(مسن وسلری - ساری)

بهرام: سیارة میرخ / کام: مراد، آرزو، قصد، نیت / دمان: خروشنده، غرنده، مهیب، هولناک / پدرام: آراسته، نیکو، شاد / جولقی: پشمینه پوش، درویش / ستوه: خسته، درمانده، رنجور

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۱- گزینه «۴»

(بهرام: سیارة میرخ / کام: مراد، آرزو، قصد، نیت / دمان: خروشنده، غرنده، مهیب، هولناک / پدرام: آراسته، نیکو، شاد / جولقی: پشمینه پوش، درویش / ستوه: خسته، درمانده، رنجور)

(سعید کنج‌پشن زمانی)

۹- گزینه «۲»

(مسن فارسی - شیراز)

غنا: بی‌نیازی، توانگری، (غنا: سرود، نغمه، آوازخوانی، دستگاه موسیقی) / درای: زنگ کاروان / خنیده: مشهور، معروف، نامدار / خطوات: گامها، قدمها (فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۳»

(غنا: بی‌نیازی، توانگری، (غنا: سرود، نغمه، آوازخوانی، دستگاه موسیقی) / درای: زنگ کاروان / خنیده: مشهور، معروف، نامدار / خطوات: گامها، قدمها)

(سعید کنج‌پشن زمانی)

۱۰- گزینه «۴»

(مورد (الف): فایق: برگزیده، برتر / قسمیم: صاحب جمال

(مورد (ج): شرزه: خشمگین، غضبناک

(مورد (د): معهود: عهدشده، شناخته‌شده، معمول

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۴»

(اصسان برزگر - امسر)

(اصسان برزگر - امسر)

(املا، ترکیبی)

(سعید کنج‌پشن زمانی)

۴- گزینه «۴»

(املای درست واژه: درمانگی)

توجه: (۵) که به صورت مصوت کوتاه تلفظ می‌شود. هنگام ختم به (ی) مصدری حذف می‌شود و صامت میانجی جایگزین آن می‌شود.

(فارسی، املاء، ترکیبی)

(سعید کنج‌پشن زمانی)

۵- گزینه «۴»

(شرح گزینه‌های دیگر

(گزینه «۱»: عبا ← ایا)

(گزینه «۲»: ذی ← زی)

(گزینه «۳»: سلاح ← صلاح)

(فارسی، املاء، ترکیبی)

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(محسن اصغری)

۱۱- گزینه «۴»

(مسن اصغری)

(گزینه کاظمی)

۶- گزینه «۴»

(غلط املایی و شکل درست آن:

... از قصه، روزگار ← از غصه، روزگار

(روزگار از این قصه، از غصه، اشک غم ریخت)

(فارسی، املاء، ترکیبی)

(گزینه کاظمی)

۷- گزینه «۳»

(آثاری که نادرست معرفی شده است:

۱- پیرمرد چشم ما بود: جلال آل احمد / ۲- سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک توسي /

۳- اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی

(فارسی، ادبیات، ترکیبی)

(گزینه کاظمی)

(مرتضی منشاری - ار(بیل)

در بیت صورت سؤال آمده است که شرط ارزش یافتن در عشق، سوختن و رنج و سختی کشیدن در راه عشق است که از گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.
در گزینه «۳» می‌گوید که وقت دوستان با بُوی معطر عود خوش است اما از رنج و سوزی که در جان آشdan وجود دارد، بی‌خبر هستند.

(فارسی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۴۵)

۱۸- گزینه «۳»

در بیت صورت سؤال آمده است که شرط ارزش یافتن در عشق، سوختن و رنج و سختی کشیدن در راه عشق است که از گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.
در گزینه «۳» می‌گوید که وقت دوستان با بُوی معطر عود خوش است اما از رنج و سوزی که در جان آشdan وجود دارد، بی‌خبر هستند.

(فارسی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۴۵)

(سید محمد حاشمی - مشهور)

در این بیت، صفت مضافقالیه وجود ندارد و «تماهربان» و «مهر گسل» دو صفت برای هسته به شمار می‌روند.

در مصراع دوم این بیت نیز صفتی وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «آن» در هر دو مصراع صفت مضافقالیه می‌باشد. «فتان» و «پرشان» نیز صفت مضافقالیه هستند.

گزینه «۳»: «دلگشا» صفت مضافقالیه است.
گزینه «۴»: «صف» صفت مضافقالیه است.

(فارسی (۳)، ستور، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

(مسن اصغری)

۱۹- گزینه «۲»

مفهوم مشترک ابیات: بیان نایابیاری عمر و غفلت آدمی از گذر آن
مفهوم بیت گزینه «۲»: نکوهش بی تحرکی و به دنبال اسودگی بودن (ستایش پویایی و تحرک داشتن)

(فارسی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۳۹)

(نرکس موسوی - ساری)

۲۰- گزینه «۳»

مفهوم مشترک عبارت سؤال و ابیات: باطن هر کس از کلام و ظاهرش پیداست.
مفهوم گزینه «۳»: از عشق نمی‌توان سخن گفت؛ زیرا اسرار عشق پنهان است و نشانه‌ها ظاهر

(فارسی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۴۹)

(مرتضی منشاری - ار(بیل)

۲۱- گزینه «۲»

در بیت سؤال، مولانا می‌گوید که درِ من مرگ نیست و من غم و دردی به جز مردن دارم که آن «درد عشق» است و هیچ درمانی ندارد و نمی‌توانم بگویم که این درد عشق را درمان کن. از گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینه «۲» می‌گوید که عاشقان زندگان، قدر عشق را می‌دانند و در نظر صاحب درد، دارو و درمان عزیز است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: عشق، درمان‌ناپذیر است.

گزینه «۳»: با دارو نمی‌توان درد عشق را درمان کرد.

گزینه «۴»: عشق، علاج و درمانی ندارد.

(فارسی (۳)، مفهوم، صفحه ۷۱)

(نرکس موسوی - ساری)

۲۲- گزینه «۲»

ابیات «ب» و «د» به بی خبری فرشته از عشق دلالت دارند.
مفهوم سایر ابیات:

بیت (الف): عاشق آسایش ندارد.

بیت (ج): ویرانگری عشق

(فارسی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

(نرکس موسوی - ساری)

۲۳- گزینه «۴»

توصیه به نرم سخنی و مهربانی با ستمگران را مطرح می‌کند.
(فارسی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۱۹)

(خنیف افخمی ستوره)

۲۴- گزینه «۱»

گزینه «۱»: مانند سایر ابیات معنای ظاهری‌بینی نمی‌دهد بلکه می‌گوید خدا هم ظاهر و هم باطن زیبا را خلق کرده است.

(فارسی (۳)، مفهوم، صفحه ۲۱)

(خنیف افخمی ستوره)

۲۵- گزینه «۱»

شعر صورت سؤال همداش امیدواری است و این که انسان نیاید اندوه و غصه را به خود راه دهد، اما بیت گزینه «۱»، می‌گوید که روزی تو غصه است و فقط غصه بخور.

(فارسی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۸۶)

(مرتضی منشاری - ار(بیل)

۱۵- گزینه «۳»

مصراع‌های «ب، ج، ه» جملات استنادی دارند:

مصراع (ب) از سه حمله استنادی تشکیل شده است:

۱- (نهاد محدود) خاک می‌شوم.

۲- آن، بهتر است (حذف فعل استنادی)

۳- (نهاد محدود) و فعل «نباشد» استنادی است. در معنی «شد» استنادی است.

مصراع (ج)، «دل» نهاد، «خون» مسند، «شد» فعل استنادی

مصراع (ه) نیز از دو حمله استنادی تشکیل شده است:

۱- او سخت زیبا دلبر است.

۲- چشم بد از رخش دور [باشد] [حذف فعل] صورت گرفته است.

(فارسی (۳)، ستور، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۴»

کوهساران: «سار» پسوند مکان است و «ان» نشانه جمع.

چمان: (= خرامان و چمنده) نشانه صفت فاعلی است.

جانان: نشانه نسبت است.

نوپهاران: (= هنگام نوبهار) نشانه زمان است.

(فارسی (۳)، ستور، صفحه ۱۵۲)

۱۷- گزینه «۲»

مفهوم ابیات مرتبط و نیز بیت صورت سؤال تأکید بر «قناعت» و «ترك تعلقات دنیابی» دارند. در بیت گزینه «۲» شکایت از «بخت و اقبال نامناسب» است.

نکته مهم درسی

گزینه «۱»: از وقتی که دل از تعلقات دنیابی پاک کرده‌ام، بیماری من درمان پیدا کرد.

گزینه «۳»: لذتی که با زیر پا گذاشت مناعت طبع و تن دادن به خواسته‌های ناروای دیگران به دست آید، تلخی و پشیمانی به بار می‌آورد.

گزینه «۴»: هرگز از تعلقات رسته باشد، این آزادگی او اندازه شاهی حضرت سلیمان می‌ارزد.

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۱۲۵)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«السعادة»: سعادت، خوشبختی / «هي أَنْ يَكُونَ لِيْكَ»: آن است که داشته باشی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «عين»: چشمی (رد گزینه ۱) / «لَا تَرِ إِلَّا الْجَمَالُ»: تنها زیبایی را ببیند (رد گزینه ۴) / «قُلْبٌ يَغْفِرُ سَيِّئَاتِ الْأَخْرَيْنَ»: قلبی که بدی‌های دیگران را بپخشند (رد گزینه ۱) / «روح يَمَلأُهَا الْأَمْلُ»: روحی که امید آن را پُر کند (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۳۲- گزینه «۲»

(حسین رضایی)

در گزینه «۲»، «رياح» نکره است و باید به صورت «بادهایی» ترجمه شود؛ همچنین «تحرّکت» از باب تفعّل باید به صورت «حرکت می‌کند» ترجمه گردد.

(ترجمه)

۳۳- گزینه «۲»

(ولی بری - ابهر)

گزینه «۱»: «يعوض» با توجه به حرکت‌گذاری آن و همچنین «یے» اول آن (که نمی‌تواند برای مخاطب باشد) مجھول است و باید به صورت «جبران شود» ترجمه گردد.

گزینه «۲»: «أتیت» فعل ماضی است و زمانی که به همراه «كان» بیاید، به صورت ماضی بعيد (آورده بودم) ترجمه می‌شود.

گزینه «۳»: «جُرح» اسم مفرد و به معنای «زخم» است.

(ترجمه)

۳۴- گزینه «۴»

تشريع گزینه‌های دیگر

(حسین رضایی)

«قطعاً»: ان (رد گزینه ۳) / «با سکوت گوش فرا دادن»: الإنصات (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «به معلم»: للمعلم / «به دانش آموzan کمک می‌کند»: يُساعِدُ الْمُتَعَمِّدِينَ (رد گزینه ۲) / «در یادگیری»: على التعلم (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

ترجمه متن:

از عواملی که باعث می‌شود به اهدافمان نرسیم، این است که از خود بیشتر از آنچه می‌توانیم، توقع داریم، دانش آموز ما می‌خواهد به مرتباهی برسد که به اندازه کافی برایش تلاش نکرده است، تاجر ما بیشتر از تلاش و سرمایه‌اش توقع سود دارد، و همین‌گونه همه گروه‌ها در جامعه، باید بدانیم که این روش اصطрап را در زندگی تشدید می‌کند و هنگامی که چیزی را که توقع داریم به دست نمی‌آوریم، باعث نا امیدی می‌شود. از این رو بسیاری از اندیشمندان به تعادل در این زمینه قطعاً تأکید می‌کنند. زیاده‌روی در تعیین اهداف و شوق به آن‌ها ممکن است ما را سرد و کم‌کاری در توقع از خود ممکن است به تنبیه و سنتی بینجامد. آری، اعتماد به نفس انسان را برای رویارویی با سختی‌ها آمده می‌کند و امید شرایط دشوار را برایش آسان می‌گرداند اما این دو با واقع‌نگری در زندگی تعارضی ندارند، پس عاقل کسی است که اندازه خودش را دقیق بشناسد!

عربی، زبان قرآن

۲۶- گزینه «۱»

(حسین رضایی)

«لن تَنَالُوا»: به دست نخواهید آورد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الْبَرُ»: نیکی (رد گزینه ۴) / «حتَّىٰ تَنْقِقوَا»: تا اینکه اتفاق کنید (رد گزینه ۳) / «مَمَّا»: از آنچه (رد گزینه ۳) / «تَحْبُّونَ»: دوست می‌دارید (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۷- گزینه «۲»

(محمد رضا سوی) «تُبَيِّنْ». آشکار می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الاثَّارُ الْقَدِيمَةُ»: آثار قدیمة / «الْأَنْتِيَ»: اكتشافت / کشف گردیده است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «إِهَاتِمَ النَّاسَ بِالْدِينِ»: توجّه مردم به دین (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَمْرٌ فَطْرِيٌّ»: امری فطری / بعض الشعائر خرافیة»: بعضی از آیین‌ها خرافی است (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۸- گزینه «۲»

(الله مسیح فواه) «إِذَا»: اگر، هرگاه / «أَرْدَمْ»: بخواهید / «أَنْ تَقْلِعُوا»: انجام دهید / «عَمَّلًا»: کاری / «جَمِيعُ فِيهِ»: (فعل مضارع مجھول) در آن جمع شود (رد سایر گزینه‌ها) / «خَيْرٌ»: الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»: خیر دنیا و آخرت / «فَلَا تَكْذِبُوا»: پس دروغ نگویید (رد گزینه ۴) / «الْكَذَّابُ»: دروغ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مَفْتَاحُ الشَّرِّ»: کلید بدی (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۹- گزینه «۴»

(حسین رضایی) «قد يَنْدِمُ»: شاید پشیمان شود، گاهی پشیمان می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الإِنْسَانُ»: انسان / «مِنْ قَوْلِهِ أَوْ فَعْلِهِ»: از گفتار یا کردار خوبیش / «خَاسِرًا»: (حال) زیان دیده (رد سایر گزینه‌ها) / «يَتَمَّنِي»: آرزو کند / «لَيْتَنِي»: کاش من / «تَأْمَلْتَ»: دقت می‌کردم، دقت کرده بودم (رد گزینه ۱) / «قَبْلَهَا»: پیش از آن (رد گزینه ۱) / «أَكْثَرُ»: بیشتر

(ترجمه)

۳۰- گزینه «۳»

(ولی بری - ابهر) «حاولوا»: بکوشید (رد گزینه ۴) / «دَائِمًا»: همیشه / «أَنْ تَقْلِبُوا»: که غلبه کنید / «شَهُوتَكُمْ»: شهوت خوبیش / «مِنْ أَهْمَّ أَسْبَابِ تَفْضُّلِهِ»: از مهم‌ترین دلایلی است که رسوا می‌کند (رد سایر گزینه‌ها) / «الَّذِي لَا يُسْتَطِعُ»: کسی را که نمی‌تواند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَنْ يَغْلِمَهَا»: بر آن غلبه کند

(ترجمه)

۳۱- گزینه «۱»

(سید محمدعلی مرتفعی) «بدأ أَبِي يَنْكَلِمْ» پدرم شروع به صحبت کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «عَنِ الْبَحَارِ وَ الْحَيَوانَاتِ الْبَحْرِيَّةِ»: در مورد دریاهای و حیوانات دریایی (رد گزینه ۴) / «لِيَعْرَفَنَا عَلَى الْدَّالِفِينَ»: تا به ما دلفین را معرفی کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «حَيَوَانَ عَجِيبَ»: حیوان شکفتی است / «يَنْقِدِ إِنْسَانًا مِنَ الْعَرْقِ»: انسانی را از غرق شدن نجات می‌دهد (رد گزینه ۳) / «وَ يُوَصِّلُهُ إِلَى الشَّاطَئِ»: او را به ساحل می‌رساند (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

(امیر رضائی رنبر)

۴۱- گزینه «۴»**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: «لیس له مفعول» نادرست است. ضمیر «نا» متصل به انتهای فعل، مفعول است.
 گزینه «۲»: «ماضیه: تبرد؛ مصدره: تبرد، فاعله: ضمیر «نا»، یعادل الماضي الاستمراری فی المعنى» نادرست است.
 گزینه «۳»: «اسم فاعله: بارد» نادرست است. اسم فاعل افعال ثالثی مزید بر وزن فاعل نمی‌آید.

(تمثیل صرفی و مدل اعرابی)

(امیر رضائی رنبر)

۳۶- گزینه «۳»

«واقعیت لزوماً کمتر از تصور ما از خودمان نیست، بلکه برای هر فردی فرق می‌کند!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «انسان عاقل نباید از خودش چیزی توقع داشته باشد!» (نادرست)
 گزینه «۲»: «هیچ چیزی نمی‌تواند شرایط سخت را آسان کند اگرچه ما اینگونه گمان کنیم!» (نادرست)
 گزینه «۴»: «شاخت خود، اعتماد به نفس را افزایش می‌دهد همانطور که ما را از اضطراب و ناراحتی دور می‌کند!» (نادرست)

(درک مطلب)

(امیر رضائی رنبر)

۴۲- گزینه «۲»**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: «جار و مجرور» نادرست است. «من المُفَكِّرِين» با هم جار و مجرور است.
 گزینه «۳»: « مصدره: فکر، دون حرف زائد» نادرست است. «المُفَكِّرِين» اسم فاعل از فعل ثالثی مزید است. همچنین «من المُفَكِّرِين» خبر نیست.
 گزینه «۴»: «من مصدر «تفکر» ....» نادرست است. «المُفَكِّرِين» اسم فاعل از باب «تفعیل» است، نه «تفعل».

(تمثیل صرفی و مدل اعرابی)

(امیر رضائی رنبر)

۳۷- گزینه «۱»

گزینه نادرست در مورد مفهوم عبارت، خواسته شده است....
 روزگار سرمای نا امیدی را برای کسی که بدان سیار مشتاق شده است، قرار می‌دهد!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «نا امیدی در انتظار کسی است که آرزوهایی دارد که با او تناسب ندارد!» (درست)

گزینه «۳»: «کسی که مقصد های خود را به درستی نمی‌شناسد، حسرت جایگاه او است!» (درست)

گزینه «۴»: «انسان متکبر سرانجام نا امید می‌شود زیرا به آنچه که می‌خواهد، دست نمی‌یابد!» (درست)

(درک مطلب)

(ولی برہی - ابور)

۴۳- گزینه «۴»

در این گزینه «تعد» فعل مضارع مجهول است و باید به صورت «تعد» باید؛ همچنین «مسُتَشَرِّفة» اسم فاعل است و با حرکت کسرة عین الفعل صحیح است.

(فبیط هرگات)

(امیر رضائی رنبر)

۳۸- گزینه «۴»

متن دلالت می‌کند بر: ....

«توجه و بینش نسبت به خود آنطور که شایسته‌اش است!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «تعادل در تلاش و استراحت برای دانش آموzan!» (نادرست)

گزینه «۲»: «چگونگی خرید و فروش و افزایش سود در آنها!» (نادرست)

گزینه «۳»: «ساده کردن شرایط سخت با امیدواری و فعالیت!» (نادرست)

(درک مطلب)

(مرتضی کاظم شیروانی)

۴۴- گزینه «۳»

جمع «الدمع»، «الدموع» است به معنی اشک‌ها. (اشک عبارت است از مایع شوری که در چشم جمع می‌شود!)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «راهو: مکان عبور عابران است و معمولاً پهن نیست!

گزینه «۲»: تبر: دندانهای پهن دارد و دستهای از چوب ساخته می‌شود!

گزینه «۴»: آشیانه: مکانی است که در آن پرندگانی که آن را ساخته‌اند، جمع می‌شوند و متراffد آن «وکر: لانه» است!

(مفهوم)

(امیر رضائی رنبر)

۳۹- گزینه «۴»

عبارت گزینه «۴»: «اعتماد به نفس و امید، دو موضوعی هستند که برای موقوفیت لازم‌اند!» برای عنوان متن فوق، مناسب نیست.

دققت کنید عنوان متن، باید عبارتی باشد که مفهوم و نتیجه کلی متن را دربر بگیرد.

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۴۵- گزینه «۳»

ترجمه عبارت: «امروز مراسم در ساعت ۵ و ۲۰ دقیقه آغاز شد. یک ساعت و ۲۰ دقیقه به طول انجامید. پس همه حاضران سالن مراسم را پس از اتمامش در ..... ترک کردند!»

با توجه به ترجمه، ساعت پایان مراسم ۶ و ۴۰ دقیقه بوده است و حاضران باید بعد از این زمان سالن را ترک کنند؛ بنابراین گزینه «۳» که گفته است ساعت ۶ و نیم، نادرست است.

دققت کنید در گزینه «۲» ساعت یک ربع به هفت آمده است که چون پس از اتمام ساعت مراسم است، صحیح می‌باشد.

(مفهوم)

(امیر رضائی رنبر)

۴۰- گزینه «۴»**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: «فاعله «تاجر» نادرست است. فاعل قبل از فعل نمی‌آید.

گزینه «۲»: «حروفه الأصلية: ت ق ع» نادرست است. حرروف اصلی آن «و ق ع» است.

گزینه «۴»: «مجهول، فاعله مذکوف» نادرست است. فعل «یتوّقع» فعلی معلوم است، نه مجھول.

(تمثیل صرفی و مدل اعرابی)

دین و زندگی**۵۱- گزینه «۱»**

(سیدهادی هاشمی)

مانع تکامل انسان که خود را برتر از آدمیان می‌پنداشد، همان دشمن بیرونی انسان، یعنی شیطان است. قرآن کریم در مورد عملکرد شیطان می‌فرماید: «الَّمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آتُوا مَا أُنزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُنَّ يَعْكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أَمْرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَمُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلُهُمْ حَلَالًا يَبْعِدُهُمْ آیا ندیدهای کسانی که گمان می‌برند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند داوری به نزد طاغوت برند، حال آن که به آنان دستور داده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و درازی بکشاند.

شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن زمینه‌ساز عملکرد وجود اخلاقی یا همان نفس لواحه است که در آیه شریفه «وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ لَوْمَاتِهِ» سوگند به نفس سرزنشگر» بیان شده است.

عقل با دوراندیشی، ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند. عبارت «إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أَوْلُ الْأَبْابِ» تنها صاحبان خرد، پند می‌گیرند» بیانگر همین سرمایه انسان است.

(دین و زندگی (۱)، (۲ و ۳)، ترکیبی)

۵۲- گزینه «۴»

(سیداصسان هندی)

انسان معتقد به معاد دارای شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار در زندگی است. زیرا می‌داند هیچ یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند.

(دین و زندگی (۱)، صفحه ۴۲)

۵۳- گزینه «۴»

(امین اسریان پور)

- گرامی داشته شدن در باغ‌های بهشتی، مربوط به این است که چگونه در دنیا زندگی کنیم.

- مسخره و بازی گرفتن نماز خواندن مردم توسط کسانی هست که تعقل نمی‌کنند. و کسانی که خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و در قیامت به آن‌ها نمی‌نگرد، مرتبط با عاقبت پیمان‌شکنی با خداوند است.

(دین و زندگی (۱)، صفحه‌های ۸۷، ۲۹ و ۰۰)

۵۴- گزینه «۳»

(فیروز نژارنیف)

یکی دیگر از انحرافات قبل از اسلام که امروزه هم در برخی جوامع رایج شده، ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع است.

(دین و زندگی (۱)، (۲ و ۳)، ترکیبی)

۵۵- گزینه «۴»

(ممدرضا غرهنگیان)

یکی از آثار عزم قوی، استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف است که لقمان در این باره به فرزندش می‌گوید: «وَ اصْبِرْ عَلَى مَا أَصَبَكَ: بِرَأْنَهْ (در این مسیر) بِهِ تُوْ رِسَدْ، صَبِرْ كَنْ». امام کاظم (ع) در مورد عزم و تصمیم قوی می‌فرماید: «خُدَائِي مِيْ دَانِمْ كَهْ بَهْرَتِينْ تَوْشَهْ مَسَافَرْ كَويْ تَوْ عَزْمْ وَ ارَادَهَايِي اَسْتَ كَهْ بَآنْ خَوَسْتَارْ تَوْ شَدَهْ باشَدْ».

(دین و زندگی (۱)، صفحه‌های ۹۵ و ۹۹)

(مهدي نيكزاد)

«بنطلق» فعل از باب «انفعال» است؛ سه حرف اصلی آن «ط ل ق» و حرف نون آن زائد است.

در سایر گزینه‌ها: «انتشر (ن ش ر)»، «ینتفع (ن ف ع)» و «ینظر (ن ظ ر)» حرف نون جزء حروف اصلی فعل است.

(قواعد فعل)

۴۶- گزینه «۲»

«بنطلق» فعل از باب «انفعال» است؛ سه حرف اصلی آن «ط ل ق» و حرف نون آن زائد است.

در سایر گزینه‌ها: «انتشر (ن ش ر)»، «ینتفع (ن ف ع)» و «ینظر (ن ظ ر)» حرف نون جزء حروف اصلی فعل است.

(ولی برهی - ابهر)

ترجمه عبارت گزینه «۲»: «این حقیقتی واضح است که اکثر مردم آن را نمی‌دانند!»؛ «اکثر» اسم تفضیلی است که فاعل واقع شده است. دقت کنید ضمیر «ها» متصل به فعل، نقش مفعول را دارد.

۴۷- گزینه «۲»

ترجمه عبارت گزینه «۲»: «این حقیقتی واضح است که اکثر مردم آن را نمی‌دانند!»؛ «اکثر» اسم تفضیلی است که فاعل واقع شده است. دقت کنید ضمیر «ها» متصل به فعل، نقش مفعول را دارد.

(تشریح گزینه‌های دیگر)

گزینه «۱»: «الأول» اسم تفضیل است که نقش صفت را دارد.

گزینه «۳»: «اکثر» اسم تفضیل است که نقش مفعول را برای فعل «بیله» دارد.

گزینه «۴»: «أَكْثَر» اسم تفضیل است که نقش مفعول را برای فعل «تُرسِل» دارد.

(قواعد اسم)

۴۸- گزینه «۴»

در این گزینه «کان» به معنای «بود» است و ماضی ترجمه می‌شود. (ترجمه: زمان میوه‌دان درخت کوچکمان نزدیک بود!

(تشریح گزینه‌های دیگر)

گزینه «۱»: در این گزینه «من» ارادت شرط است و هر دو فعل «عاش» که فعل شرط و جواب شرط هستند، می‌توانند به صورت مضارع ترجمه شوند.

گزینه «۲»: در این گزینه چون «کان» در مورد موضوعی همیشگی و کلی صحبت می‌کند که فقط مربوط به گذشته نمی‌شود، به صورت مضارع (است) ترجمه می‌شود.

گزینه «۳»: «إِذَا» در این جمله به صورت شرطی ترجمه می‌شود و «أَصَبَحَتْ» که فعل شرط است، می‌تواند به صورت مضارع ترجمه گردد.

(قواعد فعل)

(کاظم غلامی)

«کان» در گزینه «۱»، مفهوم «حدس و گمان» را در خود دارد: «دانش آموز اخلاقگر گویند آگاه شده و از کارش پشیمان شده است!»؛ اما در سایر عبارات مفهوم تشبیه را می‌رساند. ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «دانش مانند نوری است که خداوند آن را در قلب هر کسی که دوستش دارد، می‌اندازد!

گزینه «۳»: «چشم مؤمن مانند چشم‌های است که آب آن جریان دارد و قلب او را پاک می‌کند!

گزینه «۴»: کسانی که در راه خداوند می‌جنگند، مانند بنایی استوارند!

(انواع بملات)

۴۹- گزینه «۱»

«کان» در گزینه «۱»، مفهوم «حدس و گمان» را در خود دارد: «دانش آموز اخلاقگر گویند آگاه شده و از کارش پشیمان شده است!»؛ اما در سایر عبارات مفهوم تشبیه را می‌رساند.

(ترجمه گزینه‌های دیگر)

گزینه «۲»: «دانش مانند نوری است که خداوند آن را در قلب هر کسی که دوستش دارد، می‌اندازد!

گزینه «۳»: «چشم مؤمن مانند چشم‌های است که آب آن جریان دارد و قلب او را پاک می‌کند!

گزینه «۴»: کسانی که در راه خداوند می‌جنگند، مانند بنایی استوارند!

(انواع بملات)

۵۰- گزینه «۴»

(ولی برهی - ابهر) صورت سؤال فعلی را خواسته که شک از آن برداشته شده است؛ در گزینه «۴»،

«بعاد» مفعول مطلق تأکیدی است که معنای تأکید و قطعیت می‌دهد و شک و تردید را در مورد وقوع فعل از بین می‌برد.

(تشریح گزینه‌های دیگر)

گزینه «۱»: «شاکرا» حال است.

گزینه «۲»: «بعاد» مفعول مطلق نوعی (بیانی) است.

گزینه «۳»: «نصیحة» مفعول مطلق نوعی (بیانی) است.

(مفعول مطلق)

(فیروز نژادنیف)

برترین عبادت فکر در (صفات و نعمات) خداست. نه ذات. فکر در ذات ممنوع است. اندیشه (اعتقاد ذهنی)، بهار جوانی را پر طراوت و زیبا می سازد، استعدادها را شکوفا می کند و امید به آیندهای زیبایی را نوید می بخشد.

(دین و زندگی (۳)، صفحه‌های ۲ و ۱۳۰)

۶۱- گزینه «۱»

(مفوبه ابتسام)

توحید در مالکیت ریشه در توحید در خالقیت دارد.

(دین و زندگی (۳)، صفحه ۱۹)

۶۲- گزینه «۱»

(حسین ابراهیمی)

عبارت «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءُوكُمْ مِنَ الْحَقِّ» و «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آتُوكُمْ» به ترتیب علت و شرط عدم اتخاذ دوستی با دشمنان خداست.

(دین و زندگی (۳)، صفحه ۳۵)

(ممدر آقامالح)

قرآن کریم در مورد دوست داشتن غیر خدا می فرماید: «وَ مِن النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن نَّشَانَةً صَدَاقَتْ در دوستی با خدا، تبعیت از دستورات خداست که نتیجه آن در عبارت قرآنی «فَاتَّبِعُونِي يَحِبِّكُمْ اللَّهُ وَ يَغْفِرُ لَهُ ذُنُوبَكُمْ» آمده است.

(دین و زندگی (۱)، صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۴)

۵۶- گزینه «۲»

روزه مصدق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است، کسی که یک ماه گرسنگی روزانه را تحمل کند، کسی که یک ماه چشم خود را از گناه حفظ کند ... چنین کسی، پس از یک ماه، به سلطان بر خود می‌رسد که قبل از ماه رمضان آن سلطان را نداشته است و اگر هر سال یک ماه این عمل را تکرار کند، سال به سال با تقوای می‌شود، چنین فردی کم کم به جایی می‌رسد که احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است، می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نمی‌کند.

(دین و زندگی (۱)، صفحه ۱۲۹)

۵۷- گزینه «۳»

(مرتضی محسن‌کبیر)

- در آیه ۲۶ سوره یونس می‌خوانیم: «لِلَّذِينَ احْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةً وَ لَا يَرْهَقُ وَجْهُهُمْ قُتْرٌ وَ لَا ذَلَّةٌ» برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فروزن تر است و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشینند.

- در آیه ۷ سوره بیانه آمده است: «أَنَّ الَّذِينَ آتَمُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولُكُ الْحِلْمَةِ» کسانی که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند.

- در آیات سوره اعراف، می‌خوانیم: «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُ جَهَنَّمَ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَ أَمْلَى لَهُمْ ...» که در این آیه، گرفتاری تدریجی عذاب، مختص کسانی است که آیات خداوند را انکار کردند.

(دین و زندگی (۲ و ۳)، صفحه‌های ۶۵ و ۱۰، ۱۳۹)

۵۸- گزینه «۱»

(مرتضی محسن‌کبیر)

- در آیه ۲۶ سوره یونس می‌خوانیم: «لِلَّذِينَ احْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةً وَ لَا يَرْهَقُ وَجْهُهُمْ قُتْرٌ وَ لَا ذَلَّةٌ» برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فروزن تر است و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشینند.

- در آیه ۷ سوره بیانه آمده است: «أَنَّ الَّذِينَ آتَمُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولُكُ الْحِلْمَةِ» کسانی که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند.

- در آیات سوره اعراف، می‌خوانیم: «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُ جَهَنَّمَ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَ أَمْلَى لَهُمْ ...» که در این آیه، گرفتاری تدریجی عذاب، مختص کسانی است که آیات خداوند را انکار کردند.

(دین و زندگی (۲ و ۳)، صفحه‌های ۶۵ و ۱۰، ۱۳۹)

۵۹- گزینه «۳»

(میر فرهنگیان)

امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید و ...» آن گاه امیرمومنان (ع) را رحل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنان اند که نظر دادن و حکم کردن‌شان، نشان‌دهنده داشن آن‌هاست ...»

(دین و زندگی (۲)، صفحه ۹۹)

۶۰- گزینه «۳»

(ممدر رضایی‌بقا)

کوچک‌ترین حادثه‌ای که پیرامون ما رخ دهد، امتحانی برای ماست تا روشن شود که ما نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می‌گیریم و چگونه عمل می‌کیم. عمل درست، رشد و کمال و عمل غلط، عقب‌ماندگی و خسaran ما را به دنبال دارد. مفهوم اخیر در آیه «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ، عَلَى حَرَفٍ قَاتَلَ أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَانَ بِهِ وَ إِنَّ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ تَلَقَّبَ عَلَى وَجْهِهِ حَسَرَ اللَّذِيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْبُيُونُ» از مردم کسی هست که خدا را برابر یک جانب و کناره‌ای عبادت و بندگی می‌کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا روی گردان می‌شود. او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند. این همان زیان آشکار است.» مطرح گردیده است.

(دین و زندگی (۳)، صفحه‌های ۶۹ و ۱۳۴)

(ممدر رضایی‌بقا)

از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند. یعنی حتی آنجا که خداوند بر کسی سخت می‌گیرد، باز هم از دریچه لطف و رحمت است. این توصیف، بیانگر سنت سبقت رحمت بر غصب است. در سوره هود، خداوند سنت امداد عام الهی را این‌گونه توصیف نموده است: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم ... اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند.» سنت املاء و استدراج به این صورت است که خداوند به آنان که با حق دشمنی و لجاجت ورزند، فرست می‌دهد و آن‌ها این فرست‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند.

(دین و زندگی (۳)، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

٤٧- گزینه «۲»

(علیرضا (والفقاری) زمل)
ایه ۵ سوره قصص: «وَرُبِّدُ أَنْ نُمَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجَّلُهُمُ الْوَارِثِينَ: مَا مَنْ خَوَاهِيمَ بِرَسْتَعْقَانَ زَمِينَ، مَنْتَ نَهِيمَ وَأَنَانَ رَا پِيشْوَابَانَ [مردم] قَرَارَ دَهِيمَ وَأَنَانَ رَا وَارَاثَنَ [زمِينَ] قَرَارَ دَهِيمَ» خداوند مستضعفان واقعی را در نهایت، وارثان زمین و پیشوایان مردم قرار خواهد داد.
در آیه ۹۷ سوره نساء بیان شده است: «فَرَشَّتَكَانَ بَهْ كَسَانِيَ كَهْ رُوحَ آنَانَ رَا درِيَافَتَ مَنْ كِنَندَ درْ حَالِيَ كَهْ بَهْ خُودَ ظَلَمَ كَرَدَهَانَدَ، مَنْ گُوينَدَ: شَمَا درْ [نَهِيَا] جَكَونَهَ بُودَيدَ؟ گَفَتَنَدَ: مَا درْ سَرَزِيمَنَ خُودَ تَحْتَ فَشَارَ وَمَسْتَضْعَفَ بُودَيمَ. فَرَشَّتَكَانَ گَفَتَنَدَ: مَغَرَّ زَمِينَ خَداَ وَسَيْعَ نَبَودَ كَهْ مَهَاجِرَتَ كَنِيدَ؟» فَرَشَّتَكَانَ الهَيَ با اشاره به وسعت زمین، بهانه مستضعف بودن را رد می کنند.

(دین و زندگی (۱) و (۲)، ترکیبی)

٤٨- گزینه «۳»

(محمد رضایی (قا))
مطلوب آیه ۶۰ سوره نساء: «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يَنْحَاكُمُوا إِلَيِ الظَّاغُوتِ وَقَدْ أُمْرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَبِرِيدِ الشَّيْطَانِ أَنْ يُضْلِلُهُمْ ضَلَالًاً بَعِيدًاً، أَيَا نَدِيدَهَايِي كَسَانِي رَا كَهْ گَمَانَ مَنْ بِرَنَدَ بَهْ آچَهَ بَرْ تَوْ نَازَلَ شَدَهَ وَبَهْ آنَچَهَ بَيْسَ ازْ تَوْ نَازَلَ شَدَهَ، ایمان دارَندَ، درْ حَالِيَ كَهْ مَنْ خَوَاهِيدَ حَكْمَ طَاغُوتَ رَا پَذِيرَندَ، باَنَ كَهْ بَهْ آنَانَ دَسْتُورَ دَادَهَ شَدَهَ كَهْ بَهْ طَاغُوتَ كَفْرَ وَرَزِندَ وَشَيْطَانَ مَنْ خَوَاهِدَ آنَانَ رَا بَهْ گَمَراهِي دورَ وَدَرَازِي بَكَشَانَدَ». خطای ایمان پندران، مراجِعه به طَاغُوتَ است وَعَاقِبَتَ آنَانَ گَمَراهِي است.

(دین و زندگی (۲)، صفحه ۵۵)

٤٩- گزینه «۴»

(محمد رضایی (قا))
- جالش های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی عصر ائمه (ع)، بعد از گذشت پنجاه سال از وفات پیامبر (ص)، موجب شد نوه ایشان یعنی امام حسین (ع) توسط امت پیامبر به شهادت برسد.
- معاویه در سال چهلم هجری (سی سال بعد از رحلت پیامبر که حدوداً در سال دهم هجری = سال آخر عمر پیامبر که حجَّةُ الْوَادع در آن رخ داد) حکومت مسلمانان را به سلطنت تبدیل کرد.
- ابوسفیان که رهبری مشرکان را بر عهده داشت، حدود دو سال قبل از رحلت پیامبر (ص) به ناچار تسلیم شد و به ظاهر، اعلام مسلمانی کرد.
(دین و زندگی (۲)، صفحه های ۹۰ و ۹۱)

٥٠- گزینه «۵»

(سیده هاری هاشمی)
راههای تقویت عزت نفس عبارتند از: ۱- شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک ۲- توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او یکی از نشانه های ارزشمندی انسان نزد خداوند این است که جایگاهی نیکو به او اعطا شده و در میان تمامی مخلوقات گرامی داشته شده است پس تباید خودش را به کم بفروشد و طبق حدیث «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ تَمَنُّ إِلَى الْجَنَّةِ فَلَا تَبْيَعُوهَا إِلَّا هَهَا: همانا بهایی برای جان شما جز بیشتر نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفوشیش». خودش را به کم نفوشیش.
کسی که عظمت و بزرگی خداوند را درک کند، هیچ گاه جز او را اطاعت و بندگی نخواهد کرد.

(دین و زندگی (۲)، صفحه های ۱۴ و ۱۵)

٥١- گزینه «۶»

(میوبه ایسام)
قرآن کریم از دختران و پسران می خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان بخشند. به هیچ وجه در پی رابطه غیرشرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند، که زیان آن تا قیامت دامن گیر آنان خواهد شد و در نسل های بعدی آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.

(دین و زندگی (۲)، صفحه ۱۵)

٤٧- گزینه «۲»

(علیرضا (والفقاری) زمل)
در آیه ۶۰ سوره مبارکه یس می خوانیم: «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ وَلَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست؟» بنابراین عهدی که خداوند از انسان ها گرفته است، پرستش نکردن شیطان به دلیل دشمنی آشکار او با شر است.
(دین و زندگی (۳)، صفحه ۱۴۳)

٤٨- گزینه «۳»

٤٩- گزینه «۴»

گفت و گویی زهرة بن عبدالله با رستم فرخزاد ختم به این موضوع شد که زهرة گفت:
مردم همه از یک پدر و یک مادر زاده شده اند و همه برادر و خواهر یکدیگرند و رستم گفت: «راست می گویید، اما در میان ما مردم ایران، سنتی از زمان ارشدیر رایج شده که با دین شما سازگار نیست، کشاورز و پیشهور حق ندارد به طبقه بالاتر رود...» این موضوع درباره عدالت خواهی و برابری و مساوات است که در آیه «لَقَدْ ارْسَلْنَا رَسُولَنَا...» تجلی دارد.

و آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطْبَعُوا اللَّهَ وَ اطْبَعُوا الرَّسُولَ ...» مؤید معیاري است که مربوط به ضرورت و دلایل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولايت الهی می باشد که خلفای بنی امیه و بنی عباس از دایرة ولايت الهی خارج شدند و براساس امیال خود حکومت کردند.
(دین و زندگی (۳)، صفحه های ۱۰۰ تا ۱۱۳)

٥٠- گزینه «۵»

این که خداوند، در آیات سوم و چهارم سوره قیامت می فرماید: «هَنَّ تَهْنَأُوا سَخْنَوْهَانَهَای
آنَهَا رَا بَهْ حَالَتْ اول درمی آوریم ...» مربوط به مرحلة دوم قیامت است و تحقق این موضوع پاسخی است در خطاب به انکار کنندگان وقوع و امكان معاد.

(دین و زندگی (۱)، صفحه های ۵۵ و ۷۵)

٥١- گزینه «۶»

برای تصمیم گیری صحیح در برابر قدرت های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان ضروری است. ما باید بتوانیم به گونه ای عمل کنیم که بیشترین ضریبه را به مستکبران و نقشه های تفرقه افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم. ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما می تواند یکی از معیارهای درستی و نادرستی عمل کرده ما باشد. ائمه (ع) نیز با مخفی نگه داشتن اقدامات خود (اصل تقویه) در عین ضریبه به دشمن، کمتر ضریبه می خوردند.
(دین و زندگی (۲)، صفحه های ۱۰۴ و ۱۱۳)

(مددۀ مرآنی)

ترجمۀ جمله: «ولیام شکسپیر به عنوان یکی از بزرگترین چهره‌های ادبی در زبان انگلیسی و بزرگترین نمایشنامه‌نویس جهان تلقی می‌شود.»

۲) تلقی کردن، در نظر گرفتن	۱) اطلاع دادن
۴) گردآوری کردن	۳) از برخواندن

(واژگان)

گزینه ۲۰

(مددۀ مرآنی)

ترجمۀ جمله: «نقاشی‌های او به قدری بی‌نظیر بودند که برای شناسایی به هیچ اضافی نیاز نداشتند.»

۲) بی‌نظیر، منحصر به فرد	۱) احساسی
۴) نامرئی	۳) تریانو

(واژگان)

گزینه ۲۱

(عمدان نوری)

ترجمۀ جمله: «جایگزین کردن آن بازیکن فوتبال وقتی تیم را ترک کند، دشوار خواهد بود، زیرا تعداد بازیکن‌های بازی‌ساز ایرانی بسیار اندک است و تیم‌های ایرانی اجازه ندارند در لیگ حرفه‌ای با بازیکنان خارجی قرارداد بینندن.»

۲) تبدیل کردن	۱) جایگزین کردن
۴) تقاضا کردن	۳) توصیه کردن

(واژگان)

گزینه ۲۲

(ممدرسین شکوری)

ترجمۀ جمله: «بعد از فرار کردن از زندان و خروج از کشور به صورت غیرقانونی، او الان با هویت جعلی در کانادا زندگی می‌کند.»

۲) هویت	۱) اعتماد به نفس
۴) وضعیت، موقعیت	۳) محافظت

(واژگان)

گزینه ۲۳

(مددۀ مرآنی)

ترجمۀ جمله: «از کارمندان انتظار می‌رود که مسئولیت‌های خود را جدی بگیرند و آن‌ها را بدقت انجام دهند.»

نکته مهم درسی
به عبارت "take s/th seriously" به معنی «چیزی را جدی گرفتن و مهم دانستن» دقت کنید.

(واژگان)

گزینه ۲۴

(ممدرسین شکوری)

ترجمۀ جمله: «شب گذشته، یک بمب قطاری را که سربازان دشمن با آن سفر می‌کردند، منفجر کرد.»

نکته مهم درسی

در این سؤال، قطار را توصیف می‌کنیم، بنابراین ضمیر موصولی مورد نیاز می‌تواند کلمات "which/that" باشد، ولی در اینجا فعل «سفر کردن» نیاز به حرف اضافه "by" دارد. می‌توانیم حرف اضافه را فقط قبل از ضمیر موصولی "which" بیاوریم. بنابراین گزینه ۲۲ درست است. قبل از "that" حرف اضافه به کار نمی‌رود (رد گزینه ۴).

(گرامر)

گزینه ۲۵

ترجمۀ جمله: «کیت و پاول یکدیگر را از زمان کودکی می‌شناسند و آن‌ها رابطه بسیار نزدیکی دارند.»

نکته مهم درسی

"Since" از نشانه‌های زمان حال کامل (have/has + p.p.) است.

(گرامر)

گزینه ۲۶

ترجمۀ جمله: «او نمی‌تواند هیچ زبان خارجی‌ای را صحبت کند. اگر حداقل قادر بود انگلیسی صحبت کند، می‌توانست شغل بهتری پیدا کند.»

نکته مهم درسی

"Could" ("گذشته") در جمله شرط نشان می‌دهد که جمله شرطی نوع دوم است؛ به همین دلیل، در جواب شرط باید از "would /could" به علاوه فعل ساده استفاده کنیم.

(گرامر)

گزینه ۲۷

ترجمۀ جمله: «در سال ۱۹۲۳، محقق آمریکایی روی چیمن اندروز و تیم او اولین افرادی بودند که تخمهای دایناسور را در صحرای گوبی در مغولستان یافته‌ند.»

نکته مهم درسی

بعد از اعداد ترتیبی (...), از شکل مصدر با "to" فعل استفاده می‌کنیم. گزینه‌های دیگر به شکل "who/that found" "صحیح" می‌بودند.

(گرامر)

(نوید مبلغ)

﴿ ۸۹- گزینه «۲﴾

نکته مهم درسی

در این جمله، به صفت عالی (برترین) نیاز داریم. صفت "long" یک بخشی است و شکل عالی آن به صورت "the longest" می‌باشد (رد گزینه «۴»). در گزینه «۱»، اسم باید به صورت جمع می‌آمد (railway lines). با توجه به عبارت "it is" قبل از جای خالی، باید "line" به صورت مفرد به کار برود (رد گزینه «۳»). (کلوزتست)

(ممدرسین شکلری)

﴿ ۸۵- گزینه «۳﴾

ترجمه جمله: «موضوعی که او درباره‌اش بحث می‌کرد آنقدر پیچیده بود که بعد از چند جمله اول، من گیج شدم و نتوانستم بفهمم او چه می‌گوید.»

- (۱) اختصاصی، متعهد
- (۲) قابل فهم
- (۳) پیچیده، دشوار
- (۴) قابل تشخیص

(واژگان)

(نوید مبلغ)

﴿ ۹۰- گزینه «۳﴾

نکته مهم درسی

در هنگام استفاده از حروف ربط هم پایه ساز مانند "and, but, or"، باید قبل و بعد از این حروف ربط از ساختارهای همسان استفاده شود. در این جمله، با توجه به "taking" در قبیل از جای خالی، باید از اسم مصدر فعل "arrive" استفاده کنیم. (کلوزتست)

(غایل ممددی روش)

﴿ ۸۶- گزینه «۱﴾

ترجمه جمله: «در بسیاری از کشورهای فقیر، خدمات بهداشت روانی کافی برای پرآورده کردن نیازهای بیماران وجود ندارد.»

- (۱) نیاز
- (۲) آسیب، جراحت
- (۳) وسیله
- (۴) وظیفه

نکته مهم درسی

عبارت "meet a need" به معنای «برطرف کردن نیاز» است.

(واژگان)

(نوید مبلغ)

﴿ ۹۱- گزینه «۴﴾

نکته مهم درسی

به عبارت "catch/capture sb's imagination" به معنای «به وجود آوردن کسی» توجه کنید. (کلوزتست)

(غایل ممددی روش)

﴿ ۸۷- گزینه «۲﴾

ترجمه جمله: «از دولت می‌خواهیم که به آن‌چه فکر می‌کنیم باید برای تکسیرپرستان انجام دهد، توجه کند.»

- (۱) توجه
- (۲) توجه، اعلان
- (۳) عادت
- (۴) یادداشت

نکته مهم درسی

عبارت "take notice of" به معنای «توجه کردن به» است.

(واژگان)

(نوید مبلغ)

﴿ ۹۲- گزینه «۳﴾

نکته مهم درسی

(۱) احترام گذاشتن
(۲) تخریب کردن
(۳) گسترش دادن
(۴) تأسیس کردن

ترجمه متن کلوزتست:
برخی از مردم راه آهن ترانس سیبری را به یاد ماندنی‌ترین سفر روی زمین توصیف کرده‌اند. این خط با طول تقریبی ۹۳۰۰ کیلومتر طولانی‌ترین خط ریلی در جهان است و طی کردن مسیر آن تقریباً یک هفته به طول می‌انجامد. این یک سفر باورنکردنی با قطار از میدان سرخ به دیوار بزرگ است و گذر از سیبری، مغولستان، صحرا گویی و رسیدن به شهر بزرگ پکن را در بر می‌گیرد. این سفر از زمان آغاز احداث مسیر آن در سال ۱۸۹۱، مسافران را در همه جا هیجان‌زده کرده است. اگرچه مقامات از سال ۱۸۹۱ خط را می‌سازند، اما امروز همچنان در حال گسترش است. راه‌آهن اصلی ترانس سیبری از مسکو به ولادی وستوک به دستور تزار الکساندر سوم ساخته شد.

(کلوزتست)

﴿ ۸۸- گزینه «۱﴾

نکته مهم درسی

با توجه به این که جمله فقط به یک فعل نیاز دارد و فعل دیگری در جمله نداریم، نیازی به ضمیر موصولی نیست (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). همچنین، جمله دارای ساختار مجهول است، زیرا فعل "describe" متعدد است و مفعول قبل از فعل آمده است و بعد از جای خالی، ساختار "by + agent" وجود دارد (رد گزینه «۴»). افزایش دهد.

اکنون تاب داریم. ممکن است پوستان را فروخته به نظر برسد و با لمس آن، گرما احساس شود. بدن شما آب از دست می‌دهد. افزایش دمای بدن به از بین بردن میکروبها کمک می‌کند. این‌ها به هیپوتالاموس علامت می‌دهند تا دمای بدن شما را هستید و باید از خود مراقبت کنید. هیپوتالاموس شما بسیار سخت کوش است!

(نوید مبلغ)

با توجه به این که جمله فقط به یک فعل نیاز دارد و فعل دیگری در جمله نداریم، نیازی به ضمیر موصولی نیست (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). همچنین، جمله دارای ساختار مجهول است، زیرا فعل "describe" متعدد است و مفعول قبل از فعل آمده است و بعد از جای خالی، ساختار "by + agent" وجود دارد (رد گزینه «۴»).

(کلوزتست)

برخلاف سازمان ملل متحده، مجمع دائمی ندارد رئیسای دولت‌ها از همه کشورهای مشترک‌المنافع هر دو سال یکبار با هم دیدار می‌کنند. با این وجود، کنفرانس‌های منطقه‌ای کشورهای مشترک‌المنافع نیز وجود دارد که در آن کشورهایی از تمام قاره‌های جهان گرد هم می‌آیند و در مورد مشکلات قاره یا منطقه خود بحث می‌کنند.

(ممدر طاهری)

«۹۷- گزینه»

ترجمه جمله: «طبق متن، مهم‌ترین عاملی که باعث شد بریتانیا و مستعمره‌های قبلی اش اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع را تأسیس کنند، داشتن میراث فرهنگی مشترک بود.»

(درک مطلب)

(ممدر طاهری)

«۹۸- گزینه»

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر درباره اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع صحیح است؟»

«کشورهای عضو آن از همه قاره‌های دنیا هستند.»

(درک مطلب)

(ممدر طاهری)

«۹۹- گزینه»

ترجمه جمله: «کلمه "They" در پاراگراف «۲» به ... اشاره می‌کند.»

«آن پنج کشور»

(درک مطلب)

(ممدر طاهری)

«۱۰۰- گزینه»

ترجمه جمله: «در متن، اطلاعات کافی برای پاسخ دادن به کدام‌یک از سؤالات زیر وجود دارد؟»

«برخی تشابهات و تفاوت‌های اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع و سازمان ملل متعدد در چیست؟»

(درک مطلب)

(مسن روغن)

ترجمه جمله: «دلیل اصلی نویسنده برای نوشتن این متن چیست؟»

«تا شرح دهد هیبوتالاموس چه کار می‌کند.»

(درک مطلب)

«۹۳- گزینه»

(مسن روغن)

ترجمه جمله: «وقتی علت تب از بین برود، احتمالاً چه اتفاقی می‌افتد؟»

«بدن به دمای طبیعی بر می‌گردد.»

(درک مطلب)

«۹۴- گزینه»

(مسن روغن)

ترجمه جمله: «بر اساس این متن، احتمالاً پژوهشک چه توصیه‌ای به فردی که تب دارد، می‌کند؟ «قدر زیادی آب بنوشد.»

(درک مطلب)

«۹۵- گزینه»

(مسن روغن)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»

«(تب) "Fever"»

(درک مطلب)

«۹۶- گزینه»

ترجمه متن درک مطلب ۲:
اشتراکات استادی در بنگلادش با یک گاوجران در کانادا، وکیلی در لندن و یک مغازه‌دار در سوتو [شهری در آفریقای جنوبی] چیست؟ شاید نه زیاد، اما در بعضی موارد مشترک هستند: اولاً، همه آن‌ها احتمالاً می‌توانند به یک زبان یعنی انگلیسی صحبت کنند حتی اگر آن‌ها به زبان دیگری نیز صحبت کنند. ثانیاً، همه آن‌ها شهروندان اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع هستند.

اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع در سال ۱۹۳۱، زمانی به وجود می‌آمد که انگلیس به چهار مستعمره از مهم‌ترین مستعمره‌های خود، یعنی کانادا، آفریقای جنوبی، استرالیا و نیوزیلند (زلاند نو) استقلال داد. این پنج کشور به این نتیجه رسیدند که اگرچه هر کدام کشور مستقلی هستند، اما وجه اشتراک زیادی دارند، بهویژه میراث فرهنگی مشترک و آن‌ها همچنان در بسیاری از زمینه‌ها به [داشتن] روابط نزدیک ادامه می‌دهند. آن‌ها همچنین توافق کردند که پادشاه یا ملکه انگلیس، رئیس نمادین دولت باشد، حتی اگر هر کشوری آزادانه بتواند خود را بهروشی که می‌خواهد اداره کند.

از بسیاری جهات، اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع مانند نسخه کوچکتر سازمان ملل متعدد است که از اکثر کشورهای انگلیسی‌زبان جهان به استثنای ایالات متحده آمریکا تشکیل شده است. پس از سازمان ملل متعدد، مهم‌ترین سازمان در جهان است که در آن کشورهای ثروتمند توسعه یافته (مانند بریتانیا، کانادا و استرالیا) می‌توانند در مورد موضوعات فرهنگی و اقتصادی با کشورهای در حال توسعه بحث کنند.

آزمون ۲۹ خرداد ماه ۱۴۰۰

اختصاصی دوازدهم ریاضی (نظام جدید)

پذیدآورندگان

نام درس	نام طراحان
حسابان ۲ و ریاضی پایه	کاظم اجلالی - عادل حسینی - افشنین خاصه‌خان - فرامرز سپهری - علی سلامت - حمید علیزاده - جهانبخش نیکنام وحید ون آبادی
هندسه و آمار و ریاضیات گستته	امیرحسین ابومحبوب - سامان اسپهرم - علی ایمانی - جواد حاتمی - سیدمحمد رضا حسینی‌فرد - افشنین خاصه‌خان - فرزانه خاکپاش محمد خندان - ندا صالح پور - مجید علایی‌نسب - احمد رضا فلاحت - سرژ یقیازاریان تبریزی
فیزیک	بابک اسلامی - محمد اکبری - عظیم آقچه‌لی - بهمن قمری - افشنین کردکولی - مصطفی کیانی - جلیل گلی - غلامرضا محبی سید علی میرنوری
شیمی	مجتبی اسدزاده - امیرحسین بختیاری - علی بیدختی - محمد رضا بورجاوید - احمد رضا جشانی‌پور - کامران جعفری امیر حتیان - مرتضی خوش‌کیش - حمید ذبحی - حسن رحمتی کوکنده - فاطمه رحیمی - مرتضی رضائی‌زاده - سید رضا رضوی رضا سلیمانی - جواد سوری لکی - رسول عابدینی‌زواره - مجتبی عبادی - محمد عظیمیان‌زواره - محمدحسن محمدزاده مقدم هادی مهدی‌زاده - حسین ناصری‌ثانی - محمد نکو - سیدرجیم هاشمی‌دهکردی - شهرام همایون‌فر

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲ و ریاضی پایه	هندسه و آمار و احتمال	ریاضیات گستته	فیزیک	شیمی	ایمان حسین‌نژاد
گزینشگر	کاظم اجلالی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	سید علی میرنوری	آیمان حسین‌نژاد	
گروه ویراستاری	علی مرشد علی ارجمند	مجتبی تشهی عادل حسینی فرزانه خاکپاش	مجتبی تشهی عادل حسینی فرزانه خاکپاش	سید سروش کریمی‌مداھی زهره آقامحمدی حیدر زرین‌کفش	علی بارامدی سید علی موسوی مهلا تابش‌نیا محمد رضا یوسفی	
	ویراستار استاد: مهدی ملارمضانی			سید علی میرنوری		
مسئول درس	عادل حسینی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	بابک اسلامی	محمد حسن محمدزاده مقدم	
بارینی نهایی	---	---	---	---	محمد قره‌قلی	

گروه فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
نرگس غنی‌زاده	مسئول دفترچه
مدیر گروه: مازیار شیروانی‌مقدم	گروه مستندسازی
عصمت رمضانی - نوشین اشرفی	حروف نگار
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۶۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

$$\frac{1}{n+50} + \frac{1}{n} = \frac{1}{6} \Rightarrow 6n + 6(n+50) = n(n+50)$$

$$\Rightarrow n^2 - 70n - 3000 = (n-100)(n+30) = 0$$

$$\Rightarrow n = 100, n = -30$$

پس کارگر B به تنهایی در ۱۰۰ روز و کارگر A به تنهایی در ۱۵۰ روز کار را انجام می‌دهند. بعد از ۱۰ روز کار مشترک، $\frac{5}{6}$ کار باقیمانده را باید کارگر B به تنهایی انجام دهد. چون این کارگر در یک روز $\frac{1}{100}$ کار را انجام می‌دهد، پس در $\frac{5}{6}$ روز، باقیمانده کار را انجام می‌دهد.

(مسابان ا- هیر و معادله: صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(فرامرز سپهری)

گزینه «۳»

ابتدا فاصله نقطه A را از خط داده شده به دست می‌آوریم و برابر ۳ قرار می‌دهیم:

$$d = \frac{|6x - 8y - k|}{\sqrt{36 + 64}} = 3 \Rightarrow \frac{|2x - k|}{10} = 3$$

$$\Rightarrow |2x - k| = 30 \Rightarrow \begin{cases} k = 52 \\ k = -8 \end{cases} \Rightarrow k = 44$$

(مسابان ا- هیر و معادله: صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

(عادل مسینی)

گزینه «۴»

ابتدا دامنه تابع خواسته شده را به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} D_f = \{1, 2, 3, 4\} \\ D_g = \{1, 2, 3, 4\} \\ R_g = D_{g^{-1}} = \{2, 3, 4, 6\} \end{cases} \quad h(x) = \frac{g}{f+g^{-1}}(x) \rightarrow D_h = \{2, 3, 4\}$$

اما به ازای $x=3$ $f+g^{-1}$ برابر صفر است که این مقدار غیرقابل قبول است:
 $\Rightarrow D_h = \{2, 4\}$

در نتیجه تابع h به صورت زیر است:

$$h = \left\{ \left(2, \frac{4}{2+4}\right), \left(4, \frac{2}{6+2}\right) \right\} = \left\{ \left(2, \frac{2}{3}\right), \left(4, \frac{1}{4}\right) \right\}$$

برد این تابع مجموعه $\left\{ \frac{2}{3}, \frac{1}{4} \right\}$ است که مجموع اعضای آن برابر $\frac{11}{12}$ است.

(مسابان ا- تابع: صفحه‌های ۵۷ تا ۶۶)

(اخشنی ناظمه‌فان)

گزینه «۴»

با توضیحات داده شده، ضابطه تابع f به صورت $f(x) = \sqrt{6-x}$ و ضابطه تابع g نیز به صورت $g(x) = x + 2x^2$ است، بنابراین دامنه تابع fog برابر خواهد بود با:

$$D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} = \{x \in \mathbb{R} \mid x + 2x^2 \leq 6\}$$

$$\Rightarrow 2x^2 + x - 6 = (2x-3)(x+2) \leq 0 \Rightarrow -2 \leq x \leq \frac{3}{2}$$

(مسابان ا- تابع: صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

ریاضیات

۱-۰-۱ گزینه «۱»

ابتدا نامعادله‌ها را حل می‌کنیم:

$$\begin{aligned} * |x-a| < \frac{1}{2} &\Rightarrow -\frac{1}{2} < x-a < \frac{1}{2} \Rightarrow a-\frac{1}{2} < x < a+\frac{1}{2} \\ * |x-1| > 2|x| &\xrightarrow{\text{توان ۲}} (x-1)^2 > (2x)^2 \Rightarrow (x-1)^2 - (2x)^2 > 0 \\ &\xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} (-x-1)(3x-1) > 0 \\ \Rightarrow (x+1)(3x-1) < 0 &\Rightarrow -1 < x < \frac{1}{3} \end{aligned}$$

بنابراین باید $a-\frac{1}{2}, a+\frac{1}{2} \subseteq (-1, \frac{1}{3})$ باشد. پس داریم:

$$\begin{array}{ccccccc} & & & & & & \\ & \circ & & \circ & & & \\ & -1 & a-\frac{1}{2} & a+\frac{1}{2} & \frac{1}{3} & & \\ & & & & & & \end{array} \quad \begin{cases} a-\frac{1}{2} \geq -1 \Rightarrow a \geq -\frac{1}{2} \\ a+\frac{1}{2} \leq \frac{1}{3} \Rightarrow a \leq -\frac{1}{6} \end{cases}$$

بنابراین مجموعه مقادیر ممکن a برابر $[-\frac{1}{2}, -\frac{1}{6}]$ است.

(ریاضی ا- معادله‌ها و نامعادله‌ها: صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۱-۰-۲ گزینه «۲»

با توجه به معادله اولیه داریم:

$$\begin{cases} S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = -b \\ P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = 2 \end{cases}$$

$$2x_1 x_2 = \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{1}{x_1 x_2} \quad \text{واسطه حسابی}$$

برقرار است:

$$\Rightarrow 2x_1 x_2 = \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} \Rightarrow 2x_1 x_2 = 2(x_1 x_2) = x_1 + x_2$$

$$\Rightarrow 2P^2 = S^2 - 2P \Rightarrow 2(2)^2 = (-b)^2 - 2(2)$$

$$\Rightarrow b^2 = 20 \Rightarrow b = \pm 2\sqrt{5}$$

(مسابان ا- هیر و معادله: صفحه‌های ۷ تا ۱۷)

۱-۰-۳ گزینه «۳»

فرض کنید کارگر B در n روز کار را انجام می‌دهد، پس کارگر A در $n+50$ روز همان کار را انجام می‌دهد، بنابراین کارگر B در یک روز $\frac{1}{n+50}$

کار و کارگر A در یک روز $\frac{1}{n+50}$ کار را انجام می‌دهد، پس در ۱۰ روز

کارگر B و کارگر A به ترتیب $\frac{1}{n+50}$ و $\frac{1}{n+50}$ از کار را انجام می‌دهند و

مقدار کار انجام شده برابر $\frac{10}{n+50} + \frac{10}{n}$ است.

از طرف دیگر دو تابی با هم در ۶۰ روز کار را انجام می‌دهند، پس در ۱۰ روز

$\frac{1}{6}$ کار را انجام می‌دهند.

(عادل مسینی)

۱۱۰- گزینه ۲

با استفاده از قضیه هوپیتال در حد مبهم داده شده داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin 2\pi x - \cos \frac{\pi}{2} x}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2\pi \cos 2\pi x + \frac{\pi}{2} \sin \frac{\pi}{2} x}{1}$$

$$= 2\pi + \frac{\pi}{2} = \frac{5\pi}{2}$$

شرط پیوستگی در $x = 1$ این است که $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1)$ باشد.

$$\Rightarrow a\pi = \frac{5\pi}{2} \Rightarrow a = \frac{5}{2}$$

(مسابان ا- مر و پیوستگی: صفحه‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰)

(علی سلامت)

۱۱۱- گزینه ۳

مساحت سطح‌های محدود به نمودارهای تابع f و g را با محور x به ترتیب S_f و S_g می‌نامیم. داریم:

$$S_f = S_g = \frac{6+3}{2} = 9$$

برای رسم نمودار تابع g (بدون در نظر گرفتن انتقال یک واحد به راست)، طول نقاط تابع f را برابر ۲ تقسیم و عرض نقاط را در ۴ ضرب می‌کنیم. یعنی طول قاعده ذوزنقه $\frac{1}{2}$ و ارتفاع آن ۴ برابر می‌شود، پس به راحتی می‌توانیم بگوییم:

$$S_g = 4 \times \frac{1}{2} S_f = 2S_f = 2 \times 9 = 18$$

(مسابان ا- تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۳)

(علی سلامت)

۱۱۲- گزینه ۳

برای محاسبه دامنه تابع g ابتدا قرار می‌دهیم $0 \cdot f(2x-1) - f(-x) \geq 0$. با توجه به اینکه تابع f اکیداً صعودی است، داریم:

$$f(2x-1) \geq f(-x) \Rightarrow 2x-1 \geq -x \Rightarrow x \geq \frac{1}{3} \quad (1)$$

دامنه تابع $y = f(2x-1)$ و $y = f(-x)$ را نیز به صورت زیر محاسبه می‌کنیم:

$$y = f(2x-1) \Rightarrow -2 \leq 2x-1 \leq 4 \Rightarrow -\frac{1}{2} \leq x \leq \frac{5}{2} \quad (2)$$

$$y = f(-x) \Rightarrow -2 \leq -x \leq 4 \Rightarrow -4 \leq x \leq 2 \quad (3)$$

دامنه تابع g اشتراک سه مجموعه فوق است:

$$D_g = [a, b] = \left[-\frac{1}{2}, 2 \right] \Rightarrow \frac{b}{a} = 6$$

(مسابان ا- تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

(کاظم اجلالی)

۱۱۳- گزینه ۴

مساحت مثلث برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} \sin \theta \cdot \cos^2 \theta \cdot \sin \theta = \frac{1}{2} \sin^2 \theta \cos^2 \theta$$

$$= \frac{1}{2} (\sin \theta \cos \theta)^2 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} \sin 2\theta \right)^2$$

$$= \frac{1}{8} \sin^2 2\theta = \frac{1}{8} \left(\frac{1-\cos 4\theta}{2} \right) = \frac{1}{16} - \frac{1}{16} \cos 4\theta$$

(کاظم اجلالی)

۱۰۷- گزینه ۲

هر لایه تمیزکننده ۶ درصد ناخالصی‌ها را حذف می‌کند، پس 40 درصد ناخالصی‌ها باقی می‌ماند. بنابراین با قرار دادن n لایه تمیزکننده $(0 / 4)^n \leq 0 / 02 \Rightarrow \left(\frac{1}{4}\right)^n \leq \frac{1}{50} \Rightarrow n \geq \log_4 \frac{1}{50}$

$$\log_4 \frac{1}{50} = -\log_4 50 = -\frac{\log 50}{\log 4} = -\frac{\log 5 + \log 10}{\log 2 - \log 5}$$

$$= -\frac{\log 5 + 1}{1 - \log 5 - \log 4} = \frac{1 + \log 5}{2 \log 5 - 1} = \frac{1 + 0 / 7}{2 \times 0 / 7 - 1} = 4 / 25$$

بنابراین $n \geq 5$ است و حداقل ۵ لایه نیاز داریم.

(مسابقات ا- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴ و ۸۶)

(ویدیو آموزشی)

۱۰۸- گزینه ۳

$$\log_2(a^2 + 1 \cdot a) = \log_2 a + \log_2(a + 1)$$

$$\Rightarrow \log_2 \frac{a^2 + 1 \cdot a}{a + 1} = \log_2 a$$

$$\Rightarrow a^2 + 1 \cdot a = a \cdot a + 2a - 2a = (a + 2)(a - 1) = 0$$

در دامنه لگاریتم‌ها صدق نمی‌کند: غیره

$$\Rightarrow \begin{cases} a = -6 \\ a = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \log_{10}(a+4) = \log_{10} 4 = \log_{10} \frac{3}{5} = \frac{3}{5} = 0 / 6$$

(مسابقات ا- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

(عادل مسینی)

۱۰۹- گزینه ۱

شروع می‌کنیم به ساده کردن عبارت داده شده:

$$\cos\left(\frac{3\pi}{20}\right)\cos\left(\frac{13\pi}{20}\right) = \cos\left(\frac{3\pi}{20}\right)\cos\left(\frac{3\pi}{20} + \frac{\pi}{2}\right)$$

$$= -\cos\left(\frac{3\pi}{20}\right)\sin\left(\frac{3\pi}{20}\right) = -\frac{1}{2}\sin\frac{3\pi}{10} = -0 / 4 \Rightarrow \sin\frac{3\pi}{10} = 0 / 8$$

از رابطه استفاده می‌کنیم:

$$\sin\frac{3\pi}{10} = \frac{\tan\frac{3\pi}{20}}{1 + \tan^2\frac{3\pi}{20}} = 0 / 8 \Rightarrow 0 / 4 \tan\frac{3\pi}{20} - \tan\frac{3\pi}{20} + 0 / 4 = 0$$

$$\Rightarrow \tan\frac{3\pi}{20} = \frac{1 \pm \sqrt{1 - 4 \times (0 / 4)^2}}{0 / 8} = \frac{1 \pm 0 / 6}{0 / 8}$$

$$\tan\frac{3\pi}{20} = \frac{1}{2}$$

حال از رابطه $\tan 2\theta = \frac{\tan \theta}{1 - \tan^2 \theta}$ استفاده می‌کنیم:

$$\tan\frac{3\pi}{20} = \frac{\tan\frac{3\pi}{40}}{1 - \tan^2\frac{3\pi}{40}} = \frac{1}{2} \Rightarrow \tan^2\frac{3\pi}{40} + 4 \tan\frac{3\pi}{40} - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \tan\frac{3\pi}{40} = \frac{-4 \pm \sqrt{4^2 - 4(-1)}}{2} = \frac{-4 \pm 2\sqrt{5}}{2} = \pm\sqrt{5} - 2$$

دقت کنید $1 < \tan\frac{3\pi}{40} < 0$ است، پس مقدار $-\sqrt{5} - 2$ قابل قبول است.

(مسابقات ا- مثلثات: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

از طرف دیگر $f'(-3) = -\frac{1}{4}$ است که معادله خط مماس به صورت زیر است:

$$y + \frac{1}{4} = -\frac{1}{4}(x + 3) \Rightarrow 4y + 2 = -x - 3 \Rightarrow x + 4y = -5$$

(مسابان ۲- مشتق: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۴)

(اخشین فاضه‌فان)

۱۱۸- گزینه «۴»

ضابطه تابع، یک چندجمله‌ای درجه ۳ است، بنابراین نقاط بحرانی تابع فقط آن‌هایی هستند که به‌ازای آن‌ها مشتق تابع صفر می‌شود و چون تأکید شده است که تابع فقط یک نقطه بحرانی دارد، تابع مشتق باید ریشه مضاعف داشته باشد.

$$f'(x) = 3ax^2 + 2(a+4)x - 3 \Rightarrow \Delta = 4(a+4)^2 + 36a = 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 12a + 16 = 0 \Rightarrow (a+1)(a+16) = 0 \Rightarrow a = -1, a = -16$$

همچنین به‌ازای $a = 0$ نیز ضابطه تابع به صورت $x = -\frac{3}{2}$ خواهد شد که این سه‌می نیز فقط یک نقطه بحرانی دارد. پس مجموعه مقادیر قابل قبول برای a به صورت $\{-1, 0, -16\}$ است.

(مسابان ۲- کاربردهای مشتق: صفحه ۱۷)

(چونیش نیکنام)

۱۱۹- گزینه «۱»

ابتدا نقاط بحرانی و سپس اکسترمم‌های نسبی تابع را به دست می‌آوریم:

$$f'(x) = x^2 - 2ax = 0 \Rightarrow x = 0, 2a$$

$$\begin{cases} f(0) = -a \\ f(2a) = -\frac{4}{3}a^3 - a \end{cases}$$

$$\text{شیب خط گذرنده از اکسترم نسبی} \Rightarrow \frac{(-\frac{4}{3}a^3 - a) + a}{2a - 0} = -\frac{2}{3}a^2$$

$$\frac{y = -x}{-\frac{2}{3}a^2 = -1} \Rightarrow a = \pm\sqrt{\frac{3}{2}} = \pm\frac{\sqrt{6}}{2}$$

(مسابان ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

(اخشین فاضه‌فان)

۱۲۰- گزینه «۳»

نمودار تابع فقط یک مجانب قائم دارد، پس مخرج در $x = 1$ باید ریشه مضاعف داشته باشد، پس چون درجه مخرج برابر ۲ است، باید مضربی از $(x-1)^2$ باشد. حال چون ضریب x^2 برابر ۱ است، مخرج خود $(x-1)^2$ خواهد بود.

$$x^2 + bx + c = \frac{x^2 - 2x + 1}{(x-1)^2} \Rightarrow b = -2, c = 1$$

نمودار تابع در $x = 0$ بر محور x ها مماس است، یعنی $x = 0$ باید ریشه مضاعف عبارت صورت باشد، پس $a = 0$ است.

$$\Rightarrow a + b + c = -1$$

(مسابان ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

بنابراین بیشترین مقدارتابع $S(\theta) = \frac{1}{16} - \frac{1}{16}\cos 4\theta$ را باید پیدا کنیم که

$$\frac{1}{16} + \frac{1}{16} = \frac{1}{8}$$

(مسابقات ۲- مثالات: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۵)

۱۱۴- گزینه «۱»

با توجه به رابطه $\cot(\frac{\pi}{2} - x) = \tan x$ داریم:

$$\tan^3 x - 2\tan x = \tan x(\tan^2 x - 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \tan x = 0 \Rightarrow x = k\pi \\ \tan^2 x - 2 = 0 \Rightarrow \tan x = \pm\sqrt{2} \Rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{4} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{اجتماع جوابها}} x = \frac{k\pi}{3}$$

(مسابقات ۲- مثالات: صفحه‌های ۳۵ تا ۳۶)

۱۱۵- گزینه «۱»

باید حدۀای چپ و راست تابع را در $x = 0$ حساب کنیم:

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{[x]-x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{-(x+1)} = -1 \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{[x]-x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{-x} = -\infty \end{cases}$$

نمودار گزینه «۱» صحیح است.

(مسابقات ۲- مردهای نامتناهی - مرد در بین نهایت: صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

۱۱۶- گزینه «۲»

(خرامرز سپهری)

$$f'(x) = -2 \times 2 \left(-\frac{1}{4}\right) \sin\left(\frac{\pi}{6} - \frac{x}{4}\right) \cos\left(\frac{\pi}{6} - \frac{x}{4}\right)$$

$$\Rightarrow f'(x) = \sin\left(\frac{\pi}{6} - \frac{x}{4}\right) \cos\left(\frac{\pi}{6} - \frac{x}{4}\right)$$

$$\Rightarrow f'(\pi) = \sin\left(-\frac{\pi}{12}\right) \cos\left(-\frac{\pi}{12}\right) = -\frac{1}{2} \sin\frac{\pi}{6} = -\frac{1}{4}$$

(مسابقات ۲- مشتق: صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۱۱۷- گزینه «۳»

ابتدا مشتق اول و دوم تابع f را حساب می‌کنیم.

$$f'(x) = \frac{-1}{(x+1)^2} \Rightarrow f''(x) = \frac{2}{(x+1)^3}$$

پس طبق صورت سؤال باید داشته باشیم:

$$-\frac{1}{(x+1)^2} = \frac{2}{(x+1)^3} \Rightarrow x+1 = -2 \Rightarrow x = -3$$

پس باید معادله خط مماس بر نمودار تابع f در نقطه $(-3, f(-3))$ را

بنویسیم که به صورت زیر است:

$$y - f(-3) = f'(-3)(x+3)$$

نسبت ارتفاع‌ها در دو مثلث متشابه برابر نسبت تشابه آن دو مثلث است.

بنابراین داریم:

$$\frac{PH}{PH'} = \frac{AB}{MN} = \frac{3}{1} \xrightarrow{\text{ترکیب نسبت در صورت}} \frac{PH + PH'}{PH'} = \frac{3+1}{1}$$

$$\Rightarrow \frac{HH'}{PH'} = 4$$

$$\frac{S_{ABCD}}{S_{PMN}} = \frac{HH' \times AB}{1 \times PH' \times MN} = 2 \times \frac{HH'}{PH'} \times \frac{AB}{MN} = 2 \times 4 \times 3 = 24$$

(هنرسه - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(پندرضایعی‌ها: صفحه ۴۵)

ریاضیات

گزینه «۴» - ۱۲۱

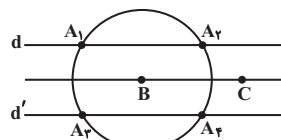
(مبادر علایی نسب)

فرض کنید AH ارتفاع وارد بر ضلع BC در مثلث ABC باشد. در این صورت داریم:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AH \times BC \Rightarrow 15 = \frac{1}{2} AH \times 10 \Rightarrow AH = 3$$

یعنی نقطه A از خط گذرنده از نقاط B و C، ۳ واحد فاصله دارد. در نتیجه نقطه A می‌تواند روی یکی از دو خط d و d' موازی با BC و به فاصله ۳ واحد از آن قرار داشته باشد.

از طرفی AB = 7 است. پس نقطه A روی دایره‌ای به مرکز B و شعاع d' واقع است. مطابق شکل نقاط برخورد این دایره و خطوط d و d' (نقطه‌های A_۱, A_۲, A_۳, A_۴) جواب مسئله است.

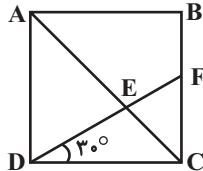

(هنرسه - ترسیم‌های هنری و استدلال: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

گزینه «۳» - ۱۲۲

(اخشنین فاضمه‌فان)

باره خط DE را امتداد می‌دهیم تا ضلع BC را در نقطه F قطع کند.

در مثلث قائم‌الزاویه DCF، ضلع FC روبرو به زاویه ۳۰° و در نتیجه نصف ضلع DF است. اگر طول ضلع مربع را برابر a فرض کنیم، آن‌گاه داریم:

$$\begin{aligned} DF^2 &= FC^2 + DC^2 \Rightarrow (2FC)^2 = FC^2 + a^2 \Rightarrow 3FC^2 = a^2 \\ \Rightarrow FC^2 &= \frac{a^2}{3} \Rightarrow FC = \frac{a}{\sqrt{3}} \end{aligned}$$

دو مثلث CFE و ADE به حالت تساوی دو زاویه متشابه‌اند و داریم:

$$\frac{FC}{AD} = \frac{CE}{AE} \xrightarrow{\text{ترکیب نسبت در مخرج}} \frac{a}{\sqrt{3}} = \frac{CE}{AE} \Rightarrow \frac{CE}{AE} = \frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$\frac{CE}{AC} = \frac{1}{\sqrt{3}+1} \times \frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{3}-1} = \frac{\sqrt{3}-1}{2}$$

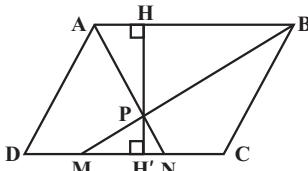
(هنرسه - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

(پندرضایعی‌ها: صفحه ۶۱)

گزینه «۴» - ۱۲۳

(اخشنین فاضمه‌فان)

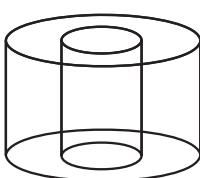
دو مثلث PMN و PAB به حالت تساوی دو زاویه متشابه‌اند.

(ممدم قدران)

گزینه «۳» - ۱۲۵

اگر مربع ABCD را حول خط d دوران دهیم، شکل حاصل یک استوانه است که از داخل آن یک استوانه کوچک‌تر برداشته شده است. شعاع قاعده استوانه‌ها برابر ۱ و ۳ و ارتفاع هر دو استوانه برابر ۲ است، بنابراین، اگر حجم حاصل از دوران را با V نمایش دهیم، آن‌گاه داریم:

حجم استوانه کوچک - حجم استوانه بزرگ =

$$= \pi \times 3^2 \times 2 - \pi \times 1^2 \times 2 = 18\pi - 2\pi = 16\pi$$

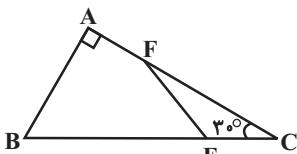
(هنرسه - تبسیم خطا بایی: صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(سریر یقیازاران تبریزی)

طول ضلع روبرو به زاویه 30° در مثلث قائم‌الزاویه، نصف طول وتر است.

بنابراین داریم:

$$BC = 2AB = 4\sqrt{3} \Rightarrow CE = \frac{BC}{4} = \sqrt{3}$$

طول ضلع روبرو به زاویه 60° در مثلث قائم‌الزاویه، $\frac{\sqrt{3}}{2}$ طول وتر است.

بنابراین داریم:

$$AC = \frac{\sqrt{3}}{2} BC = \frac{\sqrt{3}}{2} \times 4\sqrt{3} = 6 \Rightarrow CF = AC - AF = 6 - 1 = 5$$

طبق قضیه کسینوس‌ها در مثلث CEF داریم:

$$EF^2 = CE^2 + CF^2 - 2CE \times CF \times \cos C$$

$$= 3 + 25 - 2 \times \sqrt{3} \times 5 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 13 \Rightarrow EF = \sqrt{13}$$

(هنرسه - پندرضلعی‌ها: صفحه ۶۴ و هنرسه - روابط طولی در مثلث:

صفحه‌های ۶۶ تا ۶۹)

(امیرحسین ایومهوب)

گزینه «۱»

$$D = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ -10 & -4 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -5 & -2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

فرض کنید $BAC = D$ باشد. برای حل معادله ماتریسی $BAC = D$ ، کافی است طرفین این رابطه را از سمت چپ در وارون ماتریس B و از سمت راست در وارون ماتریس C ضرب کنیم. در این صورت داریم:

$$B^{-1}(BAC)C^{-1} = B^{-1}DC^{-1}$$

$$\Rightarrow \underbrace{(B^{-1}B)}_I \underbrace{A(CC^{-1})}_I = B^{-1}DC^{-1} \Rightarrow A = B^{-1}DC^{-1}$$

پس ابتدا وارون ماتریس‌های B و C را به دست می‌آوریم:

$$B = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow B^{-1} = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$C = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -5 & -2 \end{bmatrix} \Rightarrow C^{-1} = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 5 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A = B^{-1}DC^{-1} = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ -10 & -4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 5 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 35 & 15 \\ -15 & -5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 5 & 2 \end{bmatrix} = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 5 & -5 \\ 5 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه‌های ماتریس A برابر ۲ است.

(هنرسه - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۷ تا ۲۵)

(اخشین فاصله‌های)

گزینه «۱»

شرط وجود بی‌شمار جواب برای دستگاه معادلات

$$\frac{k}{-k-2} = \frac{1-2k}{3k} = \frac{a}{b} \quad \text{آن است که: } \begin{cases} kx + (1-2k)y = a \\ -(k+2)x + 3ky = b \end{cases}$$

با حل معادله شامل دو کسر سمت چپ داریم:

(اخشین فاصله‌های)

گزینه «۲»

اگر $\widehat{AT} = \widehat{BT} = x$ و $y = \widehat{AT} + \widehat{BT} = 180^\circ$ فرض شود، آنگاه داریم:

$$\hat{M} = \frac{\widehat{BT} - \widehat{AT}}{2} \Rightarrow 24^\circ = \frac{x-y}{2} \Rightarrow x-y = 48^\circ$$

$$\widehat{BT} + \widehat{AT} = 180^\circ \Rightarrow x+y = 180^\circ$$

$$\begin{cases} x-y = 48^\circ \\ x+y = 180^\circ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 66^\circ \\ y = 114^\circ \end{cases}$$

$$\hat{B} = \frac{\widehat{AT}}{2} = \frac{66^\circ}{2} = 33^\circ$$

(هنرسه - دایره: صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(علی ایمانی)

گزینه «۲»

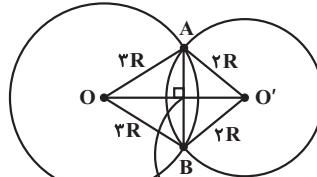
مساحت قطاعی از یک دایره به شعاع R و زاویه α برابر $S = \frac{\pi R^2 \alpha}{360^\circ}$ است، بنابراین داریم:

$$= \frac{\pi \times 2^2 \times 60^\circ}{360^\circ} - \frac{\pi \times 1^2 \times 60^\circ}{360^\circ} = \frac{\pi}{6} (4-1)$$

(هنرسه - دایره: صفحه ۱۲)

(سامان اسپور)

گزینه «۳»

طول وتر مشترک AB برابر $2R$ است، پس مطابق شکل مثلث $AO'B$ مثلث متساوی‌الاضلاع است و در نتیجه داریم:

$$O'H = \frac{\sqrt{3}}{2} AB = \frac{\sqrt{3}}{2} \times 2R = \sqrt{3}R$$

$$\triangle OAH : OH^2 = OA^2 - AH^2 = 9R^2 - R^2 = 8R^2$$

$$\Rightarrow OH = 2\sqrt{2}R$$

$$OO' = OH + O'H = (\sqrt{2} + \sqrt{3})R$$

طول مماس مشترک خارجی دو دایره برابر است با:

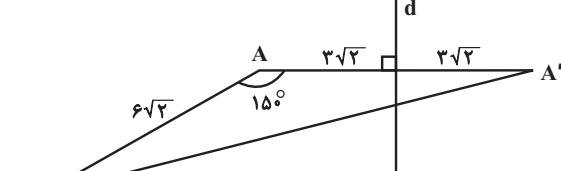
$$\sqrt{OO'^2 - (3R - 2R)^2} = \sqrt{(8+3+4\sqrt{6})R^2 - R^2}$$

$$= \sqrt{(10+4\sqrt{6})R^2} = \sqrt{(\sqrt{6}+2)^2 R^2} = (\sqrt{6}+2)R$$

(هنرسه - دایره: صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

(اخشین فاصله‌های)

گزینه «۱»

مطابق شکل $AA' = 6\sqrt{2}$ است. از طرفی دوران تبدیلی طولپا است،بنابراین $AA'' = 6\sqrt{2}$ بوده و در نتیجه طبق رابطه سینوسی مساحت مثلث داریم:

$$S_{\triangle AA'A''} = \frac{1}{2} AA' \times AA'' \times \sin A = \frac{1}{2} \times 6\sqrt{2} \times 3\sqrt{2} \times \frac{1}{2} = 18$$

$$\sin 150^\circ = \sin(180^\circ - 30^\circ) = \frac{1}{2}$$

(هنرسه - تبدیل‌های هنرسی و کاربردها: صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

(علی ایمانی)

می‌دانیم فاصله هر نقطه واقع بر سهمی از کانون و خط هادی برابر یکدیگر است، پس $NF = NM$ و $AF = AH$ داریم:

$$\Delta BHF : MN \parallel HF \xrightarrow{\text{تمیم قضیه تالس}} \frac{MN}{HF} = \frac{BN}{BF}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{2} = \frac{4}{x+4} \Rightarrow x(x+4) = 8 \Rightarrow x^2 + 4x - 8 = 0$$

$$\Delta = 4^2 - 4(-8) = 48$$

$$x = \frac{-4 \pm 4\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \begin{cases} x = 2\sqrt{3} - 2 \\ x = -2\sqrt{3} - 2 \end{cases}$$

(هنرسه ۳۳- آشنازی با مقاطع مفروطی؛ مشابه تمرين ۱۱ صفحه ۵۸)

(محمد ندران)

(علی ایمانی)

بردارهای $\vec{a}$ و $\vec{b}$ قطرهای متوازی‌الاضلاعی هستند که بر روی دوبردار $\vec{a}$ و $\vec{b}$ ساخته می‌شود. با فرض داریم:

$$\vec{a} = \frac{\vec{u} + \vec{v}}{2} = \frac{(0, 3, 1) + (4, -1, -3)}{2} = (2, 1, -1)$$

$$\Rightarrow |\vec{a}| = \sqrt{4+1+1} = \sqrt{6}$$

$$\vec{b} = \frac{\vec{u} - \vec{v}}{2} = \frac{(0, 3, 1) - (4, -1, -3)}{2} = (-2, 2, 2)$$

$$\Rightarrow |\vec{b}| = \sqrt{4+4+4} = \sqrt{12}$$

بنابراین نسبت اندازه‌های دو ضلع غیرمجاور این متوازی‌الاضلاع برابر است با:

$$\frac{|\vec{b}|}{|\vec{a}|} = \frac{\sqrt{12}}{\sqrt{6}} = \sqrt{2}$$

(هنرسه ۳۳- بردارها؛ صفحه‌های ۷۶ تا ۷۷)

(فرزانه فاکیباش)

(علی ایمانی)

برای سه بردار یکه $\vec{i}$, $\vec{j}$ و $\vec{k}$ داریم:

$$\vec{i} \times \vec{j} = \vec{k}, \vec{j} \times \vec{k} = \vec{i}, \vec{k} \times \vec{i} = \vec{j}$$

بنابراین حاصل عبارت داده شده برابر است با:

$$\vec{i} \cdot (\vec{k} \times \vec{j}) + \vec{j} \cdot (\vec{i} \times \vec{k}) + \vec{k} \cdot (\vec{j} \times \vec{i}) = \vec{i} \times (-\vec{i}) + \vec{j} \times (-\vec{j}) + \vec{k} \times (-\vec{k}) = -|\vec{i}|^2 - |\vec{j}|^2 - |\vec{k}|^2 = -1 - 1 - 1 = -3$$

(هنرسه ۳۳- بردارها؛ صفحه‌های ۷۶ تا ۷۷)

(فرزانه فاکیباش)

(علی ایمانی)

طبق جدول ارزش گزاره‌ها برای دو گزاره p و q داریم:

p	q	$\sim p$	$p \Rightarrow q$	$\sim p \wedge (p \Rightarrow q)$	$[\sim p \wedge (p \Rightarrow q)] \Leftrightarrow \sim p$
د	د	ن	د	ن	د
د	ن	ن	ن	ن	د
ن	د	د	د	د	د
ن	ن	د	د	د	د

بنابراین ارزش گزاره موردنظر همواره درست است.

(آمار و احتمال- آشنازی با مبانی ریاضیات؛ صفحه‌های ۶ تا ۱۲)

(فرزانه فاکیباش)

(علی ایمانی)

طبق تعریف مجموعه A_n داریم:

$$A_2 = \{m \in \mathbb{Z} \mid m \geq -2, 2^m \leq 2 \times 2\} = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$$

$$A_3 = \{m \in \mathbb{Z} \mid m \geq -3, 2^m \leq 2 \times 3\} = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2\}$$

$$\frac{k}{-k-2} = \frac{1-2k}{3k} \Rightarrow 3k^2 = -k + 2k^2 - 2 + 4k$$

$$\Rightarrow k^2 - 3k + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} k = 1 \\ k = 2 \end{cases}$$

$$k = 1 \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{1-2k}{3k} = -\frac{1}{3}$$

$$k = 2 \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{1-2k}{3k} = -\frac{3}{6} = -\frac{1}{2}$$

بنابراین بیشترین مقدار $\frac{a}{b}$ برابر $-\frac{1}{2}$ است.

(هنرسه ۳۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه ۲۶)

(علی ایمانی)

اگر دترمینان را بحسب ستون دوم آن بسط دهیم، داریم:

$$(x+2) \begin{vmatrix} 1 & k \\ x-1 & x \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow (x+2)[x - k(x-1)] = 0$$

$$\Rightarrow (x+2)[(1-k)x+k] = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -2 \\ x = \frac{-k}{1-k} \end{cases}$$

دو ریشه معادله قرینه یکدیگرند، بنابراین داریم:

$$\frac{-k}{1-k} = 2 \Rightarrow -k = 2 - 2k \Rightarrow k = 2$$

(هنرسه ۳۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(اغشیان فاضلابان)

فرض کنید $O(\alpha, \beta)$ مرکز این دایره باشد. چون مرکز دایره روی خط $A(x+y=3)$ واقع است، پس $\beta = 3 - \alpha$ بوده و در نتیجه با فرض $(0, 0)$ داریم:

$$AO = BO \Rightarrow \sqrt{(\alpha-2)^2 + \beta^2} = \sqrt{\alpha^2 + (\beta-1)^2}$$

$$\xrightarrow{\text{بتوان}} (\alpha-2)^2 + (3-\alpha)^2 = \alpha^2 + (2-\alpha)^2$$

$$\Rightarrow \alpha^2 - 4\alpha + 4 + 9 - 6\alpha + \alpha^2 = \alpha^2 + 4 - 4\alpha + \alpha^2 \Rightarrow 6\alpha = 9$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{3}{2} \Rightarrow \beta = 3 - \frac{3}{2} = \frac{3}{2}$$

$$AO = \sqrt{\left(\frac{3}{2}-2\right)^2 + \left(\frac{3}{2}\right)^2} = \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{9}{4}} = \sqrt{\frac{5}{2}}$$

بنابراین معادله دایره به صورت زیر است:

$$(x - \frac{3}{2})^2 + (y - \frac{3}{2})^2 = \frac{5}{2} \Rightarrow x^2 - 3x + \frac{9}{4} + y^2 - 3y + \frac{9}{4} = \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow x^2 + y^2 - 3x - 3y + 2 = 0$$

(هنرسه ۳۳- آشنازی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۴۰ تا ۴۶)

(امیرحسین ابوالحسنوب)

(علی ایمانی)

$$2c = FF' = |2 - (-3)| = 5 \Rightarrow c = \frac{5}{2}$$

$$2a = MF + MF' = \sqrt{(1-3)^2 + (2-1)^2} + \sqrt{(1-3)^2 + (-3-1)^2}$$

$$= \sqrt{5} + 2\sqrt{5} = 3\sqrt{5} \Rightarrow a = \frac{3\sqrt{5}}{2}$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \Rightarrow \frac{45}{4} = b^2 + \frac{25}{4} \Rightarrow b^2 = \frac{20}{4} = 5 \Rightarrow b = \sqrt{5}$$

$$\Rightarrow b = \sqrt{5} = 2b = 2\sqrt{5}$$

(هنرسه ۳۳- آشنازی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

طبق قانون بیز احتمال موردنظر برابر است با:

$$\frac{\frac{1}{5} \left(\frac{3}{8} + \frac{5}{16} \right)}{\frac{1}{5} \left(\frac{1}{4} + \frac{3}{8} + \frac{5}{16} \right)} = \frac{\frac{1}{5} \times \frac{11}{16}}{\frac{1}{5} \times \frac{21}{16}} = \frac{11}{21}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۱ تا ۶۴)

(نرا صالح پور)

«۴» گزینه ۴

$$\bar{x} = 15/6 \Rightarrow \frac{x+15+12+17+14}{5} = 15/6$$

$$\Rightarrow x + 58 = 78 \Rightarrow x = 20$$

داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$$12, 14, 15, 17, 20 \\ \downarrow \\ Q_1$$

$$Q_1 = \frac{12+14}{2} = 13, \quad Q_3 = \frac{17+20}{2} = 18.5$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 18.5 - 13 = 5.5$$

(آمار و احتمال - آمار توصیفی: صفحه‌های ۸۷ تا ۸۹)

(بیواد هاتمن)

«۴» گزینه ۴

انحراف معیار داده‌های x_1 تا x_9 برابر صفر است، بنابراین تمام این داده‌ها برای یکدیگر هستند، یعنی داریم: $x_1 = x_2 = \dots = x_9$

اگر میانگین داده‌های $x_1 + 4, x_2 - 3, \dots, x_9 + 4$ را با $\bar{x}$ نمایش دهیم، داریم:

$$\bar{x} = \frac{(x_1 + 4) + (x_1 - 3) + \dots + (x_1 + 4) + (x_1 + 4)}{9} = \frac{9x_1}{9} = x_1$$

در این صورت واریانس این داده‌ها برابر است با:

$$\sigma^2 = \frac{(-4)^2 + (-3)^2 + \dots + (-2)^2 + (-1)^2 + 0 + 1^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2}{9}$$

$$= \frac{60}{9} = \frac{20}{3}$$

(آمار و احتمال - آمار توصیفی: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

(فرزانه فاکاپاش)

«۳» گزینه ۳

اگر $d | n - 2$ باشد:

$$\left. \begin{array}{l} d | n - 2 \xrightarrow{n-2=2n-4} d | 2n^2 - 4n \\ d | 2n^2 + 5n + 3 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} d | 9n + 3$$

$$\left. \begin{array}{l} d | n - 2 \xrightarrow{n-2=2n-18} d | 9n - 18 \\ d | 9n + 3 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} d | 21 \Rightarrow d = 1, 3, 7, 21$$

باتوجه به اینکه $d \neq 1$ ، پس تنها سه مقدار ۳، ۷ و ۲۱ برای d وجود دارد.
(ریاضیات کسری - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۹ تا ۱۳)

(احمد رضا خلاج)

«۱» گزینه ۱

اعداد $\frac{10!}{1!}, \frac{10!}{2!}, \dots, \frac{10!}{6!}$ همگی دارای عامل اول ۷ هستند، پس بر ۷ بخشیدن بوده و باقیمانده تقسیم آنها بر ۷ برابر صفر است. برای چهار عدد دیگر داریم:

اگر مجموعه‌ای مانند B زیرمجموعه A_3 بوده ولی زیرمجموعه A_2 نباشد، آنگاه لزوماً $B \in \neg A_3$ و هر یک از اعضای مجموعه A_2 می‌تواند عضو B باشند، یعنی برای هر کدام از ۵ عضو مجموعه A_2 ، دو حالت وجود دارد. بنابراین طبق اصل ضرب، تعداد مجموعه‌های مانند B برابر است با:

$$2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 2^5 = 32$$

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(سید محمد رضا حسینی فرد)

هر کدام از اعضای a و b را در یک مجموعه قرار می‌دهیم. برای هر کدام از ۴ عضو دیگر، ۲ انتخاب وجود دارد. هر کدام از آن‌ها می‌تواند در مجموعه $\{a\}$ یا $\{b\}$ باشد، پس تعداد حالت‌های افزایش برابر $16 = 2^4$ است.
(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه ۲۱)

(امیرحسین ابومیوب)

طبق قوانین احتمال برای دو پیشامد دلخواه A و B داریم:

$$P(A' \cup B') - P(A - B) = P[(A \cap B)'] - P(A - B)$$

$$= (1 - P(A \cap B)) - (P(A) - P(A \cap B))$$

$$= 1 - P(A \cap B) - P(A) + P(A \cap B)$$

$$= 1 - P(A) = P(A')$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

(فرزانه فاکاپاش)

فرض کنید A پیشامد آن باشد که حداقل یکی از سه لامپ خارج شده از جعبه معیوب است. در این صورت A' (متتم پیشامد A) پیشامد آن است که هر سه لامپ خارج شده از جعبه سالم باشند. در این صورت طبق قانون ضرب احتمال داریم:

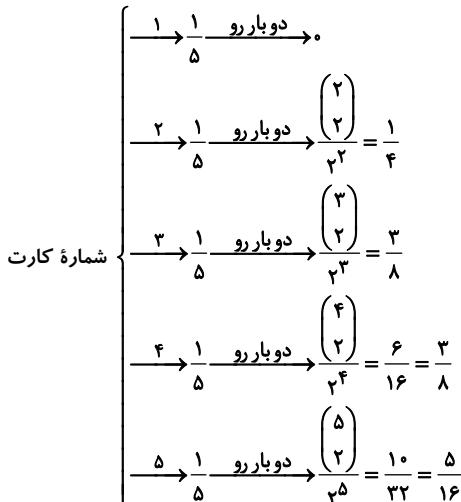
$$P(A') = \frac{7}{10} \times \frac{6}{9} \times \frac{5}{8} = \frac{210}{720} = \frac{7}{24}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{7}{24} = \frac{17}{24}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۱ تا ۵۶)

(نرا صالح پور)

«۱» گزینه ۱

۱۵۲ - **گزینه ۲** (امیرحسین ابومهیوب)
عدد احاطه‌گری این گراف برابر ۲ است و مجموعه‌های احاطه‌گر مینیم آن عبارت اند از:

$\{a,b\}, \{a,f\}, \{a,g\}, \{d,b\}, \{d,f\}, \{d,g\}, \{c,f\}$
(ریاضیات کسسه-گراف و مدل سازی: صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶)

۱۵۳ - **گزینه ۲** (امیرحسین ابومهیوب)
برای پیدا کردن جواب‌های طبیعی این معادله، کافی است به متغیر x_4 که دارای توان ۲ است، مقدادر مناسب داده و تعداد جواب‌های طبیعی را در هر حالت پیدا کنیم.

$$x_4 = 1 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 11 \Rightarrow \\ \text{تعداد جواب‌های طبیعی} = \binom{11-1}{3-1} = \binom{10}{2} = 45$$

$$x_4 = 2 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 8 \Rightarrow \\ \text{تعداد جواب‌های طبیعی} = \binom{8-1}{3-1} = \binom{7}{2} = 21$$

$$x_4 = 3 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 3 \Rightarrow \\ \text{تعداد جواب‌های طبیعی} = \binom{3-1}{3-1} = \binom{2}{2} = 1$$

بنابراین تعداد جواب‌های طبیعی این معادله برابر است با:

$$45 + 21 + 1 = 67$$

(ریاضیات کسسه-ترکیبات: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۵۴ - **گزینه ۱** (امیرحسین ابومهیوب)
تابع تعريف شده از A به B با شرایط داده شده به فرم زیر است:

$$f = \{(1, \boxed{}), (2, \boxed{}), (3, \boxed{}), (4, a), (5, b)\}$$

برد تابع f قطعاً شامل a و b است، پس برای اینکه تابع f پوشانباشد، لزوماً برد آن باید فاقد c باشد. بنابراین مؤلفه‌های دوم در سه زوج مرتب اولیه تابع f فقط می‌توانند با یکی از دو عضو a یا b پر شوند و در نتیجه طبق اصل ضرب، تعداد این دسته تابع برابر است با:

(ریاضیات کسسه-ترکیبات: صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۵۵ - **گزینه ۲** (امیرحسین ابومهیوب)
ابتدا مربع لاتین A را کامل می‌کنیم:

$$A = \begin{array}{|c|c|c|} \hline 2 & 3 & 1 \\ \hline 1 & 2 & 3 \\ \hline 3 & 1 & 2 \\ \hline \end{array}$$

یک مربع لاتین 3×3 مانند A که درایه‌های واقع بر قطر اصلی آن یکسان هستند، با مربع لاتین هم مرتبه خود که درایه‌های واقع بر قطر فرعی آن یکسان باشند، متعامد است. با توجه به اینکه درایه واقع در سطر دوم و ستون سوم مربع B برابر ۲ است، پس درایه‌های روی قطر فرعی این مربع نمی‌توانند برابر ۲ باشند و در نتیجه حالت‌های زیر برای مربع B امکان‌پذیر است.

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline 2 & 3 & 1 \\ \hline 3 & 1 & 2 \\ \hline 1 & 2 & 3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|c|c|} \hline 2 & 1 & 3 \\ \hline 1 & 3 & 2 \\ \hline 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array}$$

(ریاضیات کسسه-ترکیبات: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷)

$$\frac{10!}{7!} = 10 \times 9 \times 8 \equiv 3 \times 2 \times 1 \equiv 6$$

$$\frac{10!}{8!} = 10 \times 9 \equiv 3 \times 2 \equiv 6$$

$$\frac{10!}{9!} = 10 \equiv 3, \quad \frac{10!}{10!} = 1 \equiv 1$$

$$A = \frac{10!}{0!} + \frac{10!}{1!} + \frac{10!}{2!} + \dots + \frac{10!}{10!} \equiv$$

$$0 + 0 + \dots + 0 + 6 + 6 + 3 + 1 \equiv 16 \equiv 2$$

(ریاضیات کسسه-آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

(امیرحسین ابومهیوب)

عددی بر ۹۹ بخش‌پذیر است که بر ۹ و ۱۱ بخش‌پذیر باشد. داریم:

$$a \cdot bab \equiv b - a + b - 0 + a \equiv 0 \xrightarrow[11 \times 11 = 1]{+2} b \equiv 0$$

باتوجه به اینکه b یک رقم است ($0 \leq b \leq 9$)، پس تنها مقدار ممکن است $b = 0$.

$$a \cdot bab \equiv 0 \Rightarrow a + 0 + b + a + b \equiv 0 \Rightarrow 2a + 2b \equiv 0$$

$$\xrightarrow[b=0]{b=0 \quad +2} 2a \equiv 0 \xrightarrow[2,9=1]{a=0} \begin{cases} a = 0 \\ a = 9 \end{cases}$$

اما جواب $a = 0$ قابل قبول نیست، چون در این صورت عدد پنج رقمی نخواهد بود. بنابراین تنها یک عدد به این فرم وجود دارد که مضرب ۹۹ باشد.

(ریاضیات کسسه-آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(امیرحسین ابومهیوب)

فرض کنید برای این کار از x تمبر ۲۵۰ تومانی و y تمبر ۴۰۰ تومانی استفاده شود. در این صورت داریم:

$$250x + 400y = 6600$$

$$\xrightarrow{+50} 5x + 8y = 132$$

برای حل این معادله سیاله، آن را به یک معادله هم‌نهشتی تبدیل می‌کنیم:

$$8y \stackrel{5}{=} 132 \Rightarrow 3y \stackrel{5}{=} 2 \stackrel{5}{=} 2 + 2 \times 5 \Rightarrow 3y \stackrel{5}{=} 12 \xrightarrow[3,5=1]{\div 3} y = 4$$

$$y = 4 \Rightarrow y = 5k + 4 \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$5x + 8(5k + 4) = 132 \Rightarrow 5x = -40k + 100 \Rightarrow x = -8k + 20$$

تعداد تمبرها عددی نامنفی است، بنابراین داریم:

$$\begin{aligned} x \geq 0 &\Rightarrow -8k + 20 \geq 0 \Rightarrow k \leq \frac{5}{2} \\ y \geq 0 &\Rightarrow 5k + 4 \geq 0 \Rightarrow k \geq -\frac{4}{5} \end{aligned} \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k = 0, 1, 2$$

پس به ۳ طریق (تعداد مقدادر k) می‌توان این کار را انجام داد.

(ریاضیات کسسه-آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(امیرحسین ابومهیوب)

هر دور گراف معادل یک زیرگراف ۲-منتظم است. به عنوان مثال دور $bcdb$ یک زیرگراف ۲-منتظم از مرتبه ۳ برای این گراف است، بنابراین کافی است تعداد دورهای گراف را به دست آوریم. دورهای این گراف عبارت اند از:

$bcdb, cdec, abcea, abdea, bcedb, abcdea, abdcea$

(ریاضیات کسسه-گراف و مدل سازی: صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

حال تندی جریان آب را در ناحیه M می‌یابیم:

$$\Delta x_M = v_M \Delta t_M \Rightarrow \Delta = \lambda \cdot v_M \Rightarrow v_M = \frac{\Delta}{\lambda} \text{ cm/s}$$

حال با استفاده از معادله پیوستگی داریم:

$$\frac{v_A}{v_M} = \left(\frac{r_M}{r_A}\right)^2 \Rightarrow \frac{\Delta / \lambda}{\Delta} = \left(\frac{r_M}{r_A}\right)^2 \Rightarrow r_M = 4 \text{ cm}$$

(فیزیک ا- ویژگی‌های فیزیکی مواد؛ صفحه‌های ۸۵ تا ۸۳)

(همطوفی کیانی)

گزینه «۴» - ۱۶۱

با توجه به اینکه به هر دو کره گرمای یکسان می‌دهیم، داریم:

$$\frac{Q_A}{Q_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{c_A}{c_B} \times \frac{\Delta \theta_A}{\Delta \theta_B} \Rightarrow 1 = \frac{\rho_A V_A}{\rho_B V_B} \times 2 \times \frac{\Delta \theta_A}{\Delta \theta_B}$$

$$\Rightarrow \frac{V_A \Delta \theta_A}{V_B \Delta \theta_B} = \frac{1}{2} \frac{\rho_B}{\rho_A} (*)$$

از طرفی در انبساط حجمی کره‌ها داریم:

$$\frac{\Delta V_B}{\Delta V_A} = \frac{V_B}{V_A} \times \frac{\Delta \theta_B}{\Delta \theta_A} \times \left(\frac{3\alpha_B}{3\alpha_A}\right) * = 2 \frac{\rho_A}{\rho_B} \times \frac{\alpha_B}{\alpha_A} = 2 \times \frac{1}{2} \times 2 = 2$$

(فیزیک ا- دما و گرمای؛ صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

(بابک اسلامی)

گزینه «۴» - ۱۶۲

برای تعیین دمای تعادل داریم:

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow m_1 c_1 (\theta_e - \theta_1) + m_2 c_2 (\theta_e - \theta_2) = 0$$

$$\Rightarrow \theta_e = \frac{m_1 c_1 \theta_1 + m_2 c_2 \theta_2}{m_1 c_1 + m_2 c_2} = \frac{870 \times 4200 \times 0 + 580 \times 200 \times 42}{870 \times 4200 + 580 \times 200}$$

$$\Rightarrow \theta_e = \frac{58 \times 2 \times 42}{87 \times 42 + 58 \times 2} \Rightarrow \theta_e = 4 / 2^{\circ}\text{C}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای؛ صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

(بابک اسلامی)

گزینه «۳» - ۱۶۳

گرمای منتقل شده، m گرم بخ صفر درجه سلسیوس را به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل می‌کند، بنابراین داریم:

$$\frac{kA \Delta \theta \times t}{L} = mL_F \Rightarrow \frac{84 \times 5 \times 10^{-4} \times 100 \times 6}{40 \times 10^{-2}} = m \times 336$$

$$\Rightarrow m = 30 \text{ g}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای؛ صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۴ و ۱۲۳ تا ۱۲۵)

(محمد آبری)

گزینه «۳» - ۱۶۴

در ابتدا دمای حالت A و B را می‌یابیم:

$$T_A = \frac{P_A V_A}{nR} = \frac{2 \times 10^5 \times 4 \times 10^{-3}}{0.028} = 200 \text{ K}$$

$$T_B = \frac{P_B V_B}{nR} = \frac{4 \times 10^5 \times 8 \times 10^{-3}}{0.028} = 800 \text{ K}$$

از طرفی می‌دانیم که:

$$\Delta F = 1 / \Delta T$$

$$\Delta F = 1 / 8 \times 600 \Rightarrow \Delta F = 10 \text{ K}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای؛ صفحه‌های ۹۳، ۹۵ و ۱۳۶)

فیزیک

گزینه «۴» - ۱۵۶

در ابتدا شتاب و پس از آن نیروی وارد بر جسم را می‌یابیم:

$$\Delta x = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t \Rightarrow 0 / \lambda = \frac{1}{2} a \times (2)^2 + 0 \Rightarrow a = 0 / 4 \frac{m}{s^2}$$

$$F_{net} = F = ma = 3 \times 0 / 4 \Rightarrow F = 1 / 2 \text{ N}$$

حال برای تعیین کار نیروی $\vec{F}$ داریم:

$$W_F = Fd \cos \theta = 1 / 2 \times 0 / \lambda \times \cos 0^\circ \Rightarrow W = 0 / 96 \text{ J}$$

(فیزیک ا- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۲۹ تا ۳۳)

گزینه «۳» - ۱۵۷

در ابتدا جایه‌جایی و پس از آن کار نیروی $\vec{F}$ را می‌یابیم:

$$\vec{d} = \vec{d}_f - \vec{d}_i = \vec{i} + 4 / 5 \vec{j}$$

$$W = F_x d_x + F_y d_y = 2 \times 7 + 4 \times 4 / 5 \Rightarrow W = 32 \text{ J}$$

حال برای تعیین توان متوسط این ماشین داریم:

$$P = \frac{W}{t} = \frac{32}{2} = 16 \text{ W}$$

(فیزیک ا- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۲۹ تا ۳۳ و ۵۰)

گزینه «۲» - ۱۵۸

برای تعیین نیروی وارد بر کف ظرف از طرف مایع داریم:

$$F = P \cdot A = \rho ghA = \rho g(2x)(2x \times x) = 4\rho gx^3$$

برای تعیین وزن مایع داریم:

$$W = 3(\rho Vg) = 3(\rho g(x \times x \times x)) = 3\rho gx^3$$

در نهایت داریم:

$$\frac{F}{W} = \frac{4\rho gx^3}{3\rho gx^3} = \frac{4}{3}$$

(فیزیک ا- ویژگی‌های فیزیکی مواد؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۳)

گزینه «۱» - ۱۵۹

با ورود جسم به آب داخل ظرف، نیروسنج به اندازه نیروی شناوری، عدد

کوچکتری از قبل و ترازو عدد بیشتری از قبل را نشان می‌دهد. به عبارتی

داریم:

$$F_3 = F_1 + F_b \Rightarrow F_3 - F_1 = F_b$$

$$F_4 = F_2 - F_b \Rightarrow F_2 - F_4 = F_b$$

$$\Rightarrow |F_3 - F_1| = |F_4 - F_2|$$

(فیزیک ا- ویژگی‌های فیزیکی مواد؛ صفحه‌های ۸۱ تا ۸۴)

گزینه «۴» - ۱۶۰

در ابتدا زمان جایه‌جایی ذره را در ناحیه B و A می‌یابیم:

$$\Delta x_{A,B} = v \Delta t_{A,B} \Rightarrow 60 = 2 / 5 \Delta t_{A,B} \Rightarrow \Delta t_{A,B} = 24 \text{ s}$$

$$\Delta t_M = \Delta t - \Delta t_{A,B} = 104 - 24 \Rightarrow \Delta t_M = 80 \text{ s}$$

و برای نقطه C:

$$E_C = \frac{k|q_1|}{r_1^2} + \frac{k|q_2|}{r_2^2} \stackrel{(*)}{=} k\left(\frac{4|q_2|}{16r^2} + \frac{|q_2|}{r^2}\right) = \frac{5k|q_2|}{4r^2}$$

و در نهایت داریم:

$$\frac{E_B}{E_C} = \frac{\frac{15}{4}}{\frac{5}{4}} = 3$$

(فیزیک ۲ - الکتریسته ساکن: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

۱۶۹ - گزینه «۴» (غلامرضا مهیب)

در اینجا هم انرژی پتانسیل گرانشی و هم انرژی پتانسیل الکتریکی ذره کاهش می‌یابد. بنابراین داریم:

$$|\Delta U_g| = mgh = 0 / 0.2 \times 10 \times 0 / 0.5 = 0 / 1J$$

$$|\Delta U_E| = E|q|d = 1.5 \times 5 \times 10^{-9} \times 12 \times 10^{-2} = 0 / 0.6J$$

$$\Delta U = 0 / 0.1 + 0 / 0.6 = 0 / 0.7J$$

(فیزیک ۲ - الکتریسته ساکن: صفحه‌های ۲۳ تا ۳۰)

(بابک اسلامی)

۱۷۰ - گزینه «۴»

در حالت اول که خازن به مولد متصل است، داریم:

$$U = \frac{1}{2} CV^2 \xrightarrow{\text{دو برابر می‌شود}} U'' = \frac{U''}{U} = 2$$

در حالتی که خازن از مولد جدا می‌شود، داریم:

$$U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \xrightarrow{\text{نصف می‌شود}} U'' = \frac{U'}{U''} = 2$$

$$\Rightarrow U' = 2 \times 2U \Rightarrow U' = 4U$$

(فیزیک ۲ - الکتریسته ساکن: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۷)

(عظیم آقچیان)

۱۷۱ - گزینه «۳»

اگر گرمکن‌ها را موازی بندیم:

$$\frac{P'}{P} = \left(\frac{V'}{V}\right)^2 \Rightarrow \frac{P'}{P} = \left(\frac{110}{220}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

توان مصرفی هر گرمکن:

$$n = \frac{P_t}{P'} = \frac{400}{100} = 4$$

بنابراین با بستن موازی ۴ گرمکن می‌توان توسط باتری ۱۱۰V، توان مصرفی برابر ۴۰W تولید نمود.

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم: صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

(عظیم آقچیان)

۱۷۲ - گزینه «۱»

مقاومت آمپرسنج ایده‌آل ناچیز و مقاومت ولت‌سنچ ایده‌آل بسیار زیاد است.

ولت‌سنچ متواالی مانند کلید باز عمل می‌کند و آمپرسنج موازی دو سر مقاومت R را اتصال کوتاه می‌کند.

$$V = 0$$

$$I = \frac{e}{r} = \frac{14}{2} = 7A$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم: صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

(بابک اسلامی)

۱۶۵ - گزینه «۲»

با توجه به چرخه داریم: (فرایند AB بی‌دربو و فرایند BC هم‌دما است.)

$$\Delta_{\text{چرخه}} = 0 \Rightarrow \Delta U_{AB} + \Delta U_{BC} + \Delta U_{CA} = 0$$

$$\Rightarrow -W'_{AB} + Q_{CA} = 0 \Rightarrow Q_{CA} = W'_{AB}$$

(فیزیک ۱ - ترمودینامیک: صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۸)

(مصطفی کیانی)

۱۶۶ - گزینه «۱»

گرمایی که موتور درون‌سوز می‌گیرد را محاسبه می‌کنیم.

$$Q_H = m \cdot Q = 5 \times 40 \Rightarrow Q_H = 200 \text{kJ}$$

و برای تعیین بازده داریم:

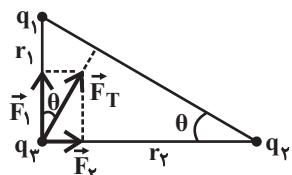
$$\eta = 1 - \frac{|Q_L|}{Q_H} = 1 - \frac{150}{200} = 0 / 25 \Rightarrow \eta = 25\%.$$

(فیزیک ۱ - ترمودینامیک: صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

(سیدعلی میرنوری)

۱۶۷ - گزینه «۲»

اگر مطابق شکل فاصله‌ها را به صورت زیر نمایش دهیم، داریم:

$$\frac{k|q_2||q_3|}{r^2}$$

$$\tan \theta = \frac{F_T}{F_1} \Rightarrow \tan \theta = \frac{r_1^2}{k|q_1||q_2|} = \frac{q_2}{q_1} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \quad (\text{I})$$

$$\tan \theta = \frac{r_1}{r_2} \quad (\text{II})$$

$$\xrightarrow{(\text{I}), (\text{II})} \frac{r_1}{r_2} = \frac{q_2}{q_1} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \Rightarrow \frac{q_2}{q_1} = \frac{r_2}{r_1} = \cot \theta$$

$$\Rightarrow \frac{q_2}{q_1} = \cot 30^\circ \Rightarrow \frac{q_2}{q_1} = \sqrt{3}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسته ساکن: صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(مصطفی کیانی)

۱۶۸ - گزینه «۳»

در ابتدا رابطه بین بارهای q_1 و q_2 را می‌یابیم: (می‌دانیم که این بارها، هم‌نامند).

$$E_A = 0 \Rightarrow \frac{k|q_1|}{r_1^2} = \frac{k|q_2|}{r_2^2} \Rightarrow \frac{|q_1|}{r_1^2} = \frac{|q_2|}{r_2^2} \Rightarrow q_1 = 4q_2 \quad (*)$$

حال برای نقطه B داریم:

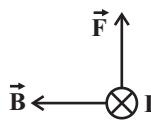
$$E_B = \frac{k|q_1|}{r_1^2} - \frac{k|q_2|}{r_2^2} = k\left(\frac{4|q_2|}{r_1^2} - \frac{|q_2|}{r_2^2}\right) = \frac{15k|q_2|}{4r^2}$$

(محمد‌کبری)

«۳» ۱۷۵

با توجه به شکل، بعد از بستن کلید K، جریان در سیم از A به B برقرار می‌شود (درونسو)، بنابراین به سیم نیرویی به طرف بالا وارد می‌شود و طبق قانون سوم نیوتون، نیرویی به آهن ربا در جهت رو به پایین وارد شده و ترازو عدد بزرگ‌تری را نشان می‌دهد.

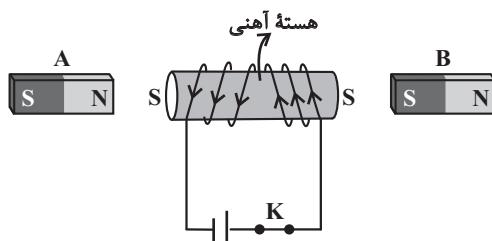

(فیزیک ۲ - مغناطیس: صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

(ممطوف کیانی)

«۲» ۱۷۶

بعد از بستن کلید، قطب‌های آهن ربای القابی ایجاد شده مطابق شکل است لذا نیروی وارد بر آهن ربای A جاذبه و آهن ربای B دافعه است.

(فیزیک ۲ - مغناطیس: صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

(غلامرضا میم)

«۴» ۱۷۷

با استفاده از قانون القای فاراده داریم:

$$\bar{\varepsilon} = \left| \frac{N\Delta\Phi}{\Delta t} \right| \rightarrow \bar{I} = \frac{\bar{\varepsilon}}{R} = \frac{N\Delta\Phi}{R\Delta t} \rightarrow \bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t}$$

$$|R(\Delta q)| = |N(\Delta\Phi)| \Rightarrow R \times 0 / 0.2 = 1000 \times 0 / 0.2 \Rightarrow R = 40\Omega$$

(فیزیک ۲ - القای الکترومغناطیسی و هربیان متناظر: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(بابک اسلامی)

«۳» ۱۷۸

در ابتدا ضرب القاوری سیم‌ولوه را می‌یابیم:

$$L = \frac{\mu_0 N^2 A}{l} = \frac{12 / 5 \times 10^{-7} \times (1000)^2 \times (20 \times 10^{-4})}{50 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow L = 5 \times 10^{-3} H = 5mH$$

و برای تعیین انرژی ذخیره شده داریم:

$$U = \frac{1}{2} LI^2 = \frac{1}{2} \times 5 \times (2)^2 = 10mJ$$

(فیزیک ۲ - القای الکترومغناطیسی و هربیان متناظر: صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۳)

(سیدعلی میرنوری)

«۳» ۱۷۹

چون در لحظه t_1 در دورترین فاصله اش از مبدأ مکان، در t_1 ثانیه اول حرکتش قرار دارد، پس در این لحظه متوقف شده و برミ گردد. پس مسافت طی شده در کل زمان t از اندازه جایه‌جایی اش در این مدت بیشتر است.

(فیزیک ۲ - هرکت بر خط راست: صفحه‌های ۹ تا ۱۰)

(عظیم آقچه‌لی)

«۲» ۱۷۳

ابتدا کلید باز است:

$$R'_1 = R_1 + R_2 = 9\Omega$$

$$R''_1 = R_3 + R_4 = 9\Omega$$

$$R_{eq} = \frac{R'_1}{2} = 4.5\Omega$$

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{22}{4.5 + 1} = \frac{22}{5.5} = 4A$$

حال کلید را می‌بندیم:

$$R'_2 = \frac{R_1 R_3}{R_1 + R_3} = 2\Omega$$

$$R''_2 = \frac{R_2 R_4}{R_2 + R_4} = 2\Omega$$

$$R_{eq}' = 2 + 2 = 4\Omega$$

$$I' = \frac{\varepsilon}{R'_{eq} + r} = \frac{22}{4 + 1} = 4 / 4A$$

$$\Delta I = I' - I = 4 / 4 - 4 = 0 / 4A$$

(فیزیک ۲ - هربیان الکتریکی و مدارهای هربیان مستقیم: صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰ و ۷۷)

(غلامرضا میم)

«۴» ۱۷۴

توان خروجی مولد $P = VI$ است که $V = \varepsilon - Ir$ ولتاژ دو سر مولد و

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r}$$

در حالت اول داریم (لغزنه روی A باشد):

$$P_1 = (\varepsilon - I_1 r) I_1 \xrightarrow{R_{eq} = \frac{6 \times 6}{6+6} = 6\Omega} P_1 = (\varepsilon - \frac{\varepsilon}{12} \times 3) \left(\frac{\varepsilon}{12} \right) = \frac{\varepsilon^2}{16}$$

در حالت دوم داریم (لغزنه روی C باشد):

$$P_2 = (\varepsilon - I_2 r) I_2 \xrightarrow{R_{eq} = \frac{6 \times 6}{6+6} = 12\Omega} I_2 = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{\varepsilon}{12+3} = \frac{\varepsilon}{15}$$

$$P_2 = (\varepsilon - \frac{\varepsilon}{15} \times 3) \left(\frac{\varepsilon}{15} \right) = \frac{4}{75}\varepsilon^2$$

در نهایت خواهیم داشت:

$$\frac{P_2}{P_1} = \frac{\frac{4}{75}\varepsilon^2}{\frac{1}{16}\varepsilon^2} = \frac{64}{75} \approx 0.85 \Rightarrow 15 \text{ درصد کاهش می‌یابد.}$$

(فیزیک ۲ - هربیان الکتریکی و مدارهای هربیان مستقیم: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷)

(غلامرضا مصی)

گزینه «۱» - ۱۸۴

در آسانسور داریم:

$$F_e - mg = ma \Rightarrow F_e = mg + ma$$

و در سطح افقی داریم:

$$F_e - f_k = ma' \Rightarrow F_e - \mu_k mg = ma' \Rightarrow F_e = \mu_k mg + 2ma$$

چون ثابت فنر و تغییر طول فنر در هر دو حالت یکسان است، داریم:

$$mg + ma = \mu_k mg + 2ma \Rightarrow a = g(1 - \mu_k) \Rightarrow a = 10(1 - 0.45) = 5.5 \text{ m/s}^2$$

$$\Rightarrow a = 5 / 5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

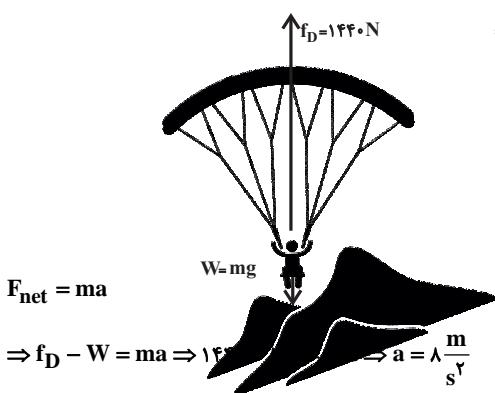
(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۷ تا ۴۳)

(ممطفی کیانی)

گزینه «۳» - ۱۸۵

چون چتر باز به طرف پایین می‌آید (پرش آزاد)، نیروی مقاوم هوای رو به بالا

است و داریم:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow f_D - W = ma \Rightarrow 1440 - 10m = ma \Rightarrow a = 144 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

چون جهت مثبت را رو به بالا فرض کردیم و در اینجا $a > 0$ است، پس

جهت شتاب رو به بالا است.

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

(جلیل کلن)

گزینه «۱» - ۱۸۶

در ابتداء تندی مهره را در حین گذراز C می‌بابیم:

$$U = K \Rightarrow 2 = \frac{1}{2}mv^2 = \frac{1}{2} \times \frac{500}{1000} \times v^2 \Rightarrow v^2 = v_C^2 = 8$$

حال در نقطه C، نیرویی که دیواره افقی لوله به مهره وارد می‌کند، برابر است

$$F = \frac{mv}{r} = \frac{0 / 5 \times 8}{0 / 4} = 10 \text{ N}$$

با:

$$F_N = mg = 0 / 5 \times 10 = 5 \text{ N}$$

بنابراین نیرویی که از طرف لوله بر مهره وارد می‌شود برابر است با:

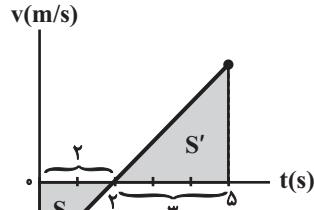
$$R = \sqrt{F^2 + F_N^2} = \sqrt{10^2 + 5^2} \Rightarrow R = 5\sqrt{5} \text{ N}$$

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

(اخشین کلرکنوی)

گزینه «۲» - ۱۸۷

قبل از هر چیز می‌دانیم که مساحت محصور بین نمودار سرعت - زمان برابر با جابه‌جایی متحرک است. از طرفی می‌دانیم که نسبت مساحت دو مثلث متشابه، برابر با مجدور نسبت تشابه آن‌هاست، لذا داریم:

$$\frac{S'}{S} = \left(\frac{3}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{S'}{S} = \frac{9}{4} \Rightarrow S' = \frac{9}{4}S$$

حال داریم:

$$\frac{s_{av}}{v_{av}} = \frac{1}{|\vec{d}|} = \frac{S' + S}{|S' - S|} = \frac{\frac{13}{4}S}{\frac{5}{4}S} = \frac{13}{5}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست؛ صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

(اخشین کلرکنوی)

گزینه «۴» - ۱۸۸

معادله جابه‌جایی را، یکبار بین A و B و بار دیگر بین A و C می‌نویسیم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_A t$$

$$\begin{cases} 24 = \frac{1}{2}(a)(3)^2 + v_A \times 3 \\ 66 = \frac{1}{2}a(6)^2 + v_A \times 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \\ v_A = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}} \end{cases}$$

و برای تعیین سرعت در لحظه عبور از B داریم:

$$v_B = at + v_A = 2 \times 3 + 5 = 11 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست؛ صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

(سیدعلی میرنوری)

گزینه «۴» - ۱۸۹

چون خط A در لحظه t_1 بر منحنی B مماس است، داریم:

$$v_A = v_B \Rightarrow A = v_B \Rightarrow \frac{x_1 + 3}{t_1} = v_B \quad (*)$$

از طرفی در لحظه t_1 دو متحرک به هم رسیده‌اند، لذا داریم:

$$x_A = x_B \xrightarrow{V_B = 0} \frac{v_B + 0}{2} \times t_1 = x_1 \xrightarrow{(*)} \frac{(x_1 + 3) \times t_1}{t_1} = 2x_1$$

$$\Rightarrow x_1 = 3 \text{ m}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست؛ صفحه‌های ۲۰ تا ۲۴)

(سیدعلی میرنوری)

گزینه «۳» - ۱۹۰

چون سطح افقی بدون اصطکاک است و شرط تعادل این است که بیرون‌ها متوازن باشند، پس باید مؤلفه افقی کشش نخ صفر باشد یعنی نخ باید قائم باشد.

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۰ تا ۳۶)

(جلیل کلن)

گزینه «۳»

اگر فاصله عقرب از حشره را با Δx و تندي موج های طولی و عرضی را

به ترتیب با v_2 و v_1 نشان دهیم، برای تعیین Δt داریم:

$$\Delta x = \frac{v_2 v_1}{v_2 - v_1} \Delta t \Rightarrow 0 / 6 = \frac{150 \times 50}{150 - 50} \times \Delta t$$

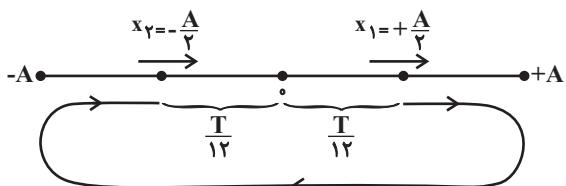
$$\Rightarrow \Delta t = 8 \times 10^{-3} \text{ s} = 8 \text{ ms}$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه های ۷۰ و ۷۱)

گزینه «۴»

در ابتدا دوره نوسان را می باییم:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} = 2\pi \sqrt{\frac{2/5}{1000}} = \frac{\pi}{10} \text{ s}$$

با توجه به شکل، بدیهی است که بازه زمانی مطلوب به صورت زیر محاسبه می شود.

$$\Delta t = T - 2\left(\frac{T}{12}\right) = 5\frac{T}{6} = \frac{5 \times \pi}{60} = 0 / 25 \text{ s}$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه های ۶۲ تا ۶۵)

گزینه «۲»

در ابتدا طول آونگ را می باییم:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{L}{g}} \Rightarrow 2 = 2\pi \sqrt{\frac{L}{\pi^2}} \Rightarrow L = 1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$$

حال دوره و طول آونگ را در حالت دوم می باییم:

$$T = \frac{t}{N} = \frac{72}{45} = 1 / 6 \text{ s}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{L'}{g}} \Rightarrow 1 / 6 = 2\pi \sqrt{\frac{L'}{\pi^2}} \Rightarrow L' = 0 / 64 \text{ m} = 64 \text{ cm}$$

در نهایت داریم:

$$\frac{L' - L}{L} \times 100 = \frac{-36}{100} = -36\%.$$

یعنی طول آونگ باید ۳۶ درصد کاهش یابد.

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه های ۶۷ و ۶۸)

گزینه «۳»

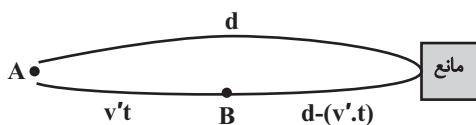
(جلیل کلن)

گزینه «۲»

اگر فرض کنیم که خفاش در نقطه A جیغ کوتاهی گسیل کند، در نقطه

بازتاب صدای خود را می شنود، پس در این مدت داریم: (v' تندي حرکت

خفاش است).

$$\Delta x = v \Delta t \Rightarrow d + (d - v' \cdot t) = v \cdot t$$

$$\Rightarrow 2d = (v + v')t \Rightarrow 2d = (343 + 15)(0 / 0.2) \Rightarrow d = 3 / 58 \text{ m}$$

(فیزیک ۳- برهمکنش های موج: صفحه های ۹۳ و ۹۴)

(سیدعلی میرنوری)

اگر در لحظه موردنظر انرژی جنبشی نوسانگر را بباییم، داریم:

$$K = \frac{1}{2} mv'^2 = \frac{1}{2} \times 0 / 2 \times (0 / 8)^2 = 64 \times 10^{-3} \text{ J} = 64 \text{ mJ}$$

از طرفی می دانیم که:

$$E = U + K \xrightarrow{U=K} E = 2K = 2 \times 64 \Rightarrow E = 128 \text{ mJ}$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه های ۶۶ و ۶۷)

گزینه «۳» - ۱۹۴

(مسئلۀ کیانی)

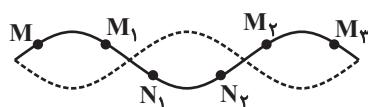
با افزایش زاویه تابش در اینجا، زاویه شکست نیز افزایش می‌یابد ولی آهنگ تغییرات زاویه در محیط غلیظتر، کمتر از آهنگ تغییر زاویه در محیط رقیق‌تر است.

(فیزیک ۳- برهمنش‌های موج؛ صفحه‌های ۹۶ تا ۹۹)

گزینه «۱» - ۱۹۵

(بیومن قمری)

با توجه به شکل پنج ذره دیگر، هم دامنه با M وجود دارد که فقط سه عدد از آن‌ها با M فاصلند.

و برای تعیین تندی انتشار موج عرضی در طناب داریم:

$$f = \frac{nv}{2L} \Rightarrow 360 = \frac{3 \times v}{2 \times 2/1} \Rightarrow v = 504 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳- برهمنش‌های موج؛ صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

گزینه «۴» - ۱۹۶

(بابک اسلامی)

با استفاده از معادله فتوالکترونیک داریم:

$$K_{\max} = hf - W_e = \frac{hc}{\lambda} - W_e \Rightarrow \begin{cases} K_{\max A} = \frac{1240}{155} - 6/75 = 1/25 \text{ eV} \\ K_{\max B} = \frac{1240}{155} - 3 = 5 \text{ eV} \end{cases}$$

حال برای تعیین نسبت تندی بیشینه فتوالکترون‌های گسیلی داریم:

$$\frac{v_{\max A}}{v_{\max B}} = \sqrt{\frac{K_{\max A}}{K_{\max B}}} = \sqrt{\frac{1/25}{5}} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{v_{\max A} - v_{\max B}}{v_{\max B}} \times 100 = -50\%$$

(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک اتمی؛ صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۰)

گزینه «۴» - ۱۹۷

(محمد‌آبری)

برای کوتاه‌ترین طول موج رشتۀ پفوند داریم:

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = 0/01 \left(\frac{1}{25} - \frac{1}{\infty} \right) \Rightarrow \lambda = 250 \text{ nm}$$

و برای اولین خط رشتۀ بالمر داریم:

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \xrightarrow{n=3} \frac{1}{\lambda'} = 0/01 \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{9} \right) \Rightarrow \lambda' = 720 \text{ nm}$$

در نهایت داریم:

$$\lambda - \lambda' = 2500 - 720 = 1780 \text{ nm}$$

(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک اتمی؛ صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۴)

(سیدعلی میرنوری)

گزینه «۱» - ۱۹۸

در ابتدا II برای مدارهای برانگیخته را می‌یابیم:

$$r_n = n^\gamma a_0 \Rightarrow \begin{cases} 0/\lambda = n_U^\gamma (0/05) \Rightarrow n_U = 4 \\ 0/2 = n_L^\gamma (0/05) \Rightarrow n_L = 2 \end{cases}$$

حال برای تعیین انرژی فوتون گسیلی داریم:

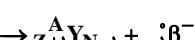
$$hf = E_U - E_L = E_R \left(\frac{1}{n_L^2} - \frac{1}{n_U^2} \right) = E_R \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{16} \right)$$

$$\Rightarrow hf = \frac{3}{16} E_R = \frac{3}{16}$$

(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک اتمی؛ صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۶)

(سیدعلی میرنوری)

گزینه «۳» - ۱۹۹

با توجه به واکنش هسته‌ای داده شده، تعداد نترون‌ها یک واحد کاهش و عدد اتمی یک واحد افزایش می‌یابد.

(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک هسته‌ای؛ صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۵)

(بابک اسلامی)

گزینه «۳» - ۲۰۰

با توجه به شکل، نیمه عمر ماده معادل ۳ ساعت به دست می‌آید:

$$\frac{T_1}{2} \rightarrow 2400 - \frac{T_1}{2} \rightarrow 1200 - \frac{T_1}{2} \rightarrow 600 - \frac{T_1}{2} \rightarrow 300$$

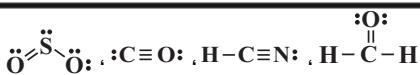
$$(1) \qquad \qquad \qquad (2) \qquad \qquad \qquad (3) \qquad \qquad \qquad (4)$$

$$4T_1 = 12 \Rightarrow T_1 = 3h$$

$$N = N_0 \times \left(\frac{1}{2}\right)^n \Rightarrow 4800 = N_0 \left(\frac{1}{2}\right)^2 \Rightarrow N_0 = 19200$$

$$\Rightarrow N_0 = 19200$$

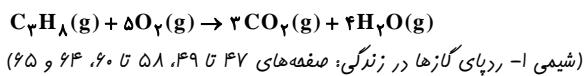
(فیزیک ۳- آشنایی با فیزیک هسته‌ای؛ صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این لایه، گاز آرگون فراوان‌ترین گاز نجیب هوکره است.
گزینه «۲»: در لایه تروپوسفر دما همچون فشار با افزایش ارتفاع کاهش می‌یابد.

گزینه «۳»: معادله موازن شده به صورت زیر است، که مجموع ضرایب استوکیومتری فراوردها برابر ۷ است.

(رسول عابدین زواره)

۲۰.۶ گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در صنعت از اوزون (دگر شکل اکسیژن) برای گندزدایی میوه‌ها و ... استفاده می‌شود.

گزینه «۲»: از گاز He (هليوم) برای خنک کردن دستگاه‌های تصویربرداری استفاده می‌شود، اما فراوان‌ترین عنصر در سياره مشتری، هيdroژن است.

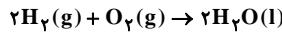
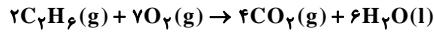
گزینه «۳»: از واکنش نيتروژن دی‌اکسید و اکسیژن در حضور نور خورشید اوزون تروپوسفری ايجاد می‌شود.

گزینه «۴»: از سوختن هيdroژن فقط بخار آب تولید می‌شود و گرمای حاصل از سوختن H₂ از زغال‌سنگ، بنزین و گاز طبیعی بيش تراست.

(شیمی ا-ترکیبی: صفحه‌های ۳۰، ۴۵، ۷۶ و ۷۹)

(امیرحسین پتقیاری)

۲۰.۷ گزینه «۳»

حجم اتان را x و حجم هيdroژن را (x - ۶/۵) در نظر می‌گيريم و x جرم آب را محاسبه می‌کنيم.

$$\text{?g H}_2\text{O} = x\text{LC}_2\text{H}_6 \times \frac{1\text{mol C}_2\text{H}_6}{22/4\text{LC}_2\text{H}_6} \times \frac{6\text{mol H}_2\text{O}}{2\text{mol C}_2\text{H}_6} \times \frac{18\text{g H}_2\text{O}}{1\text{mol H}_2\text{O}}$$

$$\simeq 2/4x\text{g H}_2\text{O}$$

$$\text{?g H}_2\text{O} = (5/6-x)\text{L H}_2 \times \frac{1\text{mol H}_2}{22/4\text{L H}_2} \times \frac{2\text{mol H}_2\text{O}}{2\text{mol H}_2} \times \frac{18\text{g H}_2\text{O}}{1\text{mol H}_2\text{O}}$$

$$\simeq 0/8(5/6-x)\text{g H}_2\text{O}$$

$$0/8(5/6-x) + 2/4x = 6/72 \Rightarrow x = 1/4$$

درصد حجمی اتان در مخلوط اولیه:

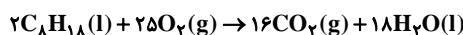
$$\frac{1/4\text{LC}_2\text{H}_6}{5/6\text{L Gازها}} \times 100 = 25\%$$

(شیمی ا-ردپای گازها در زندگی: صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(امیرحسین پتقیاری)

۲۰.۸ گزینه «۱»

ابتدا معادله سوختن کامل بنزین را نوشته و مقدار CO₂ در آن را بدست می‌آوریم:

$$\text{?mol CO}_2 = 1/14\text{LC}_8\text{H}_{18} \times \frac{1000\text{mL}}{1\text{L}} \times \frac{16\text{g C}_8\text{H}_{18}}{1\text{mLC}_8\text{H}_{18}}$$

$$\times \frac{1\text{mol C}_8\text{H}_{18}}{114\text{g C}_8\text{H}_{18}} \times \frac{16\text{mol CO}_2}{2\text{mol C}_8\text{H}_{18}} = 64\text{mol CO}_2$$

شیمی

۲۰.۱ گزینه «۴»

(سید رضا رضوی)

ليتیم دارای دو ايزوتوب طبیعی Li⁶ و Li⁷ بوده که مقایسه فراوانی و پایداری آنها به صورت Li⁶ > Li⁷ است.

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۰.۲ گزینه «۲»

ابتدا جرم اتمی سه ايزوتوب را تعیین می‌کنیم.

$$36 = A + Z \Rightarrow 36 = A + 12 \Rightarrow A = 24$$

بنابراین برای ۳ ايزوتوب X:

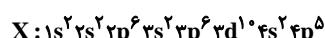
$$\text{F}_1 + \text{F}_2 = 89 \Rightarrow \text{F}_2 = 89 - \text{F}_1$$

$$\frac{24}{22} = \frac{(24 \times F_1) + (25(89 - F_1)) + (26 \times 11)}{100} \Rightarrow F_1 = 79\%$$

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۰.۳ گزینه «۴»

در زیرلايهای ۴p و ۳d مجموع n و l برابر ۵ می‌باشد.

این عنصر در گروه ۱۷ جدول دوره‌ای قرار دارد.

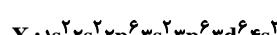
در این اتم ۸ زیرلايه از الکترون اشغال شده است.

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۲۰.۴ گزینه «۱»

الکترون‌هایی که دارای اعداد کوانتمی n = ۳ و l = ۱ هستند، در زیرلايه ۳d قرار دارند. در چنین عنصری حتماً زیر ۴s نیز دارای الکترون است. حال اگر

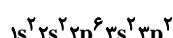
۲/۲۵ از الکترون‌هایی ظرفیتی در ۴s بوده و ۷۵٪ در ۲d جای داشته باشند، آرایش الکترونی آن به صورت زیر خواهد بود:

گزینه «۱»: این عنصر دارای عدد اتمی ۲۶ بوده و در گروه ۸ از دوره ۴ جدول تناوبی جای دارد.

گزینه «۲»: لایه‌های اول و دوم در این اتم به طور کامل پر شده است و چون زیرلايه ۳d کاملاً پر نیست؛ نمی‌توان گفت که هر ۳ لایه از الکترون پر شده است.

گزینه «۳»: عنصری که ۲ الکترون با n = ۳ و l = ۱ دارد، دارای آرایش الکترونی زیر بوده و عدد اتمی آن ۱۴ است:

گزینه «۴»: آخرین عنصر دوره چهارم دارای عدد اتمی ۳۶ بوده و بين اين عنصر (X) و عنصر آخر دوره چهارم، ۹ عنصر جای دارند.

(شیمی ا-کیهان، زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ و ۲۷ تا ۳۰)

۲۰.۵ گزینه «۴»

(محمد رضا پورجاویر)

در مجموع در ساختار لوویس هر چهار مولکول، چهار پیوند یگانه وجود دارد.

(بجوار سوری لکن)

در ساختار یخ، هر اتم اکسیژن به دو اتم هیدروژن با پیوند اشتراکی و به دو اتم هیدروژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: در این مخلوط آب در پایین و هگزان در بالا قرار می‌گیرد، که از هگزان به عنوان رقیق‌کننده رنگ استفاده می‌شود.

گزینه «۳»: آب و هگزان به میزان ناچیزی در هم حل می‌شوند که قابل چشم‌پوشی است.

گزینه «۴»: محلول ید در هگزان بنفس رنگ است.
(شیمی ا- آب، آهنگ زندگی؛ صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

(متین عباری)

«۲» گزینه

عبارت‌های آآ، ت، ث درست هستند.
بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «ب»: برخی از فلزهای اصلی با تشکیل کاتیون به آرایش گاز نجیب نمی‌رسند. مانند: Pb^{5+} , Sn^{5+} , Ga^{3+}

عبارت «پ»: یون‌های برخی از فلزات واسطه مانند Zn^{2+} , Ag^{+} , Sc^{3+} بی‌رنگ هستند.

(شیمی ا- قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۷)

(رسول عابدین زواره)

«۲» گزینه

مقدار مول گاز اتن را X و گاز متان را y در نظر می‌گیریم؛ بنابراین می‌توان نوشت:

$$\left\{ \begin{array}{l} 28x + 16y = 87/5 \\ x + y = 5 \end{array} \right. \Rightarrow x = 0.625 \text{ mol}, y = 4.375 \text{ mol}$$

$(x \text{ mol } \text{C}_2\text{H}_4 \times \frac{1 \text{ mol Br}_2}{1 \text{ mol C}_2\text{H}_4}) + (y \text{ mol CH}_4 \times \frac{1 \text{ mol Br}_2}{1 \text{ mol CH}_4}) = 1 \text{ kg Br}_2 \times \frac{1000 \text{ g}}{1 \text{ kg}} \times \frac{1 \text{ mol Br}_2}{16 \text{ g Br}_2} \times \frac{80}{100}$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 28x + 16y = 87/5 \\ x + y = 5 \end{array} \right. \Rightarrow x = 0.625 \text{ mol}, y = 4.375 \text{ mol}$$

درصد حجمی و درصد مولی گاز در شرایط ثابت، برابر هستند، پس می‌توان نوشت:

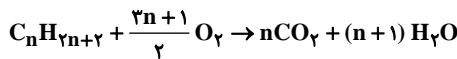
$$\frac{4/375}{4/375 + 0/625} \times 100 = 87/5 \text{ \%}$$

(شیمی ا- قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵ و ۳۴)

(امیر هاتمیان)

«۳» گزینه

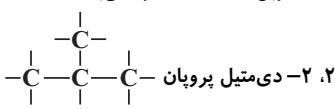
واکنش سوختن آکان:

$$\frac{\text{حجم آب}}{\text{حجم هیدروکربن اولیه}} = \frac{18(n+1)}{14n+2} = \frac{3}{2} \Rightarrow n = 5$$

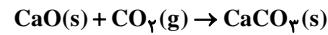
باتوجه به شمار اتم‌های کربن، آکان موردنظر باید فرمول مولکولی C_5H_{12} داشته باشد.

در این حالت فقط گزینه «۳» دارای ۵ کربن در ساختار خود می‌باشد.

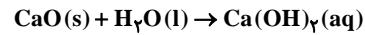
(شیمی ا- قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

اکنون جرم CaO برای واکنش دادن با CO_2 و تولید کلسیم کربنات را مطابق واکنش زیر به دست می‌آوریم:

$$? \text{ g CaO} = 64 \text{ mol CO}_2 \times \frac{1 \text{ mol CaO}}{1 \text{ mol CO}_2} \times \frac{56 \text{ g CaO}}{1 \text{ mol CaO}} = 3584 \text{ g CaO}$$

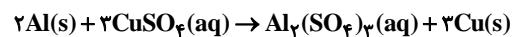
در نهایت با استفاده از واکنش داده شده دوم مول Ca(OH)_2 را حساب می‌کنیم:

$$? \text{ mol Ca(OH)}_2 = 3584 \text{ g CaO} \times \frac{1 \text{ mol CaO}}{56 \text{ g CaO}} \times \frac{1 \text{ mol Ca(OH)}_2}{1 \text{ mol CaO}} = 64 \text{ mol Ca(OH)}_2$$

(شیمی ا- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۰.۹ - ۲. گزینه

ابتدا از روی محلول CuSO_4 ، جرم مس تولید شده و آلومینیم مصرف شده را حساب می‌کنیم.

$$? \text{ g Cu} = 20.0 \text{ mL} \times \frac{1 \text{ L}}{100.0 \text{ mL}} \times \frac{0 / 6 \text{ mol CuSO}_4}{1 \text{ mol Cu}} = \frac{0 / 6 \text{ mol Cu}}{1 \text{ mol Cu}} = 0 / 6 \text{ g Cu}$$

$$\times \frac{3 \text{ mol Cu}}{3 \text{ mol CuSO}_4} \times \frac{64 \text{ g Cu}}{1 \text{ mol Cu}} = 7 / 68 \text{ g Cu}$$

$$? \text{ g Al} = 7 / 68 \text{ g Cu} \times \frac{1 \text{ mol Cu}}{64 \text{ g Cu}} \times \frac{1 \text{ mol Al}}{1 \text{ mol Cu}} \times \frac{27 \text{ g Al}}{1 \text{ mol Al}} = 2 / 16 \text{ g Al}$$

صرف شده Al باقیمانده = جرم مخلوط باقیمانده در ظرف

$$16 / 35 = 2 / 68 \text{ g Al}$$

$$\Rightarrow \text{جرم Al باقیمانده} = 8 / 68 \text{ g Al}$$

مقدار باقیمانده Al + مقدار مصرف شده Al = جرم اولیه Al

$$10 / 83 \text{ g} = 2 / 16 + 8 / 68 = 2 / 16 + 8 / 68 = 10 / 83 \text{ g}$$

(شیمی ا- آب آهنگ زندگی؛ صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

(حسین ناصری تانی)

۲۱. ۱- گزینه

با توجه به شکل، انحلال پذیری پتاسیم کلرید در دمای‌های ۴۵ و ۷۵ درجه سلسیوس به ترتیب ۴۰ و ۵۰ گرم در ۱۰۰ گرم آب است. بنابراین در دمای ۷۵°C ۲۲۵ گرم محلول سیر شده دارای ۷۵ گرم پتاسیم کلرید و ۱۵۰ گرم آب است.

محلول سیر شده

$$? \text{ g KCl} = 225 \text{ g KCl(aq)} \times \frac{50 \text{ g KCl}}{150 \text{ g KCl(aq)}} = 75 \text{ g KCl}$$

محلول سیر شده

$$\Rightarrow 225 \text{ g} - 75 \text{ g} = 150 \text{ g H}_2\text{O}$$

در دمای ۴۵°C، در ۱۵۰ گرم آب حداقل ۶۰ گرم پتاسیم کلرید حل شده و محلول سیر شده ایجاد می‌شود، بنابراین ۱۵ گرم KCl به صورت رسوب از آن جدا می‌شود.

محلول نهایی دارای ۱۵ گرم آب و ۶۰ گرم پتاسیم کلرید است و با توجه به چگالی آب، حجم محلول نهایی برابر ۱۵۰ میلی‌لیتر و جرم آن ۲۱۰ گرم است. در نتیجه چگالی محلول برابر خواهد بود با:

$$d = \frac{m}{V} = \frac{210 \text{ g}}{150 \text{ mL}} = 1.4 \text{ g/mL}$$

(شیمی ا- آب آهنگ زندگی؛ صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۰)

در نهایت سرعت واکنش را بر حسب $\text{mol} \cdot \text{min}^{-1}$ حساب می کنیم.

$$\bar{R}_{N_2} = \frac{0/9}{3} = 0/3 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

(شیمی ۳ - در پی غذای سالم: صفحه های ۸۳ تا ۸۸ و ۹۰)

(مرتضی فوش کیش)

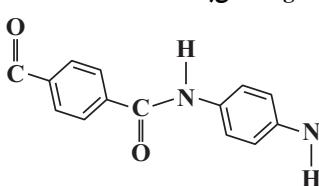
گزینه «۳»

ساده ترین اسید دو عاملی ($\text{HO}-\text{C}-\text{C}-\text{OH}$) و الكل دو عاملی ($\text{HO}-\text{CH}_2-\text{OH}$) می توانند پلیمر زیر را تشکیل دهند، جرم مولی واحد تکرار شونده آن برابر $102 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$ است:

جرم مولی واحد تکرار شونده پلی آمید داده شده که ساختار آن به صورت زیر نمایش داده می شود برابر $238 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$ می باشد:

بنابراین اختلاف جرم مولی واحد های تکرار شونده دو پلیمر برابر 126 gr.mol^{-1} است.

(شیمی ۳ - پوشک، نیازی پایان تا پذیر: صفحه های ۱۱۳ تا ۱۱۶)

(علی بیدقت)

گزینه «۲»

عبارت های (ب) و (پ) درست است.

بررسی موارد:

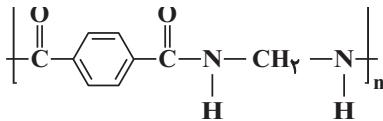
- (آ) در ساختار این مولکول، گروه های عاملی آمینی، آمیدی، استری و اتری وجود دارد.
- (ب) در واکنش گروه عاملی استری با آب، الكل و کربوکسیلیک اسید تولید می شود. در این مورد الكل تولید شده، اتانول است.
- (پ) در واکنش گروه عاملی آمیدی با آب، آمین و کربوکسیلیک اسید تولید می شود. در این مورد کربوکسیلیک اسید تولید شده، اتانوئیک اسید است.
- (ت) در صورتی که گروه عاملی آمینی این مولکول با یک کربوکسیلیک اسید واکنش دهد، یک گروه عاملی آمیدی تولید می شود و تعداد گروه های عاملی آمیدی دو و تعداد گروه های عاملی آمینی صفر می شود.

(شیمی ۳ - پوشک، نیازی پایان تا پذیر: صفحه های ۱۱۳ تا ۱۱۶)

(تمید ذهن)

گزینه «۳»

ساختار پلیمر تولید شده به صورت زیر خواهد بود:

حال چنانچه جرم مولی پلیمر را به جرم مولی هر واحد تکرار شونده آن تقسیم کنیم، تعداد واحد تکرار شونده بدست می آید (فرمول واحد تکرار شونده

$\text{C}_9\text{H}_8\text{O}_2\text{N}_2$ و جرم مولی آن برابر $176 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$ است):

$$\frac{3/52 \times 10^6}{176} = 20000$$

(شیمی ۳ - پوشک، نیازی پایان تا پذیر: صفحه های ۱۱۳ تا ۱۱۸)

(سیدر، هم‌هاشمی‌هکری)

رسیدن سامانه از حالت اولیه به حالت پایانی، پدیده گرمایش و Q سمت چپ معادله و به صورت (سامانه $2 \rightarrow Q + \text{سامانه } 1$) نوشته می شود.

(شیمی ۳ - در پی غذای سالم: صفحه های ۵۱ و ۵۹)

گزینه «۴»

رسیدن سامانه از حالت اولیه به حالت پایانی، پدیده گرمایش و Q سمت

نمک ایزومر (هم پار) می گویند.

عبارت چهارم: گاز متان نخستین بار از سطح مرداب ها جمع آوری شده است

و از این رو به گاز مرداب معروف است.

عبارت پنجم: ارزش سوختی چربی ها ($38 \text{ kJ} \cdot \text{g}^{-1}$) از ارزش سوختی کربوهیدرات ها ($17 \text{ kJ} \cdot \text{g}^{-1}$) و پروتئین ها ($17 \text{ kJ} \cdot \text{g}^{-1}$) بیشتر است.

(شیمی ۳ - در پی غذای سالم: صفحه های ۷۰ تا ۷۳)

گزینه «۱»

عبارت های دوم و سوم صحیح می باشند.

بررسی عبارت های نادرست:

عبارت اول: شیمی دان ها به موادی که فرمول مولکولی یکسان اما ساختار متفاوتی دارند، ایزومر (هم پار) می گویند.

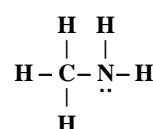
عبارت چهارم: گاز متان نخستین بار از سطح مرداب ها جمع آوری شده است و از این رو به گاز مرداب معروف است.

عبارت پنجم: ارزش سوختی چربی ها ($38 \text{ kJ} \cdot \text{g}^{-1}$) از ارزش سوختی کربوهیدرات ها ($17 \text{ kJ} \cdot \text{g}^{-1}$) و پروتئین ها ($17 \text{ kJ} \cdot \text{g}^{-1}$) بیشتر است.

(شیمی ۳ - در پی غذای سالم: صفحه های ۷۰ تا ۷۳)

گزینه «۲»

متیل آمین ساده ترین آمین با ساختار لوویس زیر است:

$\frac{6}{6} = \frac{6}{6}$ شمار جفت الکترون های پیوندی

شمار جفت الکترون های ناپیوندی

(شیمی ۳ - ترکیبی: صفحه های ۱۹، ۶۹ تا ۱۱۴) - (شیمی ۳ - مولکول ها در

فرمت تدرستی، صفحه ۳)

گزینه «۱»

(سیدر، هم‌هاشمی‌هکری)

واکنش (۱) را معکوس و ضرب در ۲، واکنش (۲) بدون تقسیر و واکنش (۳) را معکوس و ضرب در ۲ می کنیم:

$$\Delta H = \Delta H'_1 + \Delta H'_2 + \Delta H'_3$$

$$= 502 - 2a + 141 - 2b$$

$$= 642 - 2(a+b)$$

(شیمی ۳ - در پی غذای سالم: صفحه های ۷۵ تا ۷۲)

گزینه «۳»

(اصغر، هاشمی پور)

برای محاسبه سرعت متوسط واکنش، باید غلظت ماده مورد نظر را در ابتدای واکنش بداتیم. با توجه به اینکه ماده مورد نظر یک فراورده است و به مرور غلظت آن در حال افزایش است، می توان دریافت که غلظت این ماده (N_2) در ابتدای واکنش برابر صفر بوده است. از طرفی واکنش در لحظه $20s$ به اتمام رسیده است

بنابراین سرعت تولید ماده N_2 را بر حسب $\text{mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$ در بازه 0 تا $20s$

ثانیه محاسبه می کنیم.

$$\bar{R}_{N_2} = \frac{\Delta[N_2]}{\Delta t} \Rightarrow \frac{0/06 - 0}{20 - 0} = \frac{0/06}{20} = 0/003 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$$

اکنون سرعت N_2 را بر حسب $\text{mol} \cdot \text{min}^{-1}$ بدست می آوریم:

$$\bar{R}_{N_2} = 0/003 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1} \times 5 \text{ L} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} = 0/9 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

(شهرام همایون خر)

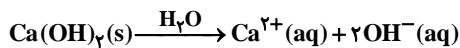
۲۲۶ - **گزینه ۲**
 اگر حجم محلول ۱۰ برابر شود غلظت محلول $\frac{1}{10}$ برابر شده و pH یک واحد کاهش می‌یابد.

$$\Delta \text{pH} = -\log_{10} = -1$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱، اگر $[\text{OH}^-]$ در یک محلول آبی ۲۰ برابر شود، غلظت H^+ به اندازه $\frac{1}{20}$ برابر شده و pH به اندازه $\frac{1}{3}$ واحد افزایش می‌یابد.

گزینه ۳: در غلظت و دمای یکسان، قدرت اسیدی نیترو اسید از فورمیک اسید بیشتر بوده و در نتیجه pH محلول فورمیک اسید بیشتر است. گزینه ۴: از اتحال هر مول Ca(OH)_2 در آب، ۲ مول یون هیدروکسید تولید می‌شود. ۱۴۸ گرم کلسیم هیدروکسید پس از اتحال ۴ مول یون هیدروکسید تولید می‌کند.

$$\text{? mol OH}^- = 148 \text{ g Ca(OH)}_2 \times \frac{1 \text{ mol Ca(OH)}_2}{74 \text{ g Ca(OH)}_2}$$

$$\times \frac{2 \text{ mol OH}^-}{1 \text{ mol Ca(OH)}_2} = 4 \text{ mol OH}^-$$

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرنستی: صفحه‌های ۲۱ و ۲۶)

(رضا سلیمانی)

۲۲۷ - **گزینه ۲**

با توجه به جدول داده شده عبارت‌های سوم و چهارم درست است.
بررسی همه عبارت‌ها:

عبارت اول: در سلول‌های گالوانی آنیون‌ها به سمت آند (B) می‌روند.

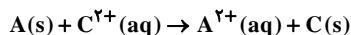
عبارت دوم: ترتیب قدرت کاهدنگی به صورت C > B > A > و C²⁺ می‌تواند B را اکسید کند یعنی B به C²⁺ کاکترون می‌دهد و اکسایش می‌یابد.

عبارت سوم: محلول $\text{B(NO}_3)_2$ را می‌توان در طرفی از جنس فلز C نگهداری نمود، چون E° فلز C از فلز B بیشتر است.

عبارت چهارم: ولتاژ سلول (B - C) برابر:

$$\text{emf} = 1/1 - 0/26 = 0/24 \text{ V}$$

عبارت پنجم:

بعد از مبادله $10^{22} / 0.2 \times 10^{22}$ کاکترون، داریم:

$$\text{? mole}^- = 6/0.2 \times 10^{22} \text{ e}^- \times \frac{1 \text{ mole}^-}{6/0.2 \times 10^{22} \text{ e}^-} = 0/1 \text{ mole}^-$$

$$\text{? g A} = 0/1 \text{ mole}^- \times \frac{1 \text{ mol A}}{2 \text{ mole}^-} \times \frac{65 \text{ g A}}{1 \text{ mol A}} = 3/25 \text{ g A}$$

$$\text{? g C} = 0/1 \text{ mole}^- \times \frac{1 \text{ mol C}}{2 \text{ mole}^-} \times \frac{64 \text{ g C}}{1 \text{ mol C}} = 3/2 \text{ g C}$$

جرم تیغه $-$ [جرم جامد رسوب] = تغییرات جرم تیغه
[مصرف شده] - [کرده روی تیغه]

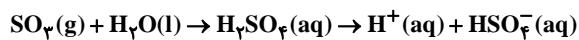
$$3/2 - 3/25 = -0/05 \text{ g}$$

در نهایت، $0/05 \text{ g}$ جرم تیغه کاهش پیدا می‌کند.

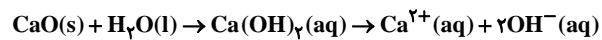
(شیمی ۳ - آسایش و رفاه در سایه شیمی: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

(همیده ذبیق)

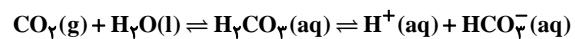
گزینه ۱: گوگرد تری اکسید یک اسید آرینوس است که هنگام حل شدن هر مول از آن در آب، ۲ مول یون تولید می‌شود (در اولین یونش) و رنگ کاغذ pH در تماس با محلول آن به رنگ آبی در می‌آید.

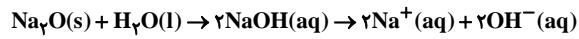
گزینه ۲: کلسیم اکسید یک باز آرینوس است که هنگام حل شدن هر مول از آن در آب، ۳ مول یون تولید می‌شود و رنگ کاغذ pH در تماس با محلول آن به رنگ آبی در می‌آید.

گزینه ۳: کربن دی اکسید یک اسید آرینوس است که هنگام حل شدن هر مول از آن در آب، ۲ مول یون تولید می‌شود (اسید ضعیف است) و رنگ کاغذ pH در تماس با محلول آن به رنگ قرمز در می‌آید.

گزینه ۴: سدیم اکسید یک باز آرینوس است که هنگام حل شدن هر مول از آن در آب، ۴ مول یون تولید می‌شود و رنگ کاغذ pH در تماس با محلول آن به رنگ آبی در می‌آید.

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرنستی: صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(ممدر نکو)

۲۲۴ - **گزینه ۳**

حجم HBr را y لیتر و حجم HNO_3 را x لیتر در نظر می‌گیریم:
 $x + y = 0/5 \text{ L}$

در محلول هیدروبرمیک اسید داریم:

$$10^{-\text{pH}} = [\text{H}^+] = M \rightarrow M = 10^{-2/3}$$

$$= 10^{-3} \times 10^{0/7} = 5 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$$

در محلول نیتریک اسید داریم:

$$[\text{H}^+] = [\text{HNO}_3] = 2 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

در محلول نهایی داریم:

$$[\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}} = 10^{-2/1} = 10^{-3} \times 10^{0/9} = 8 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{H}^+ = 8 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1} \times 0/5 \text{ L} = 4 \times 10^{-3} \text{ mol}$$

$$5 \times 10^{-3} \text{ y} + 2 \times 10^{-2} \text{ x} = 4 \times 10^{-3} \xrightarrow{x+y=0/5} y = 0/4 \text{ L}$$

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرنستی: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

(ممدر محسن ممدرزاده مقدم)

۲۲۵ - **گزینه ۲**

با استفاده از pH و ثابت یونش غلظت مولی اسید را تعیین می‌کیم:
 $\text{pH} = 2/5 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}} = 10^{-2/5} = 10^{-0.4} \times 10^{0.4} = 10^{-0.4} \text{ mol}$

$$= 3 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$K_a = \frac{[\text{H}^+]^2}{M - [\text{H}^+]} \Rightarrow 3 \times 10^{-3} = \frac{(3 \times 10^{-3})^2}{M - (3 \times 10^{-3})}$$

$$\Rightarrow M = 0/006 \text{ mol.L}^{-1}$$

حال می‌توان نوشت:

$$?m \text{ mol NaOH} = 0/2 \text{ L} \times \frac{0/006 \text{ mol HA}}{\text{Mحلول}} \times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{1 \text{ mol HA}}$$

$$\times \frac{10^3 \text{ m mol NaOH}}{1 \text{ mol NaOH}} = 1/2 \text{ m mol NaOH}$$

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تندرنستی: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

گزینه «۲»: رنگ قرمز در نقشه‌های پتانسیل الکترواستاتیکی تراکم بیشتر الکترون‌ها را نشان می‌دهد. (نادرست)

گزینه «۳»: گشاور دوقطبی مولکول کربونیل سولفید بزرگ‌تر از صفر و گشاور دوقطبی این تقریباً برابر صفر می‌باشد. (نادرست)

گزینه «۴»: اگر اتم مرکزی دارای الکترون‌های ناپیوندی باشد تقارن و توزيع یکنواخت بارهای الکتریکی در مولکول چند اتمی بهم می‌خورد. (درست)
(شیمی ۳- شیمی بلوهای از هنر، زیبایی و مانگاری؛ صفحه‌های ۷۵ تا ۷۶)

(ممدرضا پورجاوده)

گزینه «۳»

عناصر داده شده عبارتند از:

از آنجا که هر قدر بار کاتیون و آئیون کم‌تر بوده و شعاع آن‌ها بیشتر باشد، ترکیب حاصل از آن‌ها دارای آنتالپی فروپاشی شبکه کم‌تری است، ترکیب KBr (با یون‌های K^+ و Br^-) دارای کم‌ترین مقدار آنتالپی فروپاشی خواهد بود.

(شیمی ۳- شیمی، بلوهای از هنر، زیبایی و مانگاری؛ صفحه‌های ۷۹ تا ۸۰)

(رسول عابدینی‌زواره)

گزینه «۱»

عبارت‌های آ، ب، و ت) نادرست‌اند.

بررسی عبارت‌ها:

آ) واکنش گرمگیر است و سطح انرژی فراوردها بالاتر است بنابراین فراوردها ناپایدارترند.

ب) با تولید $22/4$ لیتر گاز NO (یک مول NO) مقدار $90/5$ کیلوژول گرما جذب می‌شود.

$$\Delta H = 562 - 381 = 181 \text{ kJ}$$

$$22/4 \text{ L NO} \times \frac{1 \text{ mol NO}}{22/4 \text{ L NO}} \times \frac{181 \text{ kJ}}{1 \text{ mol NO}} = 90/5 \text{ kJ}$$

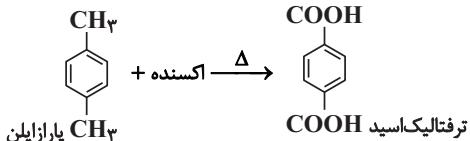
پ) با استفاده از کاتالیزگر سرعت واکنش افزایش می‌یابد اما سطح انرژی مواد تغییری نمی‌کند.

ت) سرعت واکنش رفت کم‌تر است زیرا انرژی فعال‌سازی در جهت رفت بیش‌تر است.

(شیمی ۳- شیمی راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر؛ صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

(مرتضی رضائی‌زاده)

گزینه «۲»

پتاپیم پرمنگنات اکسیدهای است که محلول غلیظ آن در شرایط مناسب، پارازایلن را با بازده نسبتاً خوب به ترفالیک‌اسید تبدیل می‌کند.

$$= \text{تفاوت جرم مولی} = 166 - 106 = 60$$

(شیمی ۳- شیمی راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر؛ صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

(حسن رحمتی کرکنده)

- گزینه «۳» ۲۲۸
موارد دوم و سوم نادرست می‌باشند.

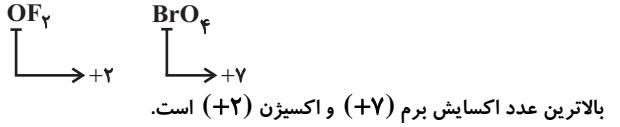
بررسی موارد نادرست:
مورد دوم: مقدار عددی (۴) برابر با $4/0$ - ولت و مقدار عددی (۲) برابر با $1/93$ ولت می‌باشد.

مورد سوم: E° فلز منیزیم کم‌تر از مس می‌باشد. بنابراین از جرم تیغه منیزیم که آند می‌باشد کاسته می‌شود.

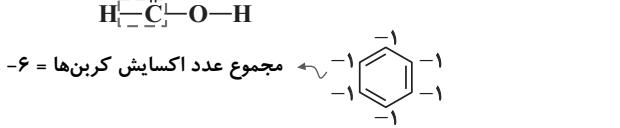
(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

(میثی اسدزاده)

گزینه «۱»: درست. اتم‌ها در بالاترین عدد اکسایش خود فقط نقش اکسندگی دارند.

بالاترین عدد اکسایش برم (+7) و اکسیزن (+2) است.

گزینه «۲»: درست

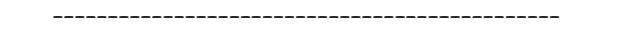
$\text{Au}^{+2} + \text{O}^{+2} \rightarrow \text{AuO}$

مجموع عدد اکسایش کربن‌ها = ۶

$\text{NO}_3^- + 3\text{H}^+ + 2e^- \rightarrow \text{HNO}_3 + \text{H}_2\text{O}$

گزینه «۳»: نادرست.

گزینه «۴»: درست. Au^{+3} اکسندت‌تر از Mg^{+2} و Ag^{+1} کاخدنده‌تر از Zn^{+0} است.

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

گزینه «۱»: درست

با توجه به مراحل تهیه آن در کتاب درسی گزینه «۱» مراحل را درست شان می‌دهد.

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه ۵۶)

گزینه «۴»: درست

مورد اول: نقطه ذوب سیلیسیم از الماس کمتر است.

مورد دوم: موادی مانند CO_2 , AsH_3 , H_2O و SO_2 جزو مواد مولکولی دسته‌بندی می‌شوند.

مورد سوم: گرافیت و گرافن جزو جامد‌های کووالانسی دوبعدی هستند.

مورد چهارم: الماس در ساخت مته‌ها و ابزار برش شیشه استفاده می‌شود.

(شیمی ۳- شیمی بلوهای از هنر، زیبایی و مانگاری؛ صفحه‌های ۶۷ تا ۶۵ و ۷۱ تا ۶۹)

(رسول عابدینی‌زواره)

گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اتم مرکزی در نقشه پتانسیل الکترواستاتیکی مولکول آمونیاک به رنگ قرمز و در مولکول گوگرد تری اکسید به رنگ آبی نشان داده می‌شود.

(نادرست)